

Ročník 1989

# Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ  
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ  
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 21

Vydána dne 31. července 1989

Cena Kčs

OBSAH:

80. Hospodářský zákoník (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění)

80

PŘEDSEDNICTVO FEDERÁLNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ

vyhlašuje

úplné znění hospodářského zákoníku ze dne 4. června 1964 č. 109 Sb., jak vyplývá ze změn a doplňků provedených zákonem ze dne 25. října 1966 č. 82 Sb., zákonným opatřením předsednictva Národního shromáždění ze dne 15. února 1967 č. 13 Sb., zákonem ze dne 29. června 1967 č. 69 Sb., zákonem ze dne 8. července 1970 č. 72 Sb., zákonem ze dne 21. prosince 1970 č. 138 Sb., zákonem ze dne 17. prosince 1975 č. 144 Sb., zákonem ze dne 15. prosince 1982 č. 165 Sb. a zákonem ze dne 15. června 1988 č. 98 Sb.

HOSPODÁŘSKÝ ZÁKONÍK

Pracující lid Československé socialistické republiky v čele s dělnickou třídou vybudoval pod vedením Komunistické strany Československa socialismus. Ekonomickým základem Československé socialistické republiky je socialistická hospodářská soustava. Zespolečenštění výrobních prostředků umožňuje, aby uvědomělá, plánovitě řízená společenská práce se stala zdrojem mohutného rozvoje výroby a zabezpečovala vzestup životní úrovně pracujících. Úsilí socialistické společnosti směřuje, v souladu se zákonitostí společenského vývoje, ke konečnému cíli — komunismu.

Orgány socialistického státu i všechny socialistické organizace uplatňují při plánovitém řízení

národního hospodářství i při své hospodářské činnosti zákonitosti společenského vývoje a socialistické ekonomiky tak, aby na základě rozvoje vědy a techniky a využívání vědeckých poznatků ve výrobních procesech i v organizaci práce, včetně dělby práce mezi zeměmi světové socialistické soustavy, na základě růstu politické, odborné i kulturní úrovně pracujících byly účinně využívány všechny zdroje a rezervy a rostla společenská produktivita práce.

Veškerá činnost státních i jiných socialistických organizací je řízena podle zásady demokratického centralismu. Tato zásada se uskutečňuje jednotou stále upevňovaného a zdokonalovaného

ústředního státního řízení, nezbytného k zabezpečení plánovitého proporcionálního rozvoje národního hospodářství a tvořivé aktivity pracujících, kteří se účastní na řízení hospodářství na všech jeho stupních.

K tomu jsou vytvářeny předpoklady účelnou operativní hospodářskou samostatností a zvyšováním odpovědností všech státních orgánů a socialistických organizací za plnění jejich úkolů. Významnou úlohu při rozvíjení účasti pracujících na řízení hospodářství má Revoluční odborové hnutí, které tuto účast organizuje.

Tvořivá iniciativní práce občanů v socialistické společnosti vychází z poznání, že rozvoj a zájmy každého jejího příslušníka jsou v základním souladu s rozvojem a zájmy celé společnosti; práce je proto prací ve prospěch celku i ve prospěch pracovníka samého. Spojování zájmů jednotlivých pracujících a jejich pracovních kolektivů se zájmy rozvoje celé společnosti se uskutečňuje zejména odměňováním za práci podle jejího množství, jakosti a společenského významu a uspokojováním některých potřeb občanů společností bezplatně.

Vycházejíc z nutnosti upevňovat socialistický právní řád zejména zdokonalováním právních norem upravujících hospodářsko-organizátorskou činnost, dále z významu a zvláštností vztahů vznikajících při řízení národního hospodářství a při hospodářské činnosti socialistických organizací a z toho, že vítězství socialismu v naší zemi a dosažený stupeň rozvoje národního hospodářství vytvořily možnost i vyvolaly potřebu komplexní úpravy těchto vztahů,

a vycházejíc z toho, že vztahy vznikající při účasti ve společenské práci a při uspokojování osobních potřeb občanů jsou upravovány zákonem práce a občanským zákoníkem, usneslo se Národní shromáždění Československé socialistické republiky na tomto zákoně:

## ZÁSADY HOSPODÁRSKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ

### Článek I

Národní hospodářství Československé socialistické republiky tvoří nedílný celek řízený pod vedením Komunistické strany Československa státem podle zásady demokratického centralismu.

### Článek II

Hlavním nástrojem řízení je státní plán rozvoje národního hospodářství, z něhož vychází a s nímž musí být v souladu veškerá řídicí a hospodářská činnost všech orgánů a socialistických organizací.

### Článek III

K plnění úkolů hospodářského a sociálního rozvoje zakládá nebo zřizuje socialistický stát

státní podniky a jiné státní organizace a svěřuje jim části národního majetku.

Družstevní a společenské organizace hospodaří s majetkem vlastním a mimo to také s majetkem národním, který jim stát svěřil do užívání. Jednotná zemědělská družstva hospodaří též s půdou, která je v jejich společenském užívání.

### Článek IV

Úkoly hospodářské výstavby plní především státní podniky a družstva. Hospodářskou činnost vyvíjejí též společenské organizace, pokud je to třeba k plnění jejich úkolů.

### Článek V

Všechny socialistické organizace jsou povinny pečovat o to, aby majetek v socialistickém společenském vlastnictví byl plně, účelně a hospodárně využíván, stále rozmnožován a všemožně chráněn.

### Článek VI

Všechny orgány a socialistické organizace jsou povinny vynaložit nejvyšší úsilí a vyvinout co největší iniciativu, aby úkoly státního plánu rozvoje národního hospodářství byly splněny co nejlépe. Splnění úkolů státního plánu rozvoje národního hospodářství zajišťují socialistické organizace v plánech své hospodářské činnosti.

### Článek VII

Důležitým nástrojem organizace, konkretizace a zajišťování vzájemné spolupráce socialistických organizací při plnění plánovaných úkolů jsou hospodářské smlouvy. Jednání o nich je významnou součástí plánovacích prací.

### Článek VIII

Za neplnění svých povinností, zejména závazků z hospodářských smluv, jsou socialistické organizace majetkově odpovědné. Tato odpovědnost má vést socialistické organizace především k řádnému a včasnému plnění jejich společenských úkolů.

### Článek IX

Aktivní a iniciativní účast pracujících a jejich podíl na řízení národního hospodářství, zejména na vytváření plánů, zvyšování hospodárnosti, uzavírání hospodářských smluv a na kontrole plnění plánů i hospodářských smluv, je předpokladem trvalého rozvoje národního hospodářství. Tuto účast pracujících a jejich podíl na řízení zabezpečují společenské organizace, zejména Revoluční odborové hnutí a orgány socialistické samosprávy. Orgány socialistických organizací jsou povinny vytvářet vhodné předpoklady pro rozšiřování účasti pracujících a zvyšování jejich podílu na řízení národního hospodářství.

## Článek X

Při řízení a při hospodářské činnosti socialistických organizací, zejména též při jejich vzájemné spolupráci, nesmějí být uplatňovány na úkor celospolečenských zájmů zájmy resortní, podnikové nebo místní. Všechna ustanovení tohoto zákoníku musí být uskutečňována tak, aby byl zajišťován především zájem celé společnosti a aby úkoly plánované k uspokojení potřeb národního hospodářství byly plněny s největší možnou úspornou společenskou prací.

## ČÁST PRVNÍ

## OBEČNÁ USTANOVENÍ

## Hlava první

## HOSPODÁŘSKOPRÁVNÍ VZTAHY

## § 1

Hospodářský zákoník upravuje ze vztahů vznikajících při řízení národního hospodářství a při hospodářské činnosti socialistických organizací:

plánovitě řízení národního hospodářství a socialistické společenské vlastnictví,

organizací hospodářské činnosti, postavení socialistických organizací a jejich hospodaření,

spolupráci socialistických organizací a jejich majetkovou odpovědnost za porušení stanovených povinností,

platební a úvěrové vztahy socialistických organizací.

## Hlava druhá

## ŘÍZENÍ NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

## § 2

Všestranný, plynulý a proporcionální rozvoj národního hospodářství, jako základní předpoklad uspokojování stále rostoucích potřeb společnosti, je zabezpečován rozšířenou socialistickou reprodukcí. Tento proces, který uvádí v soulad výrobní vztahy s rozvojem výrobních sil, je socialistickým státem cílevědomě řízen.

## § 3

Hlavním nástrojem řízení rozvoje národního hospodářství je státní plán, který zajišťuje, aby se národní hospodářství rozvíjelo proporcionálně na základě optimálního využívání přírodních a ekonomických zdrojů a podmínek země a na základě mezinárodní socialistické dělby práce.

## § 4

(1) Státní plán rozvoje národního hospodářství se vypracovává na základě směrnic Komunistické strany Československa. Na vypracování

státního plánu rozvoje národního hospodářství se podílejí ústřední orgány, národní výbory, hospodářské a ostatní organizace; všechny tyto orgány i organizace jsou povinny neustále prohlubovat perspektivnost, vědeckost a nepřetržitost plánování.

(2) Vypracování a provádění státního plánu rozvoje národního hospodářství se opírá o nejširší aktivní účast pracujících.

## § 5

Finanční hospodaření státu a socialistických organizací zajišťuje, aby se finančních vztahů plánovitě využívalo k rychlému rozvoji výrobních sil, k maximální tvorbě všech zdrojů a jejich neefektivnějšímu využívání, k zvýšení tvůrčí účasti pracujících na řízení hospodářství a k upevňování jednoty zájmů pracujících, socialistických organizací a celé společnosti.

## § 6

(1) Kontrola hospodářské činnosti socialistických organizací a orgánů hospodářského řízení jako součást hospodářského řízení poskytuje příslušným orgánům objektivní informace o zajištěnosti a plnění úkolů, o základních příčinách odchylek a o využívání a účinnosti stanovených přímých a nepřímých nástrojů řízení. Zjišťuje nedostatky v hospodářské činnosti a jejich základní příčiny, prosazuje jejich trvalé odstranění a aktivně působí k tomu, aby orgány hospodářského řízení a socialistické organizace cílevědomě uskutečňovaly hospodářskou politiku státu. Působí ke zvyšování úrovně a účinnosti hospodářského řízení a k předcházení nedostatkům.

(2) Kontrola se zaměřuje též na výchovné působení na pracující k prohlubování jejich vědomí společenské odpovědnosti, upevňování pracovní kázně a státní disciplíny a k rozvíjení jejich úsilí o ochranu celospolečenských zájmů.

## § 7

Plánování, financování, kontrolu a organizaci hospodářské činnosti upravují tento zákon a jiné právní předpisy; zvláštní předpisy upravují další nástroje jednotné soustavy řízení, zejména mzdovou soustavu, tvorbu cen a jednotnou soustavu sociálně ekonomických informací.

## Hlava třetí

## SOCIALISTICKÉ SPOLEČENSKÉ VLASTNICTVÍ

## § 8

(1) Hlavním zdrojem rozvoje socialistického společenského vlastnictví je plánovitě řízená hospodářská činnost pracovních kolektivů socialistických organizací.

(2) Socialistickým společenským vlastnictvím je vlastnictví celospolečenské, družstevní vlastnictví, jakož i vlastnictví společenských a jiných socialistických organizací.

## § 9

Na výkonu socialistického společenského vlastnictví se aktivně podílejí všichni pracující. V jejich zájmu je chránit majetek v socialistickém společenském vlastnictví a podílet se v největší možné míře na jeho plném a hospodárném využívání.

## § 9a

Majetkem socialistické organizace se rozumí věci a majetková práva včetně práv k výsledkům výzkumné, vývojové, projektové a jiné obdobné činnosti, k nimž má organizace vlastnické právo nebo právo hospodaření.

## § 10

(1) Socialistická organizace se může domáhat ochrany vlastnického práva nebo práva hospodaření proti neoprávněným zásahům, zejména může požadovat vydání věci na tom, kdo ji neoprávněně zadržuje. Vlastnické právo a právo hospodaření nezanikají uplynutím času.

(2) Výsledky výzkumné, vývojové, projektové a jiné obdobné činnosti mohou organizace využívat a nakládat jimi jen se souhlasem té organizace, jíž práva k těmto výsledkům patří, pokud zákon nestanoví jinak.

## § 10a

Organizace, která je vlastníkem věci, organizace, která má k věci právo hospodaření nebo organizace, která je uživatelem věci, se musí zdržet všeho, čím by nad přiměřenou míru obtěžovala jiného, anebo čím by vážně ohrožovala výkon jeho práv. Dotčená organizace se může domáhat toho, aby organizace, která jedná v rozporu s tímto zákazem, se takového jednání zdržela, popřípadě aby byl odstraněn protiprávní stav.

## § 11

(1) Nabývá-li se do socialistického společenského vlastnictví smlouvou věc, přechází vlastnické právo, není-li stanoveno nebo dohodnuto jinak, převzetím věci.

(2) Nabýt věc do socialistického společenského vlastnictví rozhodnutím státního orgánu lze jen v případech stanovených zákonem. Vlastnictví přechází dnem určeným v rozhodnutí, a není-li určen, dnem právní moci rozhodnutí.

(3) Není-li stanoveno nebo dohodnuto něco jiného, nabývá se s věcí i jejího příslušenství a práv s vlastnictvím věci spojených, pokud nejsou omezena na dřívějšího vlastníka.

(4) Stavba je ve vlastnictví té socialistické organizace, která jí pořídila, popřípadě ve vlastnictví celospolečenském, jde-li o státní organizace.

## § 12

(1) Věc může být současně v celospolečenském vlastnictví a vlastnictví družstevních nebo jiných socialistických organizací, anebo několika družstevních nebo jiných socialistických organizací (spoluvlastnictví).

(2) Spoluvlastníci se podílejí na právech a povinnostech vyplývajících ze spoluvlastnictví podle svých podílů. V pochybnostech se má za to, že podíly všech spoluvlastníků jsou stejné.

(3) Užívání společné věci a nakládání s ní se řídí dohodou spoluvlastníků. K převodu spoluvlastnického podílu je třeba souhlasu všech spoluvlastníků.

## § 13

(1) Spoluvlastníci se mohou dohodnout o zrušení spoluvlastnictví a o vzájemném vypořádání.

(2) Dojde-li mezi spoluvlastníky k neshodě o vzájemných právech a povinnostech nebo o zrušení spoluvlastnictví, rozhodne na návrh některého spoluvlastníka hospodářská arbitráž. Jde-li o zrušení spoluvlastnictví, rozdělí hospodářská arbitráž věc mezi spoluvlastníky podle výše podílů, a není-li rozdělení možné, přikáže ji za přiměřenou náhradu některému z nich nebo některým z nich; přitom dbá, aby bylo zajištěno co nejúčelnější využití věci.

## Hlava čtvrtá

## SOCIALISTICKÉ ORGANIZACE

## § 14

Socialistickými organizacemi jsou státní podniky, státní hospodářské organizace, rozpočtové a jiné státní organizace, družstevní organizace, společenské organizace, jakož i jiné organizace, jejichž činnost přispívá k rozvoji socialistických vztahů. Socialistické organizace jsou právními osobami.

## § 15

Při své činnosti socialistické organizace vzájemně spolupracují a poskytují si potřebnou pomoc, aby byly nejúčinněji zajištěny zájmy celé společnosti. Je-li třeba, jsou povinny podle svých poměrů a hospodářských možností přispívat k provádění státního plánu rozvoje národního hospodářství, i když nejde o jejich vlastní úkoly, a chránit předměty socialistického vlastnictví před poškozením, ztrátou, zneužitím a rozkrádáním, i když k nim nemají právo hospodaření nebo vlastnické právo.

## § 16

Úkoly socialistické organizace plní kolektiv jejich pracovníků nebo členů; jejich činnost je organizována na základě statutů, stanov nebo organizačních řádů.

## § 17

(1) Socialistické organizace vystupují v hospodářských vztazích svým jménem a nesou také majetkovou odpovědnost z těchto vztahů vyplývající, pokud tento zákon nebo zvláštní předpisy nestanoví jinak.

(2) V případech a za podmínek stanovených v zákoně vystupují v hospodářských vztazích svým jménem a nesou majetkovou odpovědnost z těchto vztahů vyplývající též organizační jednotky nebo orgány socialistických organizací (dále jen „organizační jednotky“); pro jejich způsobilost nabývat práv a zavazovat se, pro ochranu vlastnického práva a práva hospodaření, pro jejich hospodářskou činnost, právní úkony a závazkové vztahy platí obdobně ustanovení tohoto zákona a jiných právních předpisů, týkající se socialistických organizací.

## § 18

Socialistické organizace mohou nabývat práv a zavazovat se, jen pokud to není v rozporu s plněním jejich společenských úkolů.

## § 18a

(1) Socialistické organizace vyvíjejí hospodářskou činnost v rámci předmětu činnosti stanoveného v zakládací listině, stanovách, statutu anebo v jiném aktu, kterým byla určitá hospodářská činnost povolena; v rámci předmětu činnosti je maloobchodní prodej výrobků, které organizace vyrábí, úprava nebo jiné zpracování prodávaných výrobků a poskytování prací nebo výkonů s prodejem souvisejících, doplňkový prodej výrobků souvisejících s poskytovanými pracemi nebo výkony.

(2) Socialistické organizace mohou vykonávat i jinou hospodářskou činnost, pokud tím nenaruší plnění závazných výstupů státního plánu a plnění hospodářských závazků.

## § 19

Ode dne zřízení mohou nabývat práv a zavazovat se socialistické organizace, které se do podnikového rejstříku nezapisují.

## Hlava pátá

**PRÁVNÍ ÚKONY SOCIALISTICKÝCH ORGANIZACÍ**

## § 20

Socialistické organizace jednají svými (statutárními i jinými) orgány nebo prostřednictvím svých zástupců.

## § 21

(1) Statutárním orgánem socialistické organizace je její pracovník nebo člen, který je podle zákona nebo podle příslušných organizačních předpisů (např. statutů, stanov, organizačních řádů) oprávněn jednat jménem organizace ve všech věcech. Je-li statutární orgán kolektivní, určují organizační předpisy, jakým způsobem jedná navenek.

(2) Jiní pracovníci nebo členové socialistické organizace jsou jako její orgány oprávněni činit jménem organizace právní úkony nutné ke splnění uložených pracovních úkolů v případech, kdy je to stanoveno v organizačních předpisech nebo je to v hospodářském styku obvyklé.

(3) Právní úkon, při němž orgán překročil rozsah svého oprávnění, zavazuje socialistickou organizaci jen tehdy, jde-li o překročení, o němž druhá organizace nemohla vědět. Překročil-li rozsah svého oprávnění jiný orgán než statutární, zavazuje právní úkon organizaci též tehdy, pokud k tomu dala dodatečný souhlas nebo pokud na základě právního úkonu jedná.

## § 22

**Zastoupení**

(1) Zástupcem socialistické organizace je zpravidla její pracovník (člen) nebo jiná socialistická organizace. Oprávnění zastupovat socialistickou organizaci vzniká udělením písemné plné moci statutárním orgánem; v plné moci musí být vymezen rozsah zmocnění.

(2) Právní úkon, při němž zástupce překročil rozsah svého zmocnění, zavazuje zastoupenou organizaci jen tehdy, pokud k tomu dala dodatečný souhlas nebo pokud na základě právního úkonu jedná. Totéž platí i o právním úkonu, jež jménem organizace učinil někdo, kdo k tomu nebyl oprávněn.

## § 23

**Písemná forma**

(1) K platnosti smluv a jiných dohod socialistických organizací se vyžaduje písemná forma, není-li v dalších ustanoveních tohoto zákona nebo prováděcích předpisech stanoveno jinak. K platnosti ostatních právních úkonů socialistických organizací se vyžaduje písemná forma jen v případech stanovených právními předpisy.

(2) Požadavek písemné formy je splněn i tehdy, byly-li projevy vůle učiněny v různých listinách, zejména v dopisech, nebo byly-li učiněny dálnopisem anebo za podmínek a způsobem, které stanoví prováděcí předpis, prostředky výpočetní techniky, popřípadě jiné techniky zpracování nebo přenosu dat. Telegram se pokládá za pí-

semné sdělení jen tehdy, jestliže jej odesílatel bez zbytečného odkladu dopisem potvrdí.

(3) Ten, kdo za organizaci podpisuje, uvede též funkci, která ho k jednání opravňuje, popřípadě uvede, že jedná jako zástupce; nesplnění této povinnosti nemá však za následek neplatnost právního úkonu. Nahrazení podpisu mechanickými prostředky stačí jen tam, kde je to stanoveno právními předpisy nebo je to obvyklé.

(4) Hospodářská arbitráž může rozhodnout, že je platný od počátku i právní úkon, u něhož nebyly splněny náležitosti písemné formy, jestliže již bylo na jeho základě započato s plněním.

#### § 24

(1) Právní úkony socialistických organizací jsou neplatné, jsou-li v rozporu s právními předpisy nebo jejich účel obchází nebo jsou v rozporu se zásadami hospodářské politiky Československé socialistické republiky anebo jestliže jejich předmětem je plnění nemožné. Plnění není nemožné. Lze-li je uskutečnit jen za ztížených podmínek nebo s většími náklady, anebo až po určeném času.

(2) Zjistí-li hospodářská arbitráž při projednávání sporu, že právní úkon je neplatný proto, že jeho obsah se přičií právnímu předpisu nebo jeho účel obchází, může organizaci, která v době právního úkonu o neplatnosti věděla nebo vědět musela, uložit odvod do příslušného státního rozpočtu až do výše toho, co plnila nebo měla plnit, jestliže již bylo započato s plněním na základě takového právního úkonu. Místo nepeněžitěho plnění se odvádí jeho peněžitá hodnota.

(3) Týká-li se důvod neplatnosti jen části právního úkonu, není tím dotčena platnost zbývajících částí mimo případy, kdy vztah, který by vznikl na základě této části právního úkonu, by byl hospodářsky neodůvodněný.

(4) Organizace, která věděla nebo vědět musela, že právní úkon je neplatný, je povinna nahradit škodu, která vznikla v důsledku neplatnosti právního úkonu organizací, jež důvěřovala v platnost právního úkonu.

#### § 25

Právní úkon je třeba vždy vykládat v souladu se zájmem celé společnosti na rozvoji národního hospodářství a v souladu s požadavky soudružské spolupráce socialistických organizací.

#### § 25a

Vyžaduje-li tento zákon nebo jiný právní předpis k účinnosti smlouvy nebo jiné dohody mezi organizacemi souhlas příslušného orgánu, a tento orgán nesdělil své stanovisko do jednoho měsíce ode dne, kdy žádost o souhlas došla, má se za to, že souhlas byl dán.

#### § 26

Ustanovení o právních úkonech se nevztahují na jednání, v nichž socialistická organizace vystupuje jako řídicí orgán.

#### Hlava šestá

### OPATŘENÍ ORGÁNŮ HOSPODÁŘSKÉHO ŘÍZENÍ

#### § 26a

(1) Ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy, národní výbory, dále Ústřední rada družstev a svazy družstev vůči družstevním podnikům, jakož i ústřední orgány společenských organizací (dále jen „orgány hospodářského řízení“) vystupují v hospodářských vztazích při řízení hospodářské činnosti socialistických organizací v rozsahu své působnosti, v případech a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo zvláštními předpisy a nesou majetkovou odpovědnost z těchto vztahů, stanovenou tímto zákonem.

(2) Jménem orgánu hospodářského řízení jedná jeho vedoucí nebo pracovník, který je k tomu oprávněn statutem, stanovami nebo jiným organizačním předpisem.

#### § 26b

(1) Opatření, jímž orgán hospodářského řízení zakládá, mění, ruší nebo stvrzuje oprávnění a povinnosti organizací, musí být v souladu s právními předpisy, musí mít písemnou formu, obsahovat označení organizací, jímž je určeno, a jeho obsah musí být určitý. Další náležitosti opatření mohou stanovit právní předpisy.

(2) Pokud to nevyklučuje povaha věci, je orgán hospodářského řízení povinen projednat opatření před jeho vydáním se socialistickou organizací, již má být určeno.

(3) Opatření je účinné dnem doručení, pokud v něm není stanoven den pozdější.

(4) Orgán hospodářského řízení, který opatření vydal, může na návrh organizace nebo z vlastního podnětu opatření zmíňit nebo zrušit; ustanovení odstavce 2 platí obdobně.

#### § 26c

Na návrh organizace, již je opatření určeno, vysloví hospodářská arbitráž neplatnost opatření, které je v rozporu s právními předpisy. Je-li na tom naléhavý společenský zájem, může hospodářská arbitráž vyslovit neplatnost takového opatření i z vlastního podnětu.

#### § 26d

(1) Orgán hospodářského řízení je povinen nahradit škodu, která organizaci vznikla v důsledku jeho opatření, které je v rozporu s práv-

ními předpisy. Pro rozsah a způsob náhrady škody se přiměřeně použijí ustanovení § 146 až 148.

(2) Lhůta pro zánik práva na náhradu škody činí jeden rok a počíná od prvního dne roku následujícího poté, kdy se poškozená organizace dozvěděla o výši škody a o odpovědném orgánu hospodářského řízení. Právo na náhradu škody lze však uplatnit nejdéle do konce pátého roku následujícího po vzniku škody. Ustanovení § 132 odst. 1 platí obdobně.

#### § 26e

(1) Dojde-li v důsledku opatření orgánu hospodářského řízení, které tento orgán vydal v souladu s právními předpisy, ke zhoršení hospodářských výsledků organizace, již je opatření určeno, zejména ke zmenšení majetku nebo k úniku majetkového prospěchu, je organizace oprávněna požadovat vyrovnání vzniklé majetkové újmy na orgánu, který opatření vydal.

(2) Organizace je povinna vymezit rozsah svého požadavku písemně, zdůvodnit jej a předložit orgánu hospodářského řízení nejpozději do šesti měsíců od vzniku majetkové újmy, jinak její právo zaniká. Orgán hospodářského řízení je povinen se k požadavku organizace vyjádřit písemně do tří měsíců od jeho doručení.

(3) Organizace je oprávněna požadovat u hospodářské arbitráže náhradu majetkové újmy, pokud nedošlo k jejímu vyrovnání dohodnutým způsobem ve stanovené nebo dohodnuté lhůtě, nebo pokud orgán hospodářského řízení požadavek organizace zcela nebo zčásti odmítl, anebo se nevyjádřil ve lhůtě podle odstavce 2. Majetková újma se hradí v penězích. Pro určení výše její náhrady platí obdobně § 147 a 148.

(4) Právo na náhradu majetkové újmy zaniká, nebylo-li uplatněno u hospodářské arbitráže do šesti měsíců od prvního dne měsíce následujícího poté, kdy právo mohlo být podle odstavce 3 uplatněno poprvé.

(5) Právo na náhradu majetkové újmy nevznikne, jestliže je majetková újma kryta z jiných zdrojů, jestliže k újmě došlo v důsledku zákazu vývozu nebo dovozu anebo v důsledku tvorby a změn cen.

## ČÁST DRUHÁ

### HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST STÁTNÍCH ORGANIZACÍ

Hlava první

#### STÁTNÍ PODNIKY

##### § 27

Zakládání státních podniků, jejich právní postavení a hospodaření, jakož i jejich organizací a řízení a další právní poměry upravují zákon o státním podniku, zákony o národních výběrech, jiné zvláštní předpisy a tento zákon.

### Likvidace státního podniku

#### § 27a

(1) Účelem likvidace je vypořádat majetkové poměry zrušeného státního podniku.

(2) Likvidace se provede, neučiní-li zakladatel opatření o veškerém majetku a závazcích zrušeného státního podniku.

#### § 27b

(1) Zakladatel navrhne zápis likvidace státního podniku a likvidátora, kterého jmenoval, do podnikového rejstříku. Po dobu likvidace užívá podnik svého názvu s dodatkem „v likvidaci“.

(2) Dnem, ke kterému byla likvidace a likvidátor zapsáni do podnikového rejstříku, zaniká funkce ředitele a orgány samosprávy. Likvidátor je oprávněn jednat jménem státního podniku ve věcech spojených s likvidací.

(3) Likvidátor je povinen o vstupu státního podniku do likvidace neprodleně vyrozumět všechny organizace, orgány a jiné subjekty, které jsou tím dotčeny.

(4) Ke dni zahájení likvidace státní podnik sestaví účetní závěrku a účetní výkazy a předá je likvidátorovi a příslušným orgánům.

#### § 27c

(1) Likvidátor sestaví do 30 dnů po svém zápisu do podnikového rejstříku zahajovací rozvahu a předá ji zakladateli spolu s likvidačním plánem, rozpočtem likvidace a s inventarizačním zápisem o mimořádné inventarizaci hospodářských prostředků, provedené ke dni zahájení likvidace.

(2) Likvidátor v průběhu likvidace je povinen zejména

- a) soustředit peněžní prostředky na jednom účtě u jednoho peněžního ústavu,
- b) dokončit běžné záležitosti,
- c) vypořádat odvody do státního rozpočtu, daně a poplatky,
- d) vypořádat závazky a pohledávky,
- e) zpeněžit majetek státního podniku nejhospodárnějším a nejrychlejším způsobem nebo s ním jinak naložit v souladu s předpisy o hospodaření s národním majetkem,
- f) podávat zakladateli čtvrtletní a roční hlášení o průběhu likvidace doložené čtvrtletní a roční účetní závěrkou.

#### § 27d

(1) Likvidátor sestaví účetní závěrku ke dni skončení likvidace a předloží ji zakladateli ke schválení spolu s konečnou zprávou o celém průběhu likvidace.

(2) Likvidátor po prověření a schválení účetní závěrky zakladatelem

- a) odvede konečný výtěžek likvidace podle pokynu zakladatele,
- b) postará se o bezpečné uložení spisového materiálu a účetních písemností,
- c) navrhne výmaz státního podniku z podnikového rejstříku.

## § 27e

Nestačí-li výtěžek likvidace k uspokojení všech zbylých pohledávek, likvidátor se souhlasem zakladatele uspokojí především pohledávky pracovníků likvidovaného podniku, dále pohledávky státu na odvodech, daních a poplatcích; ostatní pohledávky uspokojí poměrně.

## Hlava druhá

**STÁTNÍ HOSPODÁŘSKÉ ORGANIZACE**

## § 28

(1) Základním úkolem státních hospodářských organizací je provozovat na svěřených úsecích stanovenou hospodářskou činnost a tím zabezpečovat uspokojování potřeb společnosti výrobky, pracemi a službami vysoké technické úrovně, při nejúčelnějším využívání materiálůvých i ostatních zdrojů a výrobních zařízení a při neustálém zvyšování společenské produktivity práce.

(2) Státní hospodářské organizace hospodaří podle zásad podnikového chozrasčotu.

(3) — zrušen

## § 29

Státní hospodářské organizace jsou řízeny ministerstvy, popřípadě jinými ústředními orgány (dále jen „ministerstva“), nebo národními výbory.

**Státní hospodářské organizace řízené ministerstvy**

## § 30

(1) — zrušen

(2) Ministerstva jsou povinna běžně kontrolovat zajištěnost a plnění stanovených úkolů, provádět rozборы a hodnocení hospodářské činnosti podřízených organizací a svou hospodářsko-organizátorskou práci zajišťovat odstranění zjištěných nedostatků; jsou povinna též pečovat o to, aby v jimi řízených organizacích byly základní prostředky plně využívány. Obdobně postupují i ostatní orgány hospodářského řízení.

## § 31

Státní hospodářské organizace řízené ministerstvy jsou organizovány zpravidla podle odvětví a hlavních oborů. Vyžaduje-li to povaha hospodářské činnosti nebo jiná důležitá potřeba, jsou organizovány i podle jiných hledisek, zejmé-

na územních, nebo podle účelné kombinace hospodářských činností.

§ 32 — zrušen

§ 33 — zrušen

§ 34 — zrušen

§ 35 — zrušen

§ 36 — zrušen

§ 37 — zrušen

**Státní hospodářské organizace řízené národními výbory**

## § 38

Státní hospodářské organizace řízené národními výbory jsou organizovány a řízeny tak, aby v příslušných odvětvích a oborech uspokojovaly kvalitně, pohotově a hospodárně především místní potřeby obyvatelstva zejména službami, výrobou, dopravou, výstavbou obcí a měst, údržbou bytového fondu, zdravotnických, školských a kulturních zařízení a aby svou činností přispívaly k rozvoji národního hospodářství.

## § 39

Příslušná ministerstva vykonávají v oblasti hospodářství řízeného národními výbory působnost vymezenou právními předpisy.

§ 40 — zrušen

§ 41 — zrušen

**Právní postavení státních hospodářských organizací**

§ 42 — zrušen

§ 43 — zrušen

## § 44

(1) V čele státní hospodářské organizace je jediný vedoucí (ředitel), který řídí činnost organizace a jedná jejím jménem ve všech věcech.

(2) Ředitel rozhoduje ve věcech státní hospodářské organizace samostatně, pokud rozhodnutí není vyhrazeno nadřízenému orgánu.

(3) Ředitele státní hospodářské organizace řízené ministerstvem jmenuje a z funkce odvolává příslušný ministr po vyjádření odborového svazu; u hospodářských organizací, které nejsou přímo podřízeny ministerstvu, přísluší toto právo řediteli nadřízené organizace, pokud si je nevyhradil ministr. Ředitele státní hospodářské organizace řízené národním výborem jmenuje a z funkce odvolává národní výbor po vyjádření příslušného odborového orgánu.



## § 45

Člení-li se státní hospodářská organizace na závody, může její ředitel se souhlasem nadřizovaného orgánu stanovit, které závody se zapíší do podnikového rejstříku jako odštěpné závody; vedoucí odštěpného závodu je oprávněn činit jménem organizace všechny právní úkony týkající se závodu.

## § 46

(1) — zrušen

(2) Vnitřní organizací jednotlivých státních hospodářských organizací, popřípadě jejich organizačních jednotek, upravují jejich organizační řády, které vydává podle zásad stanovených ve statutech, popřípadě v prováděcích nebo zvláštních předpisech vedoucí organizace.

## § 47

(1) Státní hospodářské organizace neodpovídají za závazky státu ani za závazky jiných státních organizací. Stát neodpovídá za závazky státních hospodářských organizací. Výjimky mohou stanovit zvláštní předpisy.

(2) — zrušen

## § 48

(1) Orgán, který je oprávněn státní hospodářskou organizací zřídit, může organizaci nebo její část převést do působnosti jiného orgánu (ministerstva nebo národního výboru) po dohodě s tímto orgánem; může též organizace sloučit, rozdělit nebo zrušit.

(2) Tato opatření nadřizovaných orgánů mohou být provedena jen po vyjádření příslušného odborového orgánu a po řádné přípravě a rozboru, který prokáže, že změna přinese zřejmý celospolečenský prospěch.

(3) Změny mohou být prováděny jen k počátku příštího roku, pokud vláda výjimečně nestanoví jinak.

## § 49

(1) Slučovaná státní hospodářská organizace zaniká dnem, ke kterému bylo sloučení zapsáno do podnikového rejstříku. Tímto dnem přecházejí její majetek a závazky na přejímající organizaci.

(2) Rozdělená státní hospodářská organizace zaniká a její majetek a závazky přecházejí na nové organizace dnem, ke kterému byly tyto organizace zapsány do podnikového rejstříku, a to v rozsahu určeném orgánem, který o rozdělení organizace rozhodl.

(3) Orgán, který státní hospodářskou organizaci zrušil, učiní zpravidla opatření o veškerém jejím majetku a závazcích. Neučiní-li tak, provede se její likvidace. Pro likvidaci státních hospodářských organizací platí ustanovení § 27d a 27e obdobně, ostatní ustanovení o likvidaci státního podniku přiměřeně.

## § 50

Ředitel přejímající státní hospodářské organizace, nově vzniklé organizace, popřípadě organizace, na niž přešel majetek a závazky zrušené organizace, odpovídá za to, že budou neprodleně vyrozuměny všechny organizace, jež budou uvedenými změnami dotčeny; je povinen požádat o provedení příslušných zápisů v podnikovém rejstříku. Při likvidaci má tyto povinnosti likvidátor.

**Převody a změny výrobních programů**

§ 51 — zrušen

§ 52 — zrušen

§ 53 — zrušen

§ 54 — zrušen

§ 55 — zrušen

**Hospodaření státních hospodářských organizací**

## § 56

Státní hospodářské organizace jsou vybaveny základními a oběžnými prostředky. Odpovídají za jejich řádné využívání, zachování, jakož i za jejich účelné rozmnožování; hospodaří tak, že zásadně uhrazují své výdaje ze zdrojů, které vytvoří.

## § 57

(1) Prostředky z finančních zdrojů vytvářených státními hospodářskými organizacemi se jednak odvádějí ve stanoveném rozsahu do státního rozpočtu, jednak se jich používá ve prospěch těchto organizací.

(2) Státním hospodářským organizacím a jejich nadřizovaným orgánům mohou být ze státního rozpočtu poskytovány přiděly ke stanoveným účelům.

(3) K doplnění vlastních peněžních prostředků může být státním hospodářským organizacím poskytován úvěr.

(4) Státní hospodářské organizace jsou povinny provádět stanovené odpisy základních prostředků.

## § 58

K zajišťování hospodárného plnění plánovaných úkolů ve vnitropodnikových útvarech používají hospodářské organizace vnitropodnikového chozrasčotu, který zajišťuje vnitropodnikové útvary na plánovitě odkrývání rezerv, snižování nákladů, na zvyšování produktivity práce a efektivnosti výroby a podněcuje tvůrčí iniciativu pracujících.

## § 59

(1) K zajištění nejlepších výsledků v práci organizací, kolektivů pracujících i jednotlivců se využívá hmotné zainteresovanosti tak, aby hmotná zainteresovanost organizací byla založena na zásadách chozrasčotu a hmotná zainteresovanost

pracujících na zásadě odměňování podle množství, jakosti a společenského významu vykonané práce.

[2] Všechny hospodářské organizace a jim nadřizené orgány jsou povinny účelně spojovat lidskou zainteresovanost s morálními podněty k práci, jako je například veřejné uznání dosažených výsledků a rozvíjení pocitu odpovědnosti kolektivů pracujících a každého pracovníka za společnou věc, a všestranně podporovat rozvoj socialistického soutěžení.

Hlava třetí

## ROZPOČTOVÉ A JINÉ STÁTNÍ ORGANIZACE

### § 60

[1] Rozpočtové organizace se zřizují k plnění úkolů zejména na úseku státní správy a řízení hospodářství, na úseku kultury a zdravotnictví. Tyto organizace vykonávají hospodářskou činnost jen v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů. Pouze výjimečně lze zřídit rozpočtové organizace k plnění hospodářských úkolů, jde-li o činnosti, které vzhledem k jejich rozsahu nebo charakteru není účelné zajišťovat formou státních hospodářských organizací.

[2] Rozpočtovými organizacemi jsou státní organizace, které jsou svými příjmy a výdaji zapojeny na státní rozpočet federace nebo republiky nebo rozpočet národního výboru (dále jen „příslušný rozpočet“) a hospodaří samostatně podle schválených rozpočtů.

### § 61

[1] Rozpočtová organizace může v hospodářských vztazích svým jménem nabývat práv a zavazovat se ode dne zřízení.

[2] Zvláštní předpisy mohou stanovit, že rozpočtové organizace vystupují ve všech nebo jen v některých hospodářských vztazích jménem státu nebo že vystupují jménem jiné rozpočtové organizace.

### § 62

Jinými státními organizacemi jsou zejména

- a) příspěvkové organizace, které jsou na příslušný rozpočet zapojeny finančními vztahy (příspěvkem nebo odvodem); platí pro ně obdobně ustanovení § 61 odst. 1,
- b) federální fondy a státní fondy republik.

Hlava čtvrtá

## CELOSPOLEČENSKÉ SOCIALISTICKÉ VLASTNICTVÍ A PRÁVO HOSPODAŘENÍ S NÁRODNÍM MAJETKEM

### § 63 — zrušen

<sup>1)</sup> Viz § 34 písm. e) zákona č. 133/1970 Sb.

### § 64

[1] Národním majetkem jsou věci a majetková práva, včetně práv k výsledkům výzkumné, vývojové, projektové a jiné obdobné činnosti, která jsou v socialistickém celospolečenském vlastnictví.

[2] K jednotlivým věcem, pohledávkám a jiným majetkovým právům státu mají státní organizace právo hospodaření.

[3] Státní organizace mohou mít k jednotlivým věcem právo společného hospodaření. Ustanovení § 12 odst. 2 a 3 a § 13 platí obdobně.

### Hmotný národní majetek

### § 65

[1] Právo hospodaření s národním majetkem vykonává zásadně organizace, která je pověřena úkoly, k jejichž plnění majetek zcela nebo převážně slouží.

[2] Vzniknou-li pochybnosti o tom, která organizace má k určitému majetku vykonávat právo hospodaření, rozhodne nejbližší společný řídicí orgán organizací, mezi nimiž pochybnosti vznikly; nemají-li společný řídicí orgán, rozhodují v dohodě příslušné ústřední orgány, popřípadě krajské národní výbory; nedojde-li k dohodě, rozhoduje ministerstvo financí<sup>1)</sup> na žádost některého z nich.

[3] Národní majetek, u něhož při jeho nabytí státem není z právního úkonu nebo úředního rozhodnutí patrné, která státní organizace má k tomuto majetku právo hospodaření, prozatímně spravuje okresní národní výbor, pokud právní předpis nestanoví, že tak činí jiný státní orgán nebo organizace. Totéž platí o národním majetku, o němž se zjistí, že k němu nemá právo hospodaření žádná organizace.

### § 66

[1] Organizace, která vykonává právo hospodaření s národním majetkem, je oprávněna a povinna využívat tohoto majetku ke splnění svých úkolů a nakládat s ním v souladu s těmito úkoly; vykonává-li právo hospodaření k majetku, který pro plnění svých úkolů nepotřebuje nebo je pro ni neupotřebitelný, musí se postarat, aby majetek byl využit jinde, popřípadě aby s ním bylo naloženo co nejúčelněji.

[2] Organizace, která vykonává právo hospodaření s národním majetkem, je povinna vést tento majetek v evidenci, udržovat jej v řádném stavu, provádět soustavně a důsledně všechna opatření potřebná k jeho ochraně a dbát zejména, aby se předešlo jeho poškození, ztrátě, zneužití a rozkrádání.

[3] — zrušen

### § 67

Pro převody práva hospodaření s národním

majetkem mezi státními organizacemi, k nimž dochází při plnění závazku k dodávce výrobků, k provedení prací nebo k poskytnutí jiného plnění v rámci vymezeného předmětu činnosti nebo v souvislosti s ním (obvyklé hospodaření), platí ustanovení tohoto zákona a prováděcích předpisů o příslušných druzích hospodářských závazků.

## § 68

Převody práva hospodaření s národním majetkem mimo obvyklé hospodaření se provádějí hospodářskými smlouvami (§ 347). Prováděcí předpis může stanovit pro státní organizace podmínky, za nichž může být převod proveden, a případy, kdy lze převod provést opatřením řídicích orgánů. Pokud jde o státní podniky, může tak učinit jen pro případy, kdy jde o převody práva hospodaření k nemovitostem určeným územně plánovací dokumentací, popřípadě územním rozhodnutím pro investiční výstavbu jiných organizací a k pozemkům určeným pro individuální bytovou výstavbu.

## § 69

(1) Pro převody národního majetku do vlastnictví jiných organizací než státních, k nimž dochází při obvyklém hospodaření, platí ustanovení tohoto zákona a prováděcích předpisů o příslušných druzích hospodářských závazků.

(2) Převody věcí určených k osobní spotřebě do vlastnictví občanů při prodeji v obchodě a při poskytování jiných služeb socialistickými organizacemi se řídí ustanoveními občanského zákoníku.

(3) Jiné převody vlastnictví k věcem, které jsou v národním majetku, jsou možné, jen pokud to připouští prováděcí předpisy. V těchto případech převody do vlastnictví družstevních nebo jiných socialistických organizací než státních se provádějí smlouvou podle ustanovení § 349; převody do vlastnictví občanů se provádějí podle ustanovení občanského zákoníku.

## § 70

(1) Části národního majetku mohou být odevzdány bezplatně do trvalého užívání jiným socialistickým organizacím než státním, zejména družstevním nebo společenským.

(2) Organizace, které byl majetek odevzdán do trvalého užívání, je oprávněna užívat majetku jen k účelu, ke kterému jí byl odevzdán. Je povinna majetek udržovat a chránit. Mohou jí být uložena zvláštní omezení práva trvalého užívání.

(3) Majetek odevzdaný do trvalého užívání může být organizací odňat, neplní-li své povinnosti trvalého uživatele; jinak jen tehdy, vyžaduje-li to vyšší společenský zájem.

## § 71

(1) Státní socialistická organizace může, pokud je to účelné, národní majetek, ke kterému má právo hospodaření a který dočasně nepotřebuje k plnění svých úkolů, přenechat smlouvou k užívání jiné socialistické organizaci (§ 348).

(2) Užívání národního majetku občany upravuje občanský zákoník, popřípadě zvláštní předpisy.

**Pohledávky a jiná majetková práva státu**

## § 72

(1) Pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak, přísluší právo hospodaření s pohledávkami té státní organizací,

- a) z jejíž činnosti pohledávka vznikla, anebo
- b) do jejíž působnosti patří ochrana majetkových zájmů státu, jejichž poškozením pohledávka vznikla, anebo
- c) která vykonává právo hospodaření s majetkem, s nímž pohledávka souvisí.

(2) Není-li podle odstavce 1 příslušná žádná státní organizace, je příslušný ústřední orgán, jehož oboru působnosti se pohledávka týká, popřípadě ta z podřízených organizací, kterou určí tento orgán.

(3) Nelze-li určit příslušnost ani podle odstavce 2, je příslušné ministerstvo financí,<sup>1)</sup> popřípadě ta z organizací, kterou určí.

## § 73

(1) Organizace, která vykonává právo hospodaření s pohledávkou státu, je povinna pečovat o to, aby všechny povinnosti dlužníka byly včas a řádně splněny, popřípadě aby pohledávka státu byla včas uplatněna u příslušných orgánů a aby rozhodnutí těchto orgánů byla včas vykonána.

(2) Dlužník nemůže svůj závazek vůči státu uhradit započtením své pohledávky za státem.

## § 73a

(1) Pro příslušnost k výkonu práva hospodaření s jinými majetkovými právy státu platí ustanovení § 72 obdobně.

(2) Organizace jsou povinny hospodařit s jinými majetkovými právy státu, zejména tato práva využívat a zabezpečovat jejich další účelné využívání způsobem stanoveným právními předpisy.

**Společná ustanovení**

## § 74

Zjistí-li řídicí orgány porušení povinností při hospodaření s národním majetkem, mohou organizaci omezit ve výkonu jejího práva hospodaření.

## § 74a

(1) Za porušení právních předpisů upravujících ochranu národního majetku a hospodaření s ním může být státním organizacím příslušným finančním orgánem uložena pokuta do výše 500 000 Kčs.

(2) Pokutu lze uložit nejdéle do 1 roku ode dne, kdy se orgán uvedený v odstavci 1 dověděl o porušení uvedených předpisů, nejpozději však do tří let ode dne, kdy k porušení došlo.

(3) Pokutu nelze uložit, byla-li organizace za porušení uvedených předpisů postižena jiným orgánem.

## § 74b

Ustanovení § 65, 66, 70, § 71 odst. 1 a § 74 se nevztahují na státní podniky.

## § 75

Prováděcí předpisy stanoví

- a) podmínky při převodech vlastnictví k národnímu majetku státními podniky a podmínky pro nabývání majetku do celospolečenského vlastnictví státními podniky,
- b) postup jiných státních organizací než státních podniků při převodech práva hospodaření s národním majetkem a při převodech vlastnictví k národnímu majetku, jejich schvalování a kdy se převody provádějí úplatně nebo bezplatně a dále podmínky pro nabývání majetku do celospolečenského vlastnictví,
- c) způsob vymáhání, popřípadě prominutí pohledávek státu a státních organizací,
- d) postup při ukládání pokut upravených v § 74a.

## ČÁST TŘETÍ

HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST  
DRUŽSTEVNÍCH ORGANIZACÍ

Hlava první

## DRUŽSTEVNÍ ORGANIZACE

## § 76

(1) Družstevními organizacemi jsou družstva, družstevní podniky, společné podniky, svazy družstev a Ústřední rada družstev.

(2) Zřizování družstevních organizací, jejich právní poměry a hospodaření, jakož i jejich organizací a řízení a další právní poměry upravuje zákon o zemědělském družstevnictví, zákon o bytovém, spotřebním a výrobním družstevnictví, jiné zvláštní předpisy a tento zákon.

(3) Pro likvidaci družstev, družstevních podniků s výjimkou zemědělských družstev a společných podniků platí ustanovení § 27d a 27e o lik-

vidaci státního podniku obdobně, ostatní ustanovení o likvidaci státního podniku přiměřeně.

§ 77 — zrušen

§ 78 — zrušen

§ 79 — zrušen

§ 80 — zrušen

§ 81 — zrušen

§ 82 — zrušen

§ 83 — zrušen

§ 84 — zrušen

§ 85 — zrušen

§ 86 — zrušen

§ 87 — zrušen

§ 88 — zrušen

§ 89 — zrušen

§ 90 — zrušen

§ 91 — zrušen

§ 92 — zrušen

§ 93 — zrušen

Hlava druhá

## DRUŽSTEVNÍ SOCIALISTICKÉ VLASTNICTVÍ

## § 94

Družstevní vlastnictví je formou socialistického společenského vlastnictví; spočívá především na společné činnosti soudružského kolektivu členů družstva.

## § 95

(1) Družstevní majetek je ve vlastnictví jednotlivých družstevních organizací s výjimkou těch, které mají k majetku právo hospodaření.

(2) Právo hospodaření družstevního podniku s majetkem v družstevním vlastnictví upravují zvláštní předpisy.

§ 96 — zrušen

## ČÁST ČTVRTÁ

HOSPODAŘENÍ SPOLEČENSKÝCH  
ORGANIZACÍ

## § 97

Společenské organizace pracujících působí zejména v oblasti politické, kulturní a sociální a přispívají svou činností k rozvoji socialistických společenských vztahů. Tento zákon upravuje jen zásady, jimiž se společenské organizace řídí v hospodářských vztazích.

## § 98

Vlastnictví společenských organizací je formou socialistického společenského vlastnictví. V tomto vlastnictví jsou zejména předměty společenské spotřeby.

## § 99

(1) Společenské organizace hospodaří s vlastním majetkem; mohou též hospodařit s národním majetkem, který jim byl státem odevzdán do trvalého užívání nebo do dočasného užívání.

(2) V souvislosti s převedením některých úkolů státních orgánů na společenské organizace může stát poskytovat těmto organizacím k využití národní majetek, který je určen k zajištění převedeného úkolu, a to zejména i finanční prostředky ze státního rozpočtu. S tímto národním majetkem hospodaří pak společenská organizace, avšak může ho použít jen k určenému účelu a za stanovených podmínek.

## § 100

(1) Vlastní majetek společenských organizací se vytváří zejména z příspěvků členů a z činnosti organizací.

(2) Majetek společenských organizací je ve vlastnictví organizace jako celku, pokud stanovy neurčí jinak.

## § 101

Stanovy společenských organizací určují, které nižší organizační složky a orgány společenských organizací mohou svým jménem nabývat práv a zavazovat se. Tyto organizační složky a orgány mají k majetku ve vlastnictví společenské organizace, který využívají k plnění svých úkolů, právo hospodaření v rozsahu určeném stanovami nebo opatřením ústředního orgánu společenské organizace.

## § 102

(1) K obstarávání hospodářské činnosti společenských organizací mohou jejich ústřední orgány zřizovat podniky nebo hospodářská zařízení (dále jen „hospodářská zařízení“).

(2) Hospodářská zařízení nabývají práv a zavazují se vždy svým jménem; k majetku, který využívají k plnění svých úkolů, mají právo hospodaření.

(3) Vnitřní organizací, způsob řízení a činnost hospodářských zařízení upravují statuty, které schvaluje ústřední orgán společenské organizace.

(4) Hospodářské zařízení zrušuje orgán, který je zřídil.

## § 103

Organizační složky a orgány společenských organizací, jakož i jejich hospodářská zařízení, která vykonávají právo hospodaření, mohou s tímto majetkem nakládat a užívat jej k plnění svých úkolů a mají samostatnou majetkovou odpovědnost.

## § 104

(1) Jednání jménem společenské organizace a jejích nižších organizačních složek nebo orgánů

upravují stanovy. Je-li k platnosti právního úkonu předepsána písemná forma, je třeba podpisu nejméně dvou oprávněných osob.

(2) Jednání a podepisování u hospodářských zařízení společenských organizací upravují jejich statuty.

## § 105

(1) Povinností společenské organizace i všech jejích organizačních složek, orgánů a hospodářských zařízení je využívat jak majetek společenské organizace, tak i svěřený národní majetek co nejhospodárněji a všemožně ho chránit.

(2) Vyžaduje-li to ochrana majetku společenské organizace, mohou za nižší organizační složky a orgány vykonat příslušné úkony a opatření orgány vyšší.

## § 106

(1) Po zrušení společenské organizace jako celku se provede majetková likvidace. Pro likvidaci podniků společenských organizací platí ustanovení § 27d a 27e o likvidaci státního podniku obdobně, ostatní ustanovení o likvidaci státního podniku přiměřeně.

(2) Při zrušení nižší organizační složky nebo orgánu společenské organizace určí vyšší orgán, příslušný podle stanov, zda tyto složky zanikají s likvidací, nebo bez likvidace; u hospodářského zařízení učiní toto opatření orgán, který rozhodl o jeho zrušení.

(3) Nedojde-li k likvidaci, určí orgán uvedený v odstavci 2 zároveň, na koho přechází majetek a závazky zrušené organizační složky nebo hospodářského zařízení.

## ČÁST PÁTÁ

## PODNIKOVÝ REJSTŘÍK

## § 107

(1) Do podnikového rejstříku se zapisují státní podniky, družstevní organizace, podniky a hospodářská zařízení společenských organizací, národní výbory, které provozují hospodářskou činnost v drobných provozovnách; dále se do rejstříku zapisují podniky zahraničního obchodu, akciové společnosti, sdružení a ostatní právnické osoby oprávněné vykonávat zahraničně obchodní činnost nebo zahraničně hospodářské služby. Do podnikového rejstříku se zapisují též odštěpné závody a vnitřní organizační jednotky státních podniků, které jsou oprávněny v právních vztazích jednat jménem podniku.

(2) Právnické osoby oprávněné vykonávat zahraničně obchodní činnost nebo zahraničně hospodářské služby se zapisují do zvláštního oddílu podnikového rejstříku.

(3) Do podnikového rejstříku se nezapisují

Státní banka československá, Ústřední rada družstev a svazy družstev, popřípadě i jiné organizace, u nichž to stanoví zákon.

(4) Organizace, které se zapisují do podnikového rejstříku, mohou nabývat práv a zavazovat se ode dne zápisu do podnikového rejstříku. To neplatí pro organizace zřízené zákonem.

(5) Podnikový rejstřík vedou soudy (dále jen „rejstříkový soud“). Působnost soudů ve věcech podnikového rejstříku upravují zvláštní předpisy.

(6) Dnem zápisu je den, v němž byl zápis do podnikového rejstříku povolen usnesením rejstříkového soudu, není-li v zakládací nebo zřizovací listině nebo jiném aktu o založení nebo zřízení organizace stanoven den pozdější.

#### § 108

(1) Do podnikového rejstříku se zapisuje způsob založení nebo zřízení organizace (právnícké osoby), den jejího vzniku, název, sídlo, identifikační číslo, předmět činnosti a označení statutárních orgánů (s uvedením funkcí a jmen) a způsob, jak za organizaci podepisují.

(2) Do podnikového rejstříku se kromě skutečností uvedených v odstavci 1 zapisuje též hodnota majetku vlastního nebo svěřeného organizací (právnícké osobě) při jejím založení nebo zřízení (jmění), pokud právní předpis stanoví takové hodnoty ukládá.

(3) U družstevních organizací se zapisují též, jak jejich členové přispívají k úhradě vzniklých ztrát.

(4) U právníckých osob oprávněných vykonávat zahraničně obchodní činnost nebo zahraničně hospodářské služby se zapisují též jména prokuristů,<sup>2)</sup> popřípadě jiné skutečnosti, které podle právních předpisů mají být zapsány do rejstříku, do něhož se zapisuje právnícká osoba účastnící se mezinárodního obchodu.

(5) U národních výborů s drobnými provozovny se v zápise uvede pouze označení národního výboru, jeho sídlo a druh činnosti drobných provozoven.

(6) U odštěpných závodů se zapisuje označení závodu, jeho sídlo, název, sídlo a identifikační číslo organizace, jejíž součástí závod je, a jméno vedoucího odštěpného závodu. Má-li odštěpný závod sídlo mimo obvod rejstříkového soudu příslušného pro zápis organizace, zapíše se též u rejstříkového soudu příslušného podle sídla odštěpného závodu. To platí i pro vnitřní jednotky státních podniků, které se zapisují podle § 107 odst. 1 do podnikového rejstříku.

(7) Do podnikového rejstříku se zapisuje i změna nebo zánik skutečností uvedených v předchozích odstavcích, sloučení, splynutí, rozdělení,

zrušení organizace, zavedení přímé správy a správce státního podniku, vstup organizace do likvidace, likvidátor a jeho způsob zastupování a podepisování.

#### § 109

(1) Návrh na zápis do podnikového rejstříku podává zakladatel nebo organizace, jíž se zápis týká, popřípadě likvidátor.

(2) Podává-li návrh na zápis do podnikového rejstříku organizace nebo likvidátor, musí být podepsán statutárním orgánem, popřípadě likvidátorem; jejich podpis musí být úředně ověřen, podepisují-li návrh na zápis do podnikového rejstříku poprvé. Návrh zakladatele na zápis do podnikového rejstříku musí být podepsán oprávněnou osobou.

(3) Rejstříkový soud je oprávněn provádět v rejstříku zápisy též bez návrhu, zejména k dosažení shody mezi zápisy v rejstříku a skutečným stavem; organizace jsou povinny na výzvu sdělit rejstříkovému soudu skutečnosti potřebné k provedení těchto zápisů.

(4) Návrhy na zápisy do podnikového rejstříku je nutno podat u rejstříkového soudu bez odkladu poté, kdy doslo ke vzniku skutečnosti, která je předmětem zápisu.

(5) Zjistí-li soud, státní orgán nebo některá organizace, že nebyla splněna povinnost navrhnout zápis do podnikového rejstříku, oznámí to neprodleně příslušnému rejstříkovému soudu.

(6) Zjistí-li rejstříkový soud, že organizace nespĺnila povinnost uvedenou v odstavci 1, vyzve ji k podání návrhu na provedení zápisu.

#### § 110

(1) Do podnikového rejstříku je každý oprávněn nahlížet a pořizovat si z něho výpisy.

(2) Soudy, orgány hospodářské arbitráže, prokuratury, státní notářství, jiné státní orgány a banky mohou si vyžádat úřední opisy, výpisy nebo potvrzení z podnikového rejstříku.

(3) Organizace nebo jednotlivci si mohou vyžádat úřední opisy, výpisy nebo potvrzení z podnikového rejstříku, osvědčí-li právní zájem na skutečnostech uvedených v podnikovém rejstříku.

#### § 111

Skutečnosti zapsané v podnikovém rejstříku jsou účinné vůči všem organizacím a osobám ode dne, kdy zápis byl proveden. Nebyla-li určitá skutečnost (její změna nebo zánik) do podnikového rejstříku zapsána, nelze se jí dovolávat vůči jiným organizacím a osobám, ledaže by o těchto nezapsaných skutečnostech věděly.

<sup>2)</sup> Zákoník mezinárodního obchodu.

## § 112

(1) O řízení ve věcech podnikového rejstříku platí ustanovení občanského soudního řádu; jeho ustanovení o pořádkových opatřeních se užíje i v případech, kdy nebude uposlechnuto výzvy rejstříkového soudu.

(2) V řízení o povolení zápisu je rejstříkový soud povinen zkoumat, zda jsou splněny předpoklady k provedení zápisu vyžadované právními předpisy, zda předmět činnosti nebo jeho změny jsou ve shodě s oprávněním schváleným nebo vydaným příslušným orgánem a zda byl udělen též souhlas, je-li nutný podle zvláštních předpisů.

(3) Rejstříkový soud oznamuje zápisy organizací, zápisy předmětu jejich činnosti a druhu činnosti drobných provozoven národních výborů, jakož i zápis změn a zániku těchto skutečností příslušnému státnímu orgánu správy daní a odvodů a příslušnému orgánu státní statistiky.

## § 112a

Vláda Československé socialistické republiky může stanovit nařízením, že se do podnikového rejstříku zapisují i jiné skutečnosti než skutečnosti uvedené v § 108.

## § 112b

Ustanovení této části platí i pro státní hospodářské organizace.

## ČÁST ŠESTÁ

## SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O HOSPODÁŘSKÝCH ZÁVAZCÍCH

## Hlava první

### PLÁNY A HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY

## Oddíl první

#### Poměr plánu a závazku

## § 113

K zabezpečení organizované spolupráce vznikají mezi socialistickými organizacemi, mezi orgány hospodářského řízení, popřípadě též mezi orgány hospodářského řízení a socialistickými organizacemi hospodářské závazky, které musí být v souladu s právními předpisy a se zásadami hospodářské politiky Československé socialistické republiky, zejména s potřebami plánovitého proporcionalního rozvoje národního hospodářství.

## § 114

(1) Hospodářské závazky zajišťují především plnění úkolů vyplývajících ze státního plánu rozvoje národního hospodářství a konkretizují je ve vzájemných vztazích mezi socialistickými organizacemi.

(2) Hospodářské závazky mezi organizacemi vznikají nejčastěji z hospodářských smluv.

## § 114a

(1) Organizace jsou povinny provádět soustavně průzkum potřeb a vzájemnou spolupráci vytvářet předpoklady pro řádné uzavírání hospodářských smluv na takový rozsah, strukturu a časové členění dodávek, jaké v souladu s připravovanými úkoly plánu budou nejlépe uspokojovat potřeby společnosti. Proto jsou v období přípravy a tvorby střednědobých plánů a při zajišťování úkolů těchto plánů při přípravě prováděcích plánů zejména povinny

- projednávat vzájemné dodavatelsko-odběratelské vztahy podle náležitosti potřeb a stavu jejich zabezpečení,
- informovat dlouhodobé odběratele a dodavatele v potřebném předstihu o záměrech v rozvoji výrobních, popřípadě odbytových programů, v inovaci sortimentu a o výraznějších změnách v předpokládaném rozsahu, sortimentu nebo časovém členění dodávek a odběrů a v závažnějších případech je s nimi projednávat.

(2) V případě, kdy je právním předpisem jmenovitě stanovena oběma organizacím povinnost projednat dodavatelsko-odběratelské vztahy, jsou organizace povinny na základě podkladů určených pro vypracování návrhu státního plánu tak učinit a jednání ukončit v rozsahu, ve kterém není rozporné, uzavřením smlouvy o přípravě dodávek; v ostatních případech jsou povinny ukončit jednání protokolem.

(3) Orgány hospodářského řízení jsou povinny organizovat projednání dodavatelsko-odběratelských vztahů a v případech, kdy je toto projednání stanoveno jako povinnost podle odstavce 2, řešit rozpory postupem a ve lhůtách stanovených právním předpisem nebo opatřením příslušné vlády.

(4) Prováděcí předpis stanoví podrobněji postupy organizací při projednávání dodavatelsko-odběratelských vztahů a způsob odstraňování rozporů.

## § 115

#### Plánovací akty

(1) Plánovací akt, na jehož základě vzniká povinnost uzavřít hospodářskou smlouvu, je plánovací rozhodnutí vydané oprávněným orgánem v souladu s právním předpisem, které shodně po linii dodavatelské i odběratelské vymezuje budoucí dodávky výrobků, prací nebo výkonů mezi organizacemi, popřípadě i jinou jejich spolupráci (dále jen „plánovací akt“). Plánovací akt musí stanovit alespoň základní určení předmětu a období plnění určité organizace vůči jiné organizaci; vydává se zpravidla na roční nebo víceleté období. Prováděcí předpis může stanovit další náležitosti plánovacího aktu.

(2) Plánovacími akty, pokud splňují náležitosti podle odstavce 1, jsou limity a jmenovitě úkoly státního plánu včetně závazně ukládaných státních zakázek, popřípadě další druhy plánovacích rozhodnutí stanovené zákonem.

#### § 116

#### Hospodářské smlouvy

(1) Socialistické organizace jsou povinny v plánovacím procesu využívat hospodářské smlouvy jako nástroje k organizování vzájemné spolupráce. Hospodářské smlouvy zejména konkretizují a zabezpečují plánované úkoly; jsou též jedním z podkladů pro přípravu a tvorbu plánů.

(2) Organizace jsou povinny promítnout do smluv odpovídajícím způsobem plánovací rozhodnutí a dohody uzavřené při projednávání dodavatelско-odběratelských vztahů v plánovacím procesu; závazky z těchto smluv jsou pro organizace závazným podkladem pro zpracování jejich hospodářského plánu, zejména plánu výroby.

(3) Orgány hospodářského řízení a orgány, popřípadě organizace pověřené hmotným bilancováním a rozdělováním, jsou povinny při rozpisu úkolů určených pro vypracování návrhů plánů, při rozpisu bilancí a při rozpisu úkolů plánu vycházet ze smluv uzavřených na základě plánovacích rozhodnutí.

(4) Organizace uzavírají hospodářské smlouvy za účelem přípravy budoucích plnění (přípravné smlouvy) nebo o dodávce výrobků, prací, výkonů nebo o jiném plnění (smlouvy o dodávce).

(5) Je-li to účelné k zabezpečení vzájemné spolupráce, uzavírají hospodářské smlouvy i orgány hospodářského řízení. V těchto případech platí pro orgány hospodářského řízení přiměřeně ustanovení o socialistických organizacích.

#### § 117

#### Závazky z jednostranných úkonů

(1) Za podmínek stanovených tímto zákonem nebo prováděcím předpisem mohou mezi organizacemi vznikat hospodářské závazky k dodávce a odběru i na podkladě právního úkonu jedné z organizací.

(2) Pro hospodářské závazky podle odstavce 1 platí ustanovení o závazcích z hospodářských smluv.

#### § 118

(1) Orgány hospodářského řízení mohou ve své působnosti uložit organizacím povinnost uzavřít hospodářskou smlouvu nebo povinnost přistoupit na změnu nebo zrušení závazků z hospodářské smlouvy, jen vyžadují-li to v mimořádných případech zájmy obrany a bezpečnosti státu, plnění závazků z mezinárodních smluv, ochrana

života, zdraví a výživy lidu, ochrana životního prostředí, odstraňování následků živelních pohrom a vážných havárií. Za stejných podmínek mohou orgány hospodářského řízení organizacím hospodářské závazky přímo uložit nebo jejich závazky změnit nebo zrušit. Jde-li o závazky organizací, které jsou v působnosti různých orgánů, je k tomu třeba předchozí dohody těchto orgánů.

(2) Pro závazky uložené podle odstavce 1 platí ustanovení o závazcích z hospodářských smluv.

#### Oddíl druhý

#### Zásady spolupráce socialistických organizací

#### § 119

(1) Organizace jsou povinny při zajišťování plánovaných úkolů spolupracovat a pomáhat si tak, aby byly co nejlépe zajištěny potřeby národního hospodářství. Zejména jsou povinny zavazovat se při uzavírání hospodářských smluv k dodávkám výrobků, prací nebo výkonů v jakosti, sortimentu a ve lhůtách, které jsou z hlediska celého národního hospodářství pro plnění plánovaných úkolů nejvhodnější, své závazky řádně plnit a důsledně kontrolovat plnění závazků, které vůči nim mají druhé organizace.

(2) Jestliže organizace včas neinformuje druhou organizaci o výraznějších změnách v předpokládaném rozsahu, sortimentu nebo časovém členění dodávek nebo odběrů [§ 114a], je u dlouhodobých dodavatelско-odběratelských vztahů dodavatel povinen při uzavírání hospodářských smluv se zavazovat v návaznosti na dosavadní vývoj rozsahu, struktury a sortimentu dodávek a odběratel je oprávněn prosazovat jen takové dodávky.

(3) Organizace dodávající průmyslové výrobky jsou povinny zajišťovat v nezbytném rozsahu servisní službu a dodávky náhradních dílů, pokud to vyžaduje povaha těchto výrobků. Tato povinnost trvá i po zastavení výroby nadále po dobu, v níž je obvyklé a účelné výrobky opravovat. obdobnou povinnost má při dovozu podnik zahraničního obchodu.

#### § 119a

(1) Organizace nesmějí omezovat výrobu nebo vypouštět z výrobního programu výrobky, práce nebo výkony, pokud by tím bylo ohroženo zabezpečení závazných výstupů státního plánu, obrana a bezpečnost státu, výživa a zdraví lidu, životní prostředí a plnění závazků z mezinárodních smluv.

(2) Organizace nesmějí zneužívat svého hospodářského postavení k získání neoprávněných nebo nepřiměřených výhod na úkor jiných organizací nebo na úkor spotřebitelů, anebo jiným způsobem jednat proti zájmům společnosti. Zejména nesmějí



- a) vynucovat nepřiměřené podmínky při uzavírání hospodářských smluv nebo jiných dohod (prohlašovat nepřiměřené množství jednostranně výhodných ustanovení za náležitosti nutné pro vznik smlouvy, podmiňovat uzavření hospodářské smlouvy převzetím závazku k plnění, který s požadovaným plněním nespojuje, nebo jehož zabezpečení náleží do jejich hospodářské činnosti apod.);
- b) zastavit nebo omezit prodej výrobků, zatajovat nebo hromadit výrobky nebo jiným způsobem vyvolávat jejich nedostatek za účelem získání neoprávněného hospodářského prospěchu;
- c) znevýhodňovat organizace za to, že uplatňují majetkovou odpovědnost, zejména vymáhají majetkové sankce.

(3) Organizace se nesmějí samy nebo v dohodě s jinými organizacemi ve své hospodářské činnosti dopouštět jednání, které by v rozporu se zájmy národního hospodářství omezovalo nebo jinak nepříznivě ovlivňovalo činnost jiných organizací anebo bylo na újmu spotřebitelů.

(4) Organizace, která má právní zájem, může se u hospodářské arbitráže domáhat toho, aby organizace, která jedná v rozporu s ustanoveními odstavců 1 až 3, se zdržela takového jednání, popřípadě aby byl odstraněn protiprávní stav. Organizace, která takovým jednáním způsobila jiné organizaci škodu, je povinna nahradit jí tuto škodu včetně ušlého zisku.

#### § 120

Zjistí-li organizace, že nebude moci svoji povinnost včas nebo stanoveným způsobem splnit, musí to ihned písemně s uvedením důvodu oznámit druhé organizaci; zároveň musí uvést kdy, popřípadě jakým způsobem závazek splní. Tímto oznámením se nemění obsah závazku ani majetková odpovědnost za jeho nesplnění.

#### § 121

(1) Zjistí-li organizace, že druhá organizace jí udělila nesprávné příkazy nebo předala nevhodné hmoty, výrobky, zařízení nebo obaly, je povinna jí na to upozornit.

(2) Hrozí-li nebezpečí vzniku škody, jsou organizace povinny učinit opatření, aby škodě bylo zabráněno; vznikne-li škoda, jsou povinny usilovat o to, aby se dále nevětšovala, a podle svých možností přispět k jejímu odstranění.

#### § 122

Organizace, které vznikly náklady plněním povinností podle § 15 nebo § 121, může od organizace, v jejíž prospěch jednala, požadovat náhradu odůvodněně vynaložených nákladů, a to i když tento prospěch nenastal nebo byl zmařen. Šlo-li o jednání ve prospěch několika organizací, rozdělí se náklady poměrně.

#### § 123

(1) Jestliže organizace přijala plnění nebo jinak získala majetkový prospěch, které jí náleží, musí je neprodleně vydat organizaci, na jejíž úkor byly získány; přitom je povinna se řídit jejími pokyny.

(2) Organizace, která způsobila, že došlo k neoprávněnému plnění, popřípadě jinému majetkovému prospěchu, je povinna nahradit jiným organizacím všechny náklady, které jim v souvislosti s tím vznikly.

(3) Nemí-li možné nebo účelné vydat to, co bylo neoprávněně získáno, nebo věc téhož druhu, je organizace povinna nahradit cenu podle doby získání. V takovém případě platí, že k získanému plnění, pokud záleželo ve věcech, přešlo dnem, kdy bylo získáno, vlastnické právo nebo právo hospodaření na organizaci, která plnění přijala.

### Oddíl třetí

#### Vznik, změna a zrušení hospodářských závazků

#### § 124

Závazky mezi organizacemi vznikají především uzavřením hospodářských smluv, dále opatřením orgánů hospodářského řízení a rozhodnutím hospodářské arbitráže; vznikají též jako důsledek porušení povinností nebo z jiných skutečností, uvedených v tomto zákoně nebo v jiných právních předpisech.

#### § 125

(1) Organizace se mohou dohodnout na změně nebo zrušení závazku, pokud to nevylučuje právní předpis nebo povaha závazku; mohou se též dohodnout o tom, že jedna z nich požádá o rozhodnutí hospodářskou arbitráž.

(2) Organizace je povinna přistoupit na změnu nebo zrušení závazků z hospodářské smlouvy,

- a) jestliže podkladem je plánovací akt nebo později vzniklý závazek, popřípadě jiný závěr přijatý při jednání o mezinárodních hospodářských vztazích vedeném orgány k tomu oprávněnými,
- b) jestliže druhá organizace prokáže, že by v důsledku obsahu závazku nemohla zabezpečit plnění úkolů uložených jí pozdějším plánovacím aktem; povinnost přistoupit na změnu nebo zrušení závazků organizace však nemá, pokud by požadovanou úpravou bylo u ní zne-možněno plnění úkolů uloženého plánovacím rozhodnutím alespoň stejné síly.

(3) Organizace jsou dále povinny přistoupit na změnu nebo zrušení závazků v případech, kdy

- a) nebylo vydáno opatření, které je právním předpisem stanoveno jako předpoklad pro plnění závazku,
- b) plnění závazku alespoň jedné z organizací by se dostalo do rozporu s opatřením příslušného orgánu učiněným podle právních předpisů,
- c) po uzavření přípravné smlouvy nastaly nové skutečnosti, pro které nelze spravedlivě požadovat plnění příslušných závazků; změny nebo zrušení závazku ze smlouvy o přípravě dodávek, kterou organizace byly povinny uzavřít, se však lze domáhat jen podle odstavce 2.

(4) Na změnu závazku je organizace povinna přistoupit též v případě, kdy splnění závazku je závislé na jejím spolupůsobení a včasné plnění závazku je znemožněno tím, že své povinnosti v dohodnuté lhůtě řádně nesplnila.

(5) Pokud se organizace nedohodly jinak, je ta organizace, na jejíž straně vznikl důvod pro změnu nebo zrušení závazku, povinna nahradit druhé organizaci nutné náklady, které jí v souvislosti s přípravou na plnění závazku, se změnou závazku nebo s jeho zrušením vznikly.

(6) Organizace není povinna přistoupit na změnu nebo zrušení závazku podle odstavců 2 až 5, jestliže o to druhá organizace nepožádala bez zbytečného odkladu poté, kdy zjistila nebo mohla zjistit skutečnost rozhodnou pro změnu nebo zrušení závazku. Podnik zahraničního obchodu není dále povinen přistoupit na změnu nebo zrušení závazku, pokud není zajištěno devizové krytí na úhradu nákladů, bez jejichž vynaložení nelze zajistit odpovídající změnu nebo zrušení závazku ve vztahu k zahraničí.

(7) Odběratel je povinen přistoupit na změnu nebo zrušení závazku, pokud v případech stanovených v § 361 odst. 4 na vyžádání dodavatele neložil před splněním dodávky u banky prostředky na úhradu budoucích pohledávek vzniklých splněním této dodávky. Náhradu škody může dodavatel v těchto případech uplatnit pouze za podmínek a v rozsahu stanoveném v § 146 až 148.

#### § 126

Socialistické závazky pracovních kolektivů směřující k včasnějšímu a kvalitnějšímu plnění plánovaných výrobních úkolů jsou podkladem, na jehož základě jsou organizace povinny projednat možnost odpovídajících změn hospodářských smluv. Změnu hospodářských smluv lze však provést, jen souhlasí-li s tím kolektiv, který socialistický závazek přijal.

#### § 127

Je-li obsah závazku sporný nebo pochybný a není-li hospodářsky účelné jej přesně zjišťovat,

může být obsah tohoto závazku stanoven dohodou organizací.

#### § 128

(1) Nevyklučuje-li to právní předpis, dohoda organizací nebo povaha závazku, mohou být práva ze závazku postoupena dohodou na jinou organizaci. Dokud organizace, která má povinnost plnit, neví o postupu, může plnit organizaci původně oprávněné.

(2) Povinnost ze závazku může být dohodou převzata jinou organizací jen se souhlasem oprávněné organizace.

(3) — zrušen

#### § 129

(1) Povinnost ze závazku zaniká jejím splněním.

(2) Čas, kdy musí být závazek splněn, určuje prováděcí předpis nebo právní úkon, zejména hospodářská smlouva. Není-li čas plnění takto určen, může oprávněná organizace požadovat splnění a povinná organizace plnit ihned. Před stanoveným nebo sjednaným časem může být plněno jen se souhlasem oprávněné organizace, nestanoví-li prováděcí předpis jinak.

(3) Pokud to neodporuje právnímu předpisu nebo povaze závazku, nesmí být odmítnuto plnění částečné.

#### § 129a

Organizace, která uzavřela smlouvu nebo jinou dohodu na neurčitou dobu, je oprávněna ji vypovědět nejméně šest měsíců předem, pokud z povahy závazku, z právního předpisu nebo z dohody nevyplývá o možnosti vypovědi, popřípadě o výpovědních lhůtách něco jiného.

#### § 129b

(1) Závazek zaniká, stane-li se jeho plnění nemožným (§ 24 odst. 1); organizace, která způsobila nemožnost plnění, se nemůže zprostit odpovědnosti za škodu, která v důsledku toho vznikla.

(2) Stane-li se nemožnou pouze část plnění, zaniká závazek pouze co do této části. Vyplývá-li však z povahy smlouvy anebo z účelu plnění, který byl organizacím znám při vzniku závazku, že plnění zbytku by bylo hospodářsky neodůvodněné, zaniká závazek v celém rozsahu.

#### Oddíl čtvrtý

#### Lhůty pro uplatnění práv

#### § 130

(1) Práva ze závazkových vztahů mezi organizacemi zanikají, nebyla-li ve stanovené lhůtě uplatněna u hospodářské arbitráže, popřípadě u jiného orgánu, který je oprávněn o nich rozhodnout. Práva, která mohou být uspokojena jednostranným

úkonem oprávněné organizace, zanikají, nebyla-li ve stanovené lhůtě vykonána

(2) Tato lhůta činí, pokud v právních předpisech není stanoveno jinak,

- a) u práv z odpovědnosti za vady a u práv na zaplacení majetkových sankcí šest měsíců,
- b) u práv na plnění z pojištění věci pojišťovně tři roky,
- c) u ostatních práv jeden rok.

#### § 131

(1) Lhůta pro zánik práv z odpovědnosti za vady počíná od prvního dne měsíce následujícího

- a) po uplynutí lhůty, ve které podle dohody měly být vady odstraněny nebo mělo být poskytnuto nové bezvadné plnění; nedošlo-li k dohodě o odstranění vad, po odeslání nebo předání reklamace, popřípadě po splnění, není-li lhůta pro reklamaci stanovena;
- b) po odstranění vad, jde-li o právo na náhradu nákladů na odstranění vad; toto právo lze uplatnit nejdéle do konce roku následujícího po uplynutí lhůt pro reklamaci vad;
- c) po odškodnění zahraničního zákazníka, popřípadě poté, kdy se podnik zahraničního obchodu dozvěděl o vrácení zboží ze zahraničí, jde-li o zboží, které bylo vyvezeno.

(2) Lhůta pro zánik práva na zaplacení majetkových sankcí — nejde-li o majetkové sankce, které jsou součástí práv z odpovědnosti za vady — počíná od prvního dne měsíce následujícího po vzniku práva.

(3) Lhůta pro zánik práva na náhradu škody počíná od prvního dne roku následujícího poté, kdy se poškozená organizace dozvěděla o výši škody a o organizaci, která za ni odpovídá. Právo na náhradu škody lze však uplatnit nejdéle do konce pátého roku a jde-li o dodávky pro vývoz do konce desátého roku následujícího po uplynutí lhůt pro reklamaci vad, jde-li o škodu vzniklou vadným plněním; v ostatních případech do konce desátého roku následujícího po vzniku škody.

(4) Lhůta pro zánik práva na vydání neoprávněného majetkového prospěchu počíná od prvního dne roku následujícího poté, kdy se organizace, na jejíž úkor byl neoprávněný majetkový prospěch získán, dozvěděla, že byl získán a kdo jej získal. Toto právo lze však uplatnit nejdéle do konce desátého roku následujícího po získání neoprávněného majetkového prospěchu.

(5) Lhůta pro zánik práv na plnění z pojištění věci pojišťovně počíná od prvního dne roku následujícího poté, kdy nastala pojistná událost.

(6) Lhůta pro zánik ostatních práv počíná od

prvního dne roku následujícího poté, kdy právo mohlo být uplatněno (vykonáno) poprvé. Právo na splnění samostatně odevzdávané a přejímané části dodávky pro provedení investiční výstavby, na poskytnutí samostatného (dílního) plnění investičního celku z dovozu nebo dodávky vývozního investičního celku však nezanikne, dokud nezanikne právo na splnění celého předmětu plnění podle smlouvy.

#### § 132

(1) Obdrží-li oprávněná organizace písemné uznání závazku co do důvodu i rozsahu, přestává běžet původní lhůta pro zánik práv. Celá lhůta běží znovu ode dne, kdy původní lhůta měla skončit. Týká-li se uznání pouze části závazku, nastávají tyto důsledky jen ohledně této části. Závazek s těmito účinky je možno uznat jen jednou.

(2) V případě, kdy při bezhotovostních platbách dal věřitel podle předpisů o platebním a účtovacím styku oprávněně příkaz k úhradě pohledávky peněžnímu ústavu, přestává běžet lhůta pro zánik práv tímto dnem. Byl-li příkaz k úhradě odvolán nebo vrácen, popřípadě byl-li dán zákaz úhrady, běží celá lhůta znovu ode dne, kdy původní lhůta měla skončit.

#### HLAVA DRUHÁ

### DŮSLEDKY PORUŠENÍ ZÁVAZKŮ A JINÝCH PRÁVNÍCH POVINNOSTÍ

#### Oddíl první

### Odpovědnost za vady (záruka)

#### § 133

#### Rozsah odpovědnosti

(1) Dodavatel odpovídá za to, že předmět plnění má a po stanovenou dobu bude mít vlastnosti stanovené technickými normami nebo jinými právními předpisy, smlouvou, rozhodnutím hospodářské arbitráže, opatřením státního nebo jiného oprávněného orgánu, popřípadě vlastností obvyklé, dále za to, že je kompletní a bez právních vad. Dodavatel rovněž odpovídá za to, že dodané množství se shoduje s údaji v průvodních dokladech.

(2) Dodavatel neodpovídá za zhoršení vlastností plnění nebo za poškození, které po splnění způsobil odběratel, popřípadě někdo jiný, nebo které byly způsobeny neodvratitelnými událostmi.

#### § 134

Pokud tento zákon nebo prováděcí předpis neustanoví jinak, je odběratel povinen prověřit předmět plnění s ohledem na jeho předpokládané použití a na zkušenosti z dosavadních dodávek tak, aby předcházel vzniku škod a aby zajistil věrohod-

né důkazní prostředky o zjištěných vadách a o odpovědnosti dodavatele.

#### § 135

##### Doba odpovědnosti (záruční doba)

Záruční doba, jakož i rozsah odpovědnosti jsou stanoveny tímto zákonem nebo prováděcími předpisy. Organizace si mohou dohodnout delší záruční dobu; pro tuto prodlouženou část záruční doby mohou sjednat rozsah odpovědnosti nebo další podmínky odchylně. Dodavatel může prodloužit záruční dobu též jednostranným písemným úkolem. Kratší záruční dobu si organizace mohou výjimečně dohodnout, pokud dodaný výrobek bude použit neobvyklým způsobem.

##### Uplatňování práv z odpovědnosti za vady (reklamační řízení)

#### § 136

(1) Odběratel je povinen vady písemně reklamovat u dodavatele bez zbytečného odkladu po jejich zjištění. Pokud tento zákon nebo prováděcí předpisy nestanoví jinak, práva z odpovědnosti za vady zanikají, nebude-li reklamováno nejpozději do konce záruční doby.

(2) V reklamaci musí odběratel vady popsat, popřípadě uvést, jak se projevují.

(3) V reklamaci odběratel uvádí též své požadavky, popřípadě je vyčíslí, a k reklamaci připojí též vhodné důkazní prostředky, které umožní ověřit oprávněnost reklamace.

#### § 137

(1) Vady trafových dodávek může reklamovat odběratel nebo příjemce zásilky. Reklamuje-li příjemce, platí, že tak činí jako zástupce odběratele. Reklamaci dále projednává odběratel.

(2) Jestliže vady trafové dodávky reklamuje příjemce zásilky a pošle opis reklamace odběrateli, plní tím vůči němu povinnost reklamovat.

#### § 137a

Není-li možno bez neúměrných obtíží zjistit rozsah vadného plnění, může ho s přihlédnutím ke všem okolnostem případu určit hospodářská arbitráž.

### Oddíl druhý

#### Prodlení

#### § 138

(1) Organizace je v prodlení, jestliže nesplní svou povinnost ve stanovené době; není však v prodlení po dobu, po kterou nemohla svou povinnost plnit následkem okolností vzniklých u organizace oprávněně.

(2) Organizace se odpovědnosti za prodlení zproští, jestliže prokáže, že nemohla splnit svou povinnost následkem neodvratitelné události.

#### § 139

Nesplnila-li organizace, jež je v prodlení, svou povinnost ani v dodatečně lhůtě přiměřené povaze závazku, kterou jí oprávněná organizace stanovila s upozorněním, že jinak od závazku odstoupí, má oprávněná organizace právo od závazku odstoupit, pokud tento zákon nebo prováděcí předpisy nestanoví jinak. Dodavatel však nemůže odstoupit od závazku k plnění pro vývoz nebo k zajištění obranyschopnosti státu.

#### § 140

Mělo-li být plněno výhradně jen v určitý den nebo výhradně jen do určité lhůty, musí oprávněná organizace, chce-li trvat na splnění po uplynutí stanoveného času, oznámit to bez zbytečného odkladu druhé organizaci; jestliže tak neučiní, nemůže již později na splnění trvat.

### Oddíl třetí

#### Majetkové sankce

#### § 141

(1) Organizace, která nesplní řádně závazek, popřípadě jinou právní povinnost, je povinna zaplatit majetkové sankce (např. penále, poplatek z prodlení, zdržné) stanovené v právním předpisu nebo ve smlouvě.

(2) Organizace si mohou sjednat majetkové sankce vyšší nebo nižší než stanoví právní předpis. Nižší majetkové sankce však nemohou být sjednány v případech, kdy to stanoví tento zákon nebo kdy jsou podle tohoto zákona organizace povinny majetkové sankce vyúčtovat a vymáhat.

#### § 142

(1) Organizace jsou povinny vyúčtovat a vymáhat pouze tímto zákonem nebo prováděcími předpisy stanovené majetkové sankce, na které jim vzniklo právo v důsledku vadného plnění závazků k zabezpečení jmenovitých úkolů státního plánu včetně závazně ukládaných státních zakázek, popřípadě odběratelských limitů nebo v důsledku prodlení při plnění těchto závazků. Pokud si organizace dohodly majetkové sankce vyšší, než stanoví právní předpis, týká se tato povinnost jen částky, která je stanovena právním předpisem.

(2) Majetkové sankce podle odstavce 1, které v jednotlivém případě nepřesáhnou částku 5 000 Kčs, nemusí být účtovány, ani vymáhány. Tento zákon stanoví, popřípadě prováděcí předpisy mohou stanovit další případy, kdy majetkové sankce podle odstavce 1 nemusí být účtovány a vymáhány.

(3) Organizace, které byly majetkové sankce vyúčtovány, je povinna do 30 dnů po obdržení vyúčtování buď majetkové sankce zaplatit, nebo sdělit oprávněně organizaci své námítky.

(4) Jestliže hospodářská arbitráž zjistí, že v důsledku porušení povinnosti vyúčtovat, vymáhat nebo platit majetkové sankce zaniklo právo na penále, může oběma organizacím, popřípadě jen jedné z nich, uložit odvod do příslušného státního rozpočtu až do výše částky, která měla být jako penále zaplacená. Odvod lze uložit nejpozději do tří let od vzniku práva na penále.

## § 143

Nestanoví-li prováděcí předpisy něco jiného, nezaniká závazek zaplacením majetkové sankce.

## § 144

Hospodářská arbitráž může snížit, popřípadě prominout majetkové sankce, jen jsou-li pro to zcela mimořádné důvody; v případech, kdy podle právních předpisů rozhoduje hospodářský spor uvnitř výrobní hospodářské jednotky její orgán, může tak učinit tento orgán.

## Oddíl čtvrtý

**Vypořádání škod mezi socialistickými organizacemi**

## § 145

(1) Organizace, která jiné organizaci způsobila škodu porušením závazku nebo jiné právní povinnosti, je povinna škodu nahradit. Škoda je způsobena organizací, jestliže byla způsobena v rámci plnění úkolů organizace těmi, kteří její úkoly plnili.

(2) Organizace se odpovědnosti zproští, jestliže prokáže, že škodě nemohla zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které na ní lze požadovat. Své odpovědnosti se však nemůže zprostit poukazem na to, že plnila opatření orgánů hospodářského řízení.

(3) Předpoklady, za kterých je organizace povinna hradit škodu, mohou být v právních předpisech stanoveny odchýlně.

## § 146

(1) Způsobilo-li škodu více organizací, odpovídají poměrně. Nelze-li rozsah odpovědnosti každé z nich zjistit bez neúměrných obtíží, odpovídají stejným dílem.

(2) Způsobila-li škodu také organizace poškozená, zejména tím, že se nepříčinila o zmenšení nebo odvrácení škody, nese škodu poměrně.

## § 147

(1) Nahrazuje se to, oč se majetek poškozené organizace škodnou událostí zmenšil (skutečná škoda) a čeho by byla poškozená organizace dosáhla, kdyby nebyla nastala škodná událost (ušlý zisk). Při porušení závazku se však nenahrazuje škoda, kterou organizace, jez škodu způsobila, nemohla při vzniku závazku předvídat jako obvyklý následek takového porušení.

(2) Škoda se nahrazuje v penězích; jestliže však o to poškozená organizace požádá a je-li to možné a účelné, nahrazuje se škoda uvedením v předešlý stav včetně odstranění vady, jde-li o škodu vzniklou vadným plněním.

(3) Na náhradu škody se započítávají majetkové sankce, které byly zaplacený za nesplnění povinností, jejichž porušením byla škoda způsobena.

(4) V právních předpisech může být rozsah náhrady škody pro určité případy stanoven odchýlně.

## § 148

(1) Nelze-li přesně nebo bez neúměrných obtíží zjistit výši škody, stanoví ji hospodářská arbitráž s přihlédnutím ke všem okolnostem.

(2) Snížit náhradu škody může hospodářská arbitráž, jen jsou-li pro to zcela mimořádné důvody.

(3) V případě, kdy podle právních předpisů rozhoduje hospodářský spor uvnitř výrobní hospodářské jednotky její orgán, může postupovat podle odstavců 1 a 2.

## § 149

Právo na náhradu škody, která vznikla vadným plněním, není dotčeno zánikem práv z odpovědnosti za vady.

## § 150

Za škody způsobené při provozu dopravních prostředků odpovídá organizace podle příslušných ustanovení občanského zákoníku.

## Hlava třetí

**UZAVÍRÁNÍ HOSPODÁŘSKÝCH SMLUV**

## § 151

Dodávky výrobků, prací a jiné způsoby hospodářské spolupráce jsou organizace povinny zajišťovat stanoveným způsobem, především uzavíráním hospodářských smluv.

## § 152

(1) Hospodářské smlouvy musí být uzavřeny včas a jejich obsah musí být přesný a srozumitelný. Výhrady ve smlouvách o dodávce závisející na nejistých událostech jsou neplatné, pokud tento zákon nebo prováděcí předpisy nestanoví něco jiného. Ve smlouvách o přípravě dodávek, které byly organizace povinny uzavřít, jsou takové výhrady neplatné, pokud se týkají povinnosti uzavřít budoucí smlouvu.

(2) Nedohodnou-li organizace lhůty pro předkládání návrhů smluv, platí, že návrh smlouvy předkládá organizace ve lhůtě stanovené v prováděcím předpise, a není-li tato lhůta stanovena, ve lhůtě obvyklé.

(3) Jestliže organizace považuje návrh hospodářské smlouvy za technicky nevyjasněný nebo jinak nedostatečný, je povinna jej bez zbytečného odkladu vrátit k doplnění a vytknout nedostatky, které mají být odstraněny. Odešle-li druhá organizace opravený návrh smlouvy do 10 dnů po obdržení vráceného návrhu, považuje se návrh smlouvy za včas předložený.

(4) Pokud v dalších ustanoveních tohoto zákona nebo v prováděcích předpisech není stanoveno něco jiného, platí o uzavírání hospodářských smluv ustanovení § 153 až 155.

#### § 153

(1) Hospodářská smlouva vzniká, dojde-li k dohodě o předmětu a času plnění, popřípadě o dalších náležitostech, o kterých při sjednávání smlouvy některá z organizací prohlásí, že dohoda o nich je nutná pro vznik smlouvy. Jestliže se cena tvoří dohodou organizací, vznikne smlouva jen, dojde-li též k dohodě o výši ceny nebo o způsobu, jakým cena bude určena. Nedojde-li k dohodě o celém požadovaném rozsahu plnění, je smlouva uzavřena na rozsah plnění, o němž bylo dosaženo dohody, nebrání-li tomu projev organizace, povaha závazku nebo právní předpis.

(2) Smlouva platí za uzavřenou, i když nedošlo k dohodě o některé nevýznamné podrobnosti předmětu plnění, jestliže z úkonů a pozdějšího chování organizací vyplývá, že pokládaly smlouvu za uzavřenou.

(3) Dohoda o předmětu a času plnění, popřípadě o ceně a o dalších náležitostech stanovených jako podmínka vzniku smlouvy může být nahrazena

- a) při uzavírání smlouvy o dodávce výrobků, předkládá-li návrh smlouvy odběratel, tím, že odběratel do jednoho měsíce ode dne, kdy obdržel od dodavatele návrh změn nebo doplňků, týkajících se předmětu nebo času plnění, popřípadě ceny nebo jiných náležitostí stanovených jako podmínka vzniku smlouvy, nesdělil dodavateli, že s těmito změnami nebo doplňky nesouhlasí; v tomto případě je smlouva uzavřena ve znění změn a doplňků navržených dodavatelem, a to i když dodavatelův návrh změn a doplňků je opožděný;
- b) nevylučuje-li to povaha závazku, tím, že dodavatel poskytne požadované plnění a odběratel je bez zbytečného odkladu neodmítne; je-li poskytnuta jen část požadovaného plnění, došlo k uzavření smlouvy jen v rozsahu plnění poskytnutého;
- c) rozhodnutím hospodářské arbitráže v případě, kdy se tak organizace dohodly, a v případě, kdy povinnost alespoň jedné z organizací uzavřít na žádost druhé organizace hospodářskou smlouvu vyplývá z právního předpisu nebo ze smlouvy o přípravě dodávek. Organizace, která se domáhá uzavření smlouvy, je povinna

nahradit druhé organizací zvýšení nákladů vzniklé v důsledku uzavření smlouvy, pokud byla na předpokládaný rozsah tohoto zvýšení před uzavřením smlouvy upozorněna; to neplatí, domáhá-li se organizace uzavření smlouvy na základě plánovacího aktu nebo na základě opatření podle § 118 anebo na základě smlouvy o přípravě dodávek.

(4) Vznikne-li smlouva, avšak organizace se nedohodly o jiných náležitostech, než je předmět a čas plnění, popřípadě cena nebo jiná náležitost stanovená jako podmínka vzniku smlouvy, stanou se tyto náležitosti součástí smlouvy ve znění změn a doplňků uvedeném v přijetí návrhu smlouvy, jestliže organizace, která návrh podala, nepožádá hospodářskou arbitráž do jednoho měsíce od vzniku smlouvy o rozhodnutí. Nestanoví-li rozhodnutí hospodářské arbitráže jinak, má její rozhodnutí účinek od vzniku smlouvy.

(5) Byla-li dohodnuta cena vyšší, než jaká je přípustná podle cenových předpisů, platí za dohodnutou cena nejvýše přípustná.

(6) Nahrazení dohody o ceně může být v předpisech o cenách upraveno jinak.

(7) Ustanovení odstavce 3 písm. c) a odstavce 4 platí obdobně v případě, kdy podle právních předpisů rozhoduje spory o uzavírání smluv jiný orgán než hospodářská arbitráž.

#### § 154

(1) Organizace, která obdržela návrh smlouvy, je povinna se vyjádřit k němu do jednoho měsíce od uplynutí lhůty pro předložení návrhu smlouvy; není-li lhůta pro předložení návrhu smlouvy stanovena, nebo byl-li návrh předložen opožděně, je povinna se k němu vyjádřit do jednoho měsíce od odeslání návrhu. Organizace, která podává návrh smlouvy, může stanovit jinou lhůtu pro vyjádření k němu; činí-li tak bez dohody s organizací, již byl návrh určen, může kratší lhůtu stanovit jen ve zvlášť odůvodněných případech. Organizace je svým návrhem vázána do konce lhůty stanovené pro vyjádření.

(2) Organizace, která v odpovědi na návrh smlouvy požaduje změny nebo doplňky předmětu nebo času plnění, je svou odpovědí vázána po dobu jednoho měsíce ode dne, kdy odpověď došla.

(3) Dojde-li projev o přijetí návrhu až po době, po kterou je organizace svým návrhem vázána, je smlouva uzavřena, jestliže organizace, která podala návrh smlouvy, bez zbytečného odkladu neoznámí, že přijetí návrhu odmítá jako opožděné.

#### § 155

(1) Má-li být hospodářskou smlouvou založen společný závazek několika organizací a nejsou-li zavázány společně a nerozdílně, stanoví organizace

ve smlouvě podíly, v jakých jsou jednotlivé organizace oprávněny nebo zavázány, popřípadě stanoví, která z nich a do jaké doby podíly určí. Jestliže organizace, která je podle smlouvy povinna podíly určit, tak ve stanovené lhůtě neučiní, je zavázána nebo oprávněna sama. Nejsou-li ve smlouvě podíly stanoveny, ani není upraveno jejich stanovení, jsou organizace zavázány nebo oprávněny stejným dílem.

(2) Nepodpisují-li smlouvu všechny organizace, musí být ta z nich, která smlouvu podpisuje, ostatními organizacemi zmocněna, jinak je zavázána nebo oprávněna sama.

#### § 156

(1) Je-li podle dohody zavázáno několik organizací k témuž plnění společně a nerozdílně, může oprávněná organizace požadovat celé plnění na kterékoliv z nich, pokud z povahy závazku neplyne, že může být splněn jen společnou činností všech. Jestliže splní jedna ze zavázaných organizací, závazek ostatních organizací vůči organizaci oprávněné zaniká.

(2) Ve vzájemném poměru jsou organizace zavázány rovným dílem, není-li dohodnuto něco jiného. Pokud nemůže některá z organizací závazek splnit, rozdělí se podíl na ni připadající stejným způsobem na ostatní.

(3) Organizace, proti které byl uplatněn nárok vyšší než odpovídá jejímu podílu, je povinna bez zbytečného odkladu vyrozumět o tom ostatní organizace a dát jim příležitost uplatnit námitky proti nároku; může se též domáhat, aby ostatní společně zavázané organizace splnily závazek v rozsahu podílů na ně připadajících, popřípadě po splnění závazku může od nich požadovat náhradu v rozsahu podílů na ně připadajících. Tím však nejsou dotčena práva oprávněné organizace.

#### § 157

(1) Je-li organizace zavázána současně více organizacím k nedělitelnému plnění, může plnění požadovat kterákoliv z oprávněných organizací. Splněním jedné z oprávněných organizací závazek zaniká.

(2) Poměr mezi společně oprávněnými organizacemi určuje, zda a do jaké míry je organizace, která obdržela plnění, ostatním organizacím něčím zavázána.

#### Hlava čtvrtá

### POVINNOST UZAVŘÍT HOSPODÁŘSKOU SMLOUVU

#### § 158

(1) Smlouvu o přípravě dodávek jsou organizace povinny uzavřít, jde-li o včas předložený návrh

- a) na podkladě plánovacího aktu,
- b) ke splnění úkolu stanoveného vládou k dlouhodobému smluvnímu zabezpečení,
- c) k zajištění nezbytných náhradních dílů k výrobkům, které dodaly, popřípadě dovezly. Tato povinnost trvá po dobu stanovenou nebo dohodnutou, v ostatních případech po dobu deseti let od skončení výroby takových výrobků, je-li obvyklé a účelné takové výrobky opravovat. Organizace může tuto povinnost splnit též tak, že zajistí smluvní zabezpečení příslušných dodávek jinou organizací,
- d) k zajištění obranyschopnosti nebo bezpečnosti státu,
- e) k zajištění léčebně preventivní péče.

(2) Smlouvu o dodávce výrobků, prací nebo výkonů je povinen uzavřít dodavatel, jde-li o včas předložený návrh odběratele

- a) v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) a c) až e),
- b) k zabezpečení dodávek nezbytných ke splnění plánovaných úkolů rozvoje vědy a techniky.

#### § 159

(1) Kromě případů uvedených v § 158 jsou organizace povinny uzavřít hospodářskou smlouvu, jestliže

- a) povinnost uzavřít smlouvu o dodávce výrobků, prací nebo výkonů vyplývá ze smlouvy o přípravě dodávek,
- b) jde o závazně ukládanou státní zakázku,
- c) jde o státním plánem stanovený odběr ze státních hmotných rezerv,
- d) je tak stanoveno v tomto zákoně nebo v prováděcích předpisech.

(2) U dodávek výrobků nezbytných ke splnění plánovaných úkolů rozvoje vědy a techniky je dodavatel povinen výjimečně uzavřít smlouvu o dodávce, i když nebyla dodržena lhůta pro předložení návrhu smlouvy, jestliže potřeba vznikla v průběhu řešení úkolu až po této lhůtě a odběratel to prokáže.

#### § 160

Podnik zahraničního obchodu není povinen uzavřít smlouvu o dodávce výrobků, prací nebo výkonů, pokud nebude uvolněno devizové krytí pro úhradu nákladů v zahraničí, bez jejichž vynaložení nelze smlouvu splnit.

#### § 161 — zrušen

### ČÁST ŠESTÁ A

### PŘÍPRAVNÉ SMLOUVY

#### § 162

Přípravnými smlouvami se organizace nebo orgány hospodářského řízení zavazují spolupracovat



vat tak, aby budoucí plnění mohla být uskutečnována co nejhospodárněji, v souladu s potřebami a možnostmi, v požadovaném rozsahu i skladbě. Přípravné smlouvy se uzavírají buď jako smlouvy o přípravě dodávek nebo jako smlouvy o spolupráci.

#### § 163

##### Smlouva o přípravě dodávek

(1) Smlouvou o přípravě dodávek se organizace zavazují uzavřít na předpokládaný rozsah a obsah dodávek výrobků, prací, výkonů nebo poskytnutí jiných plnění, která mají být uskutečněna v určitém období, budoucí smlouvou nebo u dodávek výrobků pro vývoz vydat dodávkový příkaz.

(2) Smlouva o přípravě dodávek může obsahovat též závazky ke vzájemné spolupráci za účelem řádné a včasné přípravy budoucích plnění.

(3) Smlouva o přípravě dodávek vzniká dohodou o celém jejím obsahu.

(4) Není-li dohodnuto nebo stanoveno něco jiného, platí, že podnět k uzavření budoucí smlouvy je povinen dát odběratel předložením návrhu smlouvy nebo poptávky ve lhůtách obvyklých, popřípadě, že je povinen vydat dodávkový příkaz ve lhůtách obvyklých.

(5) Nepředložil-li odběratel návrh smlouvy nebo poptávku, popřípadě nevydal-li dodávkový příkaz ke splnění závazku ze smlouvy o přípravě dodávek, může se dodavatel domáhat pouze náhrady škody, která mu byla způsobena, pokud není dohodnuto nebo stanoveno též další důsledek. Odpovědnost za tuto škodu se odběratel nemůže zprostit, s výjimkou škod vzniklých v souvislosti s neplněním závazku ze smlouvy o hospodářské spolupráci se zahraničím.

(6) Smlouvy o přípravě dodávek se uzavírají tak, aby zajišťovaly spolupráci na dobu několika let, nejméně však na období jednoho roku, pokud výjimečně není dohodnuto něco jiného.

(7) Prováděcí předpisy mohou podrobněji upravit náležitosti smluv o přípravě dodávek a odchýlně upravit jejich vznik i důsledky neplnění závazků.

#### § 164.

##### Smlouva o spolupráci

(1) Smlouvou o spolupráci se organizace nebo orgány hospodářského řízení zavazují spolupracovat za účelem řádné a včasné přípravy podmínek a předpokladů pro uspokojování budoucích potřeb, anebo za účelem dosažení jiného dohodnutého cíle.

(2) Jestliže se jedna z organizací dovolá dohody sjednané ve smlouvě o spolupráci nebo při plnění této smlouvy, musí být budoucí smlouva uzavřena v souladu s touto dohodou.

(3) Ustanovení § 163 odst 3 a 6 platí obdobně.

(4) Prováděcí předpisy mohou podrobněji upravit náležitosti smluv o spolupráci a odchýlně upravit jejich vznik.

### ČÁST SEDMÁ

#### HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY PŘI DODÁVCE VÝROBKŮ

##### Hlava první

##### DODÁVKY VÝROBKŮ

##### Oddíl první

##### Smlouva o dodávce výrobků

#### § 165

Smlouvou o dodávce výrobků se dodavatel zavazuje dodat smlouvené výrobky ve sjednaném čase; odběratel se zavazuje dohodnutým způsobem spolupůsobit, výrobky odebrat a zaplatit. Smlouva o dodávce výrobků musí obsahovat takové údaje o předmětu a času plnění, aby dodávka výrobků mohla být na jejím podkladě uskutečněna, popřípadě aby další zpřesnění, nutné pro uskutečnění dodávky, mohlo být podle ustanovení smlouvy nebo prováděcích předpisů provedeno zpravidla již jen jednostranným příkazem odběratele (odvolávkou).

#### § 166

Při uzavírání smluv o dodávce výrobků musí dodavatel dbát své odpovědnosti za zásobování národního hospodářství a přihlížet též k průměrnému rozsahu a sortimentní skladbě dosavadních dodávek všem svým odběratelům a k vývoji jejich potřeb.

#### § 166a — zrušen

#### § 167

Písemné formy není třeba k uzavření smlouvy o dodávce výrobků, které si odběratel v souladu s právními předpisy opatřuje za hotové.

#### § 168

##### Splnění dodávky

(1) Dodávka je splněna odevzdáním smluvených výrobků odběrateli, popřípadě jejich předáním prvním veřejnému dopravci v tuzemsku nebo poště k přepravě do místa určení; prováděcí předpisy mohou stanovit odchýlnou úpravu.

(2) Jestliže odběratel nepřijme řádně nabídnuté plnění nebo jestliže v čase plnění jinak znemožní dodavatel dodávku splnit, je dodavatel oprávněn plnit uskladněným výrobků; dodávka je v tomto případě splněna odesláním oznámení o provedeném uskladnění. Náklady uskladnění



hradí odběratel. Uskladněné výrobky je dodavatel povinen odeslat bez zbytečného odkladu poté, kdy jej odběratel o to požádá.

(3) Splněním dodávky přechází právo hospodaření nebo vlastnické právo k výrobkům na odběratele.

#### § 169

##### Odmítnutí neprávem odeslaných výrobků

(1) Odběratel je oprávněn odmítnout dodávku odeslanou neprávem před sjednanou dodací lhůtou. Neodmítne-li odběratel předčasně odeslanou dodávku bez zbytečného odkladu, platí, že souhlasí s předčasným plněním; to platí obdobně, jestliže odběratel bez zbytečného odkladu neodmítne dodávku jiných než smluvených výrobků, odeslaných dodavatelem na plnění smlouvy.

(2) Je-li to hospodářsky účelné a nedostal-li odběratel na základě zprávy o odmítnutí od dodavatele jiné dispozice, je povinen postarat se na náklad a nebezpečí dodavatele o vyložení výrobků a o jejich uskladnění nebo, hrozí-li nebezpečí zkázy výrobků, o jejich nejvhodnější využití.

(3) Jestliže odběratel odmítnuté předčasně dodané výrobky u sebe uskladnil, platí dodávka za splněnou prvého dne sjednané dodací lhůty. Jde-li o výrobky, u nichž je sjednáno, že nemohou být dodány před stanovením ceny, platí dodávka za splněnou dnem, kdy byla cena stanovena.

#### § 170

##### Odmítnutí nepotřebných výrobků

(1) Odběratel může odmítnout dosud nedodané smluvené výrobky, jejichž odběrem by mu vznikly zásoby, kterých by nejméně po dobu jednoho roku, popřípadě — u výrobků podléhajících rychlé zkáze — po dobu jejich použitelnosti, nemohl upotřebit k plnění plánovaných úkolů. Odmítnutí je účinné, jen když dodavatel dříve, než počal dodávat výrobky, jichž se odmítnutí týká.

(2) Odmítne-li odběratel nepotřebné výrobky, je povinen zaplatit dodavateli majetkové sankce jako při prodlení s odběrem výrobků a nemůže se zprostit odpovědnosti za škodu způsobenou odmítnutím výrobků.

#### § 170a

Odběratel, kterému byly výrobky s vyznačenou dobou životnosti dodány po uplynutí části této doby stanovené dohodou organizací nebo prováděcím předpisem, je oprávněn je bez zbytečného odkladu odmítnout a na náklady a nebezpečí dodavatele je vrátit. Ponechá-li si je, má právo na přiměřenou slevu. Není-li sjednána nebo prováděcím

předpisem stanovena část doby životnosti, do níž mohou být výrobky nejpozději dodány, je dodavatel povinen je dodat nejpozději do poloviny vyznačené doby životnosti.

#### § 171

##### Započítávání dodávek

(1) Plnění se počítá na nejdříve dospělý závazek.

(2) Prováděcí předpisy mohou stanovit nebo organizace dohodnout odchylnou úpravu započítávání dodávek.

(3) Výrobky, které nebyly dodány ani do konce roku, v němž měly být podle smlouvy dodány, je dodavatel povinen dodat v následujícím roce. Jestliže však jde o bilancované výrobky a příslušný orgán (organizace) pověřený hmotným bilancováním a rozdělováním po projednání postupem stanoveným právním předpisem rozhodne, že úkol plánu předchozího roku nemá být plněn, závazek zaniká dnem tohoto rozhodnutí, nejdříve však po uplynutí jednoho měsíce prodlení.

#### Oddíl druhý

##### Všeobecné dodací podmínky

#### § 172

##### Jakost

Organizace jsou povinny ve smlouvě dohodnout alespoň takovou jakost výrobků, jaká odpovídá jakosti stanovené technickou normou, pokud nemá být výrobků použito k jinému účelu než k účelu předpokládanému technickou normou nebo pokud nejde o dodávky z nevyužitých zásob. Není-li jakost ve smlouvě dohodnuta, platí za sjednanou jakost, která vyhovuje použití, jež je patrné ze smlouvy, nebo použití obvyklému.

#### § 173

##### Kompletnost

(1) Neplyne-li to z povahy výrobků ani z technické normy, jsou organizace povinny ve smlouvě sjednat, co tvoří kompletní výrobek. Dodavatel je povinen dodat výrobek kompletní, i když některé jeho části nevyrábí.

(2) Výrobek je nekompletní, chybí-li některá samostatně použitelná část, jež podle smlouvy, technické normy nebo povahy výrobku měla být dodána současně s ním.

(3) Za nekompletní výrobky se považují také výrobky dodané bez stanoveného příslušenství, jestliže v technických normách, prováděcích předpisech nebo ve smlouvě je stanoveno, že se současně s výrobkem dodává jako jeho příslušenství dokumentace, atest, návod k použití, záruční list, náhradní díly, popřípadě jiné výrobky.

(4) Stejně se posuzuje dodávka, která neodpovídá ustanovení smlouvy, že výrobky mají být

dodány v soupravách (sadách, sádkách, kompletech apod.); pokud v takových případech není v technické normě nebo v prováděcích předpisech stanoveno, které výrobky tvoří soupravu, musí to být sjednáno ve smlouvě.

## § 174

## Označování výrobků

(1) Dodavatelé jsou povinni označovat výrobky

- a) ochrannou známkou, popřípadě není-li ochranná známka, plným názvem výrobce a jeho sídlem,
- b) jinými údaji, pokud je tak stanoveno právními předpisy, zejména technickými normami.

(2) Označení musí být provedeno na výrobku. Není-li to vzhledem k povaze výrobku možné, umísťuje se označení na obalu nebo na připojeném štítku a není-li ani to možné, na průvodních dokladech. Jsou-li výrobky dodávány v neprůhledném spotřebitelském obalu, musí být na obalu kromě označení uveden též název výrobku.

(3) Výrobky určené původně pro vývoz mohou být označeny jen na průvodních dokladech, je-li tak dohodnuto. Dovážené výrobky nemusí být označeny podle odstavců 1 a 2.

(4) Plnění je vadné, jestliže výrobky byly dodány bez předepsaného označení nebo jsou-li označeny nesprávně, popřípadě neúplně tak, že odběratel nebo spotřebitel může být uveden v omyl o jejich vlastnostech.

(5) Právní předpisy mohou stanovit odchylky od ustanovení odstavců 1 a 3.

## § 175

## Množství

(1) Množství se určuje v jednotkách obvyklých podle povahy výrobků (váha, počet, objem, plocha, délka apod.). Je-li taková jednotka odchýlná od jednotky, ve které je výrobek plánován, je dodavatel na žádost odběratele povinen sdělit způsob přepočtu.

(2) Vyžadují-li to výrobní důvody, povaha výrobků, obalů nebo hospodárné využití dopravních prostředků, je možno v prováděcích předpisech nebo ve smlouvě stanovit, že dodaná množství se mohou v určitém rozsahu odchylovat od množství sjednaných ve smlouvě. Není-li stanoveno v prováděcích předpisech nebo ve smlouvě něco jiného, musí být při postupných dodávkách odchylka vyrovnána v bezprostředně následující dodávce; odchylka při poslední dodávce se nevyrovnává. Odchyluje-li se dodané množství od množství sjednaného ve větším rozsahu, než dovoluje odchylka, posuzuje se splnění dodávky tak, jako kdyby odchylka stanovena nebo dohodnuta nebyla.

(3) Za úřední zjištění množství se považuje zjištění provedené

a) orgány veřejné dopravy,

b) orgánem k tomu povoláním podle zvláštních předpisů nebo určeným úředním opatřením nebo za účasti takového orgánu,

c) způsobem stanoveným v prováděcích předpisech.

## § 176

## Minimální expediční množství

(1) Dodavatel je oprávněn požadovat, aby odběratel odebíral výrobky alespoň v minimálním expedičním množství. Minimální expediční množství se stanoví v cenících, v prováděcích předpisech, v technických normách nebo ve smlouvě tak, aby byla zachována hospodárnost dopravy, balení a expedice, úměrná obyčejným úkolům dodavatele.

(2) Požaduje-li odběratel ze závažných důvodů, zejména pro vývoz, dodávku, která nedosahuje minimálního expedičního množství, je dodavatel povinen zavázat se k jednorázové dodávce i menšího množství. Je však oprávněn požadovat přiměřenou přírážku.

## § 177

## Minimální výrobní množství

Žádá-li odběratel dodávku menšího množství, než je minimální výrobní množství, vyplývající z hospodárné výroby, a nemůže-li být takovéto množství dosaženo ani spojením objednávek všech odběratelů, je dodavatel povinen takovéto požadavku vyhovět jen tehdy, jestliže je to technologicky možné a prokáže-li odběratel závažné důvody, zejména jde-li o dodávku pro vývoz. Je však oprávněn požadovat přiměřenou přírážku.

## § 178

## Obaly a balení

(1) Výrobky musí být dodávány v takových obalech a balení, takovým způsobem loženy, popřípadě u dodávek výrobků bez obalu musí být zachován takový způsob dodávky, aby při zachování hospodárnosti a při řádném způsobu přepravy a skladování nebyla porušena úplnost a jakost dodávaných výrobků.

(2) Dodavatel je povinen zajistit, aby obaly výrobků svými rozměry, konstrukcí a pevností umožňovaly použití nové techniky v přepravě. V případech, kde to povaha výrobků dovoluje, je dodavatel povinen používat přepravních skříní, typizovaných skládacích obalů, lepenkových beden a v dohodě s odběratelem zavádět používání palet.

(3) Pokud se podle dohody organizací výrobky dodávají v obalech odběratele, musí být tyto obaly dodány do místa určeného dodavatelem nejpozději 10 dnů před počátkem dodací lhůty, nebyla-li sjednána lhůta jiná.

(4) Požaduje-li odběratel, aby výrobky, které se podle technické normy nebo obvykle dodávají bez obalu, byly dodány balené, popřípadě aby výrobky byly dodány v jiném obalu než v předepsaném nebo vzhledem k povaze dodávky obvyklém, nebo požaduje-li dodatečně jiný obal než smluvný, je dodavatel povinen za úhradu zvýšených nákladů tomuto požadavku vyhovět. Nemá-li dodavatel dostatek požadovaných obalů nebo obalového materiálu, musí je odběratel včas zajistit.

## § 179

## Hospodaření s obaly

Organizace jsou povinny zacházet s obaly hospodárně a tak, aby bylo zajištěno jejich plné využití. Zejména není dovoleno obaly přetěžovat ani jich používat k jiným účelům než pro dodávky, pro které byly určeny; rovněž není dovoleno vyřazovat obaly z používání, jsou-li schopné opravy a je-li oprava hospodárná. Blížší úprava o hospodaření s obaly stanoví prováděcí předpisy.

## § 180

## Přeprava

(1) Při uzavírání smluv, zejména při sjednávání dodacích lhůt, minimálního expedičního množství a jiných smluvních podmínek musí organizace dbát účelnosti a hospodárnosti přepravy a využívání dopravních prostředků.

(2) Není-li stanoveno nebo dohodnuto jinak, zajišťuje přepravu výrobků do místa určení dodavatel, který též určuje způsob přepravy tak, aby byla účelná a hospodárná. Je však podle svých možností povinen přihlídnout k odůvodněným požadavkům odběratele; pokud jim vyhoví, má právo na úhradu zvýšených nákladů, které mu tím vznikly.

(3) Při odeslání vozové zásilky je dodavatel povinen zaslat odběrateli nebo příjemci zásilky zprávu, že zásilku odesílá. Zpráva musí být odeslána takovým způsobem, aby došla odběrateli před příchodem zásilky. Prováděcí předpisy nebo smlouva mohou stanovit odchýlnou úpravu.

## § 181

## Vzorky předkládané dodavatelem

(1) Dodavatel předkládá odběrateli vzorky

a) jako podklad pro uzavření smlouvy, zejména pro sjednání jakosti (kolekce, předvýrobní vzorky apod.), je-li to stanoveno, dohodnuto nebo obvyklé,

b) jako podklad pro posouzení jakosti (vzorky referenční, výpadní apod.), je-li to stanoveno v prováděcích předpisech nebo ve smlouvě.

(2) Jestliže mají být vzorky podkladem pro posouzení jakosti, musí smlouva obsahovat ustanov-

ení o jejich odevzdání, schválení a úschově. Jestliže na podkladě takto schválených vzorků mají být zaslány vzorky též jednotlivým příjemcům dodávek, musí být zaslány nejpozději s první dodávkou. Dodavatel odpovídá za to, že vzorky souhlasí se vzorky schválenými.

(3) Fakturují se pouze vzorky v prodejním stavu, za ceny odpovídající cenovým předpisům. Neprodejné vzorky se fakturují, jen stanoví-li tak prováděcí předpisy nebo ceníky.

## § 182

## Dokumentace předávaná dodavatelem

(1) Dodavatel je povinen při dodávce předat odběrateli průvodní technickou dokumentaci, pokud je tak stanoveno v prováděcích předpisech, v technické normě, ve smlouvě, popřípadě pokud je to obvyklé.

(2) Dodavatel předává odběrateli průvodní technickou dokumentaci v jazyce českém nebo slovenském, není-li stanoveno nebo dohodnuto jinak; na požádání je povinen poskytnout odběrateli odbornou spolupráci při pořizování překladů do jiného jazyka. Dokumentaci ve stanoveném nebo obvyklém množství poskytuje dodavatel zdarma.

(3) Pokud je to dohodnuto nebo obvyklé, je dodavatel povinen dodat odběrateli v přiměřeném množství propagační materiál, pokud o to odběratel požádá, je povinen dodat podklady a údaje potřebné k zhotovení propagačního materiálu. O úhradě nákladů se organizace dohodnou.

## § 183

## Atest

(1) Atestem dodavatel osvědčuje určité vlastnosti (hodnoty) dodávaných výrobků nebo celé dodávky.

(2) Povinnost vydávat atest, způsob jeho vydávání a vlastnosti (hodnoty), které se jím osvědčují, stanoví právní předpisy, zejména technické normy, nebo smlouva.

## § 184

## Vzorky a dokumentace předkládaná odběratelem

Je-li uzavírána smlouva o dodávce výrobků podle vzorků nebo podle technické dokumentace předložené odběratelem, musí být dohodnut způsob odevzdání a uložení vzorků a dokumentace.

## § 185

## Údaje na výrobcích určených k prodeji občanům

(1) Výrobky, které jsou určeny k prodeji občanům a jsou technicky složité nebo jejichž vlastnosti nejsou obecně známy, je výrobce poví-

nen opatřit takovými jasnými informacemi o jejich vlastnostech a o způsobu jejich používání, aby spotřebitel mohl výrobky plně a bezpečně využít.

(2) Veškeré údaje a informace na těchto výrobcích, na jejich obalech, záručních listech a jinde musí dohodnout výrobce s organizací pověřenou ministerstvem vnitřního obchodu.

#### § 186

##### Záruky na výrobky určené k prodeji občanům

U výrobků uvedených v prováděcím předpisu, určených k tomu, aby je občané používali po delší dobu, musí být odběrateli poskytnuta záruční doba vždy delší než 6 měsíců ode dne prodeje spotřebiteli. Záruční doba musí být vyznačena na výrobku, na jeho obalu nebo na připojeném záručním listu. Prováděcí předpisy stanoví též podmínky poskytování záruk, zejména jejich rozsah, lhůty a způsob provádění oprav nebo výměny vadných výrobků; má-li na použitelnost výrobku vliv délka skladování, stanoví, po jaké době hrají náklady oprav obchodní organizace.

#### § 187

##### Dodací lhůty

(1) Při stanovení dodacích lhůt je třeba přihlížet k potřebě rovnoměrného a hospodárného plnění úkolů dodavatele i odběratele a k odpovědnosti dodavatele za plynulé zásobování národního hospodářství těmi výrobky, které dodává. Nedojde-li k jiné dohodě, musí být dodací lhůty sjednány s přesností nejméně na měsíc. Prováděcí předpisy se mohou od tohoto ustanovení odchýlit.

(2) U sezónních výrobků musí být dodací lhůty stanoveny tak, aby bylo umožněno včasné využití těchto výrobků v příslušné sezóně.

#### § 188

##### Odvolávky

(1) Jestliže to účelné se zřetelem k potřebě odběratele nebo k povaze výrobků, může být ve smlouvě určení některých podrobnějších údajů potřebných ke splnění dodávky sjednáno tak, že je určí odběratel později v jednostranném příkazu — odvolávce.

(2) Odvolávka, jejíž obsah neodpovídá stanoveným nebo dohodnutým podmínkám, pokládá se za neučiněnou. Dodavatel je však povinen na to odběratele bezodkladně upozornit.

#### § 189

##### Přepravní dispozice

(1) Nejsou-li údaje potřebné k uskutečnění přepravy obsaženy již ve smlouvě, je odběratel povinen oznámit je dodavateli v písemné přepravní dispozici, ve které sdělí příjemce, místo určené

(stanici) a další údaje potřebné k tomu, aby zásilka mohla být správně doručena, popřípadě požádá též o určitý způsob přepravy.

(2) Není-li lhůta pro oznámení přepravní dispozice stanovena v prováděcích předpisech nebo ve smlouvě, je odběratel povinen doručit přepravní dispozici dodavateli nejpozději 10 dnů před začátkem dodací lhůty. Jde-li však o přepravy, u nichž dodavatel sestavuje podle právních předpisů plán přepravy, je odběratel povinen oznámit přepravní dispozici nejpozději 10 dnů přede dnem, do kterého dodavatel musí předložit příslušný plán přepravy.

(3) Změní-li odběratel přepravní dispozice, musí nahradit náklady tím vzniklé.

#### Ceny, přírázky a srážky

##### § 190

(1) Organizace uvedou ve smlouvě ceny v souladu s cenovými předpisy platnými v den uzavření smlouvy, a to buď údajem ceny nebo odkazem na ceník. Současně uvedou, zda má být fakturováno s daní z obrátu.

(2) — zrušen

(3) Odběratel má právo požadovat, aby ve smlouvě bylo uvedeno, že dodávka nesmí být uskutečněna před stanovením ceny.

##### § 191

(1) Organizace uvedou ve smlouvě přiměřené přírázky, popřípadě srážky, mají-li být dodány výrobky v odchylné jakosti nebo provedení, anebo mají-li být uskutečněny dodávky v jiném množství, než jaké bylo uvažováno při stanovení ceny.

(2) Dodavatel je oprávněn požadovat, aby ve smlouvě byla stanovena přiměřená přírážka v případě, že bude sjednána dodací lhůta kratší, než vyplývá z lhůty pro předložení návrhu smlouvy, popřípadě je-li na žádost odběratele v jednotlivém případě poskytnuta delší záruční doba, než která je běžně poskytována.

(3) Odběratel je oprávněn požadovat, aby ve smlouvě byla stanovena přiměřená srážka v případě, že bude smluvna dodací lhůta, která umožňuje snížení výrobních nákladů.

(4) Poskytování a sjednávání jiných přírážek nebo srážek je možné, jen stanoví-li tak právní předpisy; v nich může být též poskytování a sjednávání přírážek a srážek upraveno odchylně.

#### Oddíl třetí

#### Prověřování plnění

##### § 192

##### Kontrola před splněním

(1) Výrobce je povinen v průběhu výroby i před odesláním dodávek soustavně provádět ta-

kovou kontrolu, aby nedocházelo k výrobě a dodávkám výrobků vadné jakosti.

(2) Dodavatel nesmí plnit odběrateli výrobky, o nichž bylo při kontrole prováděné před splněním prokázáno, že jsou vadné, pokud odběratel ze závažných důvodů nedá souhlas k plnění. To platí i v případech, kdy vadnost výrobků byla prokázána při prověrce jakosti, kterou podle právních předpisů nebo podle dohody organizací provádí před splněním dodávky určený kontrolní orgán nebo odběratel anebo jiná organizace. Totéž platí, jestliže odběratel i jiným způsobem zjistí, že dodávka připravená k plnění je vadná. Prováděcí předpisy stanoví, kdy a za jakých podmínek je dodavatel povinen umožnit odběrateli provedení jeho vstupní kontroly již v závodě dodavatele a další ověřování jakosti během výrobního procesu.

(3) Osvědčení o jakosti a kompletnosti, jakož i další doklady potřebné ke správnému prověřování plnění je dodavatel povinen zaslat nebo předat odběrateli nejpozději s dodávkou, pokud prováděcí předpisy nestanoví nebo organizace nedohodnou jinou lhůtu.

(4) Osvědčení o jakosti a kompletnosti musí obsahovat jméno nebo značku pracovníka, který odpovídá za správnost provedené kontroly.

#### § 193

##### Odběr od předávající organizace

Odběratel je povinen dodávku prohlédnout ještě za přítomnosti pracovníka předávající organizace (dodavatele, dopravce) tak, aby mohl zjistit, zda předávané množství odpovídá údajům v průvodních dokladech a dále zřejmou porušenost nebo neúplnost dodávky a okolnosti rozhodné pro uplatnění práv z toho vyplývajících. Podle okolností odběratel zejména

- a) provede všechny úkony stanovené pro odbírání výrobků přepravními řády,
- b) prověří u vozových zásilek vnější neporušenost vozů a jeho uzávěrů, u otevřeného vozu zřejmou úplnost nákladu,
- c) prověří počet kusů dopravovaných bez obalu, v ostatních případech počet obalových jednotek,
- d) prověří hrubou váhu dodávky, popřípadě jejich jednotlivých částí,
- e) prověří neporušenost vnějších obalů balených jednotek,
- f) porovná značky (signa) dodávky, popřípadě jejich jednotlivých částí (obalových jednotek nebo kusů) s dodacími nebo dopravními doklady.

#### § 194

##### Zápis o vadách zjištěných při odběru

(1) Zjistí-li odběratel nesrovnalosti v množství, zřejmou porušenost nebo neúplnost dodávky nebo okolnosti tomu nasvědčující, je povinen o tom spolu s pracovníkem předávající organizace sepsat zápis, ve kterém obě organizace uvedou svá stanoviska.

(2) Dokud pracovník předávající organizace odmítá sepsat nebo podepsat zápis, není odběratel povinen dodávku převzít.

(3) Zápis se neseписuje, jsou-li skutečnosti, které jím mají být osvědčeny, patrné ze zápisu sepsaného podle ustanovení § 344.

#### § 195

(1) Při odběru od dopravce odpovídá odběratel dodavateli za splnění všech povinností, které právní předpisy, zejména přepravní řády, ukládají příjemci zásilky.

(2) V případech, kdy dodavatel odpovídá za dopravovanou zásilku, je odběratel povinen uplatnit právo z odpovědnosti dopravce způsobem stanoveným v právních předpisech, jinak nemůže v rozsahu tohoto práva požadovat na dodavateli náhradu.

(3) Při traťových dodávkách má všechna práva i povinnosti odběratele příjemce zásilky; dodavatelem se rozumí odesílatel.

#### § 196

##### Statistická přejímka

(1) Při dodávkách velkých množství výrobků hromadně a sériově vyráběných nebo při dodávkách výrobků, u nichž prověřování jakosti vede ke zničení výrobků, k poškození originálního obalu, popřípadě, bylo-li by prověřování každého jednotlivého výrobku neúměrně nákladné, prověřují se stanovené, popřípadě sjednané vlastnosti statistickou přejímkou, pokud je tak stanoveno v právních předpisech nebo ve smlouvě.

(2) Statistická přejímka spočívá v tom, že se sledované vlastnosti měří nebo jinak zkoumají stanoveným, popřípadě dohodnutým způsobem pouze na určitém počtu vybraných výrobků.

(3) Předpokladem statistické přejímky je ustanovení technické normy o přejímacím plánu nebo dohoda organizací o přejímacím plánu, který stanoví rozsah výběru, tj. počet výrobků nebo vzorků, které mají být kontrolovány, a pravidlo (kritérium) pro rozhodnutí o tom, kdy se celá dodávka považuje za vyhovující a kdy se pokládá za nevyhovující. Přejímací plán musí být dohodnut tak, aby stanovené, popřípadě dohodnuté vlastnosti byly prověřovány účinně, avšak co nejehospodárněji; vypracuje jej organizace, která je povinna prověřovat dodávky, na základě dohod-

nutého požadavku na jakost celé dodávky a podle technické normy o statistické přejímce.

(4) Úřad pro normalizaci a měření může na návrh ústředního orgánu nadřízeného odběrateli stanovit po projednání s ústředním orgánem nadřízeným dodavateli, že organizace jsou povinny sjednat prověřování jakosti dodávek určitých výrobků statistickou přejímkou.

#### § 197

Věrohodný důkazní prostředek o zjištěných vadách zajišťuje odběratel například takto:

- a) přízve dodavatele, orgány společenské kontroly nebo jinou nestrannou osobu, zjistí-li při prověřování plnění porušenost dodávky nebo okolnosti tomu nasvědčující;
- b) v závažných případech, nebo je-li to předepsáno, popřípadě obvyklé, přeruší při zjištění vad prověřování plnění a přízve k jeho dokončení dodavatele, orgán společenské kontroly nebo jinou nestrannou osobu;
- c) sepiše zápis o tom, jak byla vada zjištěna za přítomnosti dodavatele, orgánu společenské kontroly nebo jiné nestranné osoby;
- d) podle povahy výrobků odebere nebo zajistí vzorky, fotografie obalů, ložení nebo výrobků apod.;
- e) prověřované výrobky, u nichž byly zjištěny vady, uloží až do vyřízení reklamace odděleně.

### Oddíl čtvrtý

#### Reklamační řízení a práva z odpovědnosti za vady

##### § 198

(1) Záruční doba činí — pokud není stanovena podle § 135 jinak — šest měsíců od splnění dodávky.

(2) Záruční doba se prodlužuje

- a) přeruší-li odběratel prověřování plnění, aby mohl být přízván dodavatel, ode dne odeslání výzvy dodavateli do dne, kdy se dodavatel dostaví k dokončení prověřování plnění, nebo kdy odběrateli dojde oznámení, že se dodavatel nedostaví, nejdéle však o dobu jednoho měsíce,
- b) u výrobků, které odběratel dodává v nezměněném stavu dalšímu odběrateli (spotřebiteli)
  1. do konce měsíce následujícího po uplynutí doby, po kterou trvá odpovědnost za vady ve prospěch toho, kdo výrobky zpracovává nebo spotřebovává, nejdéle však na dobu 18 měsíců od splnění dodávky; jde-li o výrobky určené k prodeji občanům, trvá odpovědnost za vady do doby, do níž má být věc použita podle

vyznačení na výrobku, jeho obalu nebo záručním listu,

2. jde-li o výrobky určené k prodeji občanům, pro něž je stanovena záruční doba delší než 6 měsíců, do konce měsíce následujícího po uplynutí doby, po níž trvá odpovědnost za vady ve prospěch spotřebitele (občana), nejdéle však na dobu 24 měsíců od splnění dodávky; to neplatí pro zemědělské a potravinářské výrobky,
- c) u vad výrobků dodaných jako náhradní díly servisní organizací po dobu, po kterou trvá odpovědnost servisní organizace za opravu, pro kterou byl náhradní díl použit, nejdéle však na dobu 18 měsíců od splnění dodávky servisní organizací,
- d) v případech, kdy se reklamační vyřizuje opravou, o dobu od odeslání reklamační do převzetí opraveného výrobku odběratelem,
- e) v případech, kdy dodavatel nezaslal nebo nepředal odběrateli doklady potřebné k prověřování plnění, o dobu, po kterou se dodavatel se zasláním nebo předáním potřebných dokladů opozdil.

(3) Dojde-li k výměně celého výrobku, běží záruční doba znovu. Je-li výrobek opravován nebo provedena výměna součástí, běží záruční doba znovu jen pro opravované nebo vyměněné součásti.

##### § 199

U výrobků, které se stanou součástí stavby, musí být vady, které je možno zjistit teprve při převzetí nebo teprve po tomto převzetí některým z dalších odběratelů, reklamovány nejpozději do 15 dnů ode dne obdržení včasné reklamační došlého odběratele, nejpozději však do dvou let od splnění dodávky výrobku, u dodávek samostatných konstrukcí nejpozději do tří let od splnění dodávky samostatných konstrukcí.

##### § 200

Vady dodávky, které jsou zřejmé již při odběru od předávající organizace, musí být reklamovány do 15 dnů od převzetí, jinak právo z odpovědnosti za tyto vady zaniká.

##### § 200a

Odběratel reklamuje vady u dodavatele. Prováděcí předpis, dodavatel ve smlouvě nebo v záručním listu však mohou určit organizaci, která přijímá a vyřizuje reklamační za dodavatele, a u níž je odběratel povinen reklamovat (servisní organizace).

##### § 201

(1) Nestanoví-li prováděcí předpisy nebo nedohodnou-li organizace odchylnou úpravu, má odběratel, kterému bylo plněno vadně, právo žá-

dat přiměřenou slevu, jde-li o vadné plnění, které si bez opravy ponechá, nebo

- a) je-li vada neodstranitelná, požadovat v rozsahu vadného plnění buď nové bezvadné plnění, nebo — není-li to možné — požadovat zrušení smlouvy. Totéž právo má, jestliže pro opětovný výskyt vady po opravě nebo pro větší počet vad nelze výrobek řádně užívat, anebo jestliže výrobek ani po opětovných opravách nedosahuje stanovených nebo dohodnutých ukazatelů spolehlivosti,
- b) je-li vada odstranitelná, požadovat bezplatné odstranění vady nebo náhradu nákladů na odstranění vady.

(2) Je-li prováděna statistická přejímka, má odběratel právo na výměnu všech zjištěných vadných výrobků nebo na vrácení částky za ně zaplacené, pokud prováděcí předpisy nestanoví nebo organizace nedohodnou odchylnou úpravu. Kromě toho, zjistí-li se při statistické přejímce, že dodávka je nevyhovující, má odběratel právo požadovat přiměřenou slevu, nebo vytřídění vadných výrobků z dodávky, anebo náhradu nákladů tohoto vytřídění, popřípadě může požadovat buď novou bezvadnou dodávku, nebo není-li to možné, zrušení smlouvy.

(3) Vyhoví-li organizace vnitřního obchodu oprávněné reklamaci spotřebitele (občana), je dodavatel povinen uspokojit její práva z odpovědnosti za vady stejným způsobem a ve stejném rozsahu, jde-li o vady, za které dodavatel odpovídá.

(4) Uvede-li odběratel v reklamaci některé z práv podle odstavců 1 a 2, nemůže bez souhlasu dodavatele svou volbu měnit. Jestliže však dodavatel v přiměřené době neposkytne nové bezvadné plnění, nebo výrobky neopraví, popřípadě nevytřídí, může odběratel požadovat přiměřenou slevu nebo zrušení smlouvy, popřípadě náhradu nákladů na opravu nebo vytřídění výrobků.

(5) Bylo-li plněno menší množství, než udal dodavatel v průvodních dokladech k dodávce, nebo došlo-li k úbytku v důsledku nedostatečného balení, popřípadě ložení, za které dodavatel odpovídá, má odběratel právo na doplnění chybějícího množství výrobků nebo může žádat zrušení smlouvy v rozsahu chybějícího množství.

(6) Kromě práv podle odstavců 1 až 3 a 5 má odběratel právo na majetkové sankce stanovené právním předpisem nebo smlouvou.

(7) Dohodou organizací nemůže být sjednána odpovědnost za vady nižší, než jakou stanoví právní předpis.

#### § 201a

(1) Organizace se mohou dohodnout, že dodavatel vypořádá předem dohodnutým způsobem práva odběratele z odpovědnosti za vady určené v dohodě. Vypořádání lze provést podle dohody

buď v penězích odečtením částky vyjadřující předpokládané náklady na uspokojení práv odběratele z ceny dodávky, nebo tím, že dodavatel spolu s dodávkou poskytne odběrateli navíc bezplatně sjednané výrobky nebo jejich součástí v množství odpovídajícím předpokládanému rozsahu vad (záruční paušál).

(2) Prováděcí předpis může stanovit podmínky, které musí být při uzavírání dohody o záručním paušálu dodrženy. Může též určit výrobky (skupiny výrobků), pro které dohodu o záručním paušálu nelze sjednat.

#### § 201b

O splnění povinnosti poskytnout nové bezvadné plnění a bezplatně odstranit vady platí přiměřeně ustanovení § 168. O právech z odpovědnosti za vady oprav, prováděných ke splnění závazku z odpovědnosti za vady platí přiměřeně § 201.

#### § 202

(1) Odběratel nemusí v rozsahu vadného plnění zaplatit fakturu, popřípadě požaduje-li nové bezvadné plnění, doplnění chybějícího množství výrobků nebo zrušení smlouvy, může žádat vrácení částky již zaplacené; zjistí-li se při statistické přejímce, že dodávka je nevyhovující, nemusí odběratel zaplatit fakturu nebo může žádat o vrácení zaplacené částky za celou dodávku. Odběratel však musí řádně a včas reklamovat a uplatnit své právo z odpovědnosti za vady, neuzná-li dodavatel reklamaci. Částku, kterou odběratel nezaplatil nebo kterou mu dodavatel vrátil, je odběratel povinen zaplatit neprodleně po vypořádání práv z odpovědnosti za vady.

(2) Žádá-li odběratel odstranění vad a je-li nebezpečí prodlení, musí ou dodavatel vyhovět, i když neuznává, že za vady odpovídá; náklady až do rozhodnutí o reklamaci nese prozatím dodavatel.

(3) Je-li pro odstranění vad stanovena lhůta dohodou, rozhodnutím hospodářské arbitráže, nebo prohlášením dodavatele a neodstraní-li dodavatel vady v této lhůtě, může odběratel na jeho náklad vady odstranit sám nebo dát je odstranit.

#### § 203

(1) Dodavatel je povinen nejpozději do 15 dnů po obdržení reklamace oznámit odběrateli, zda reklamaci uznává, nebo z jakých důvodů jí odmítá uznat. Je-li dodavatelem odbytová organizace nebo organizace vnitřního obchodu, činí tato lhůta jeden měsíc. Je-li dodavatelem dovezených výrobků podnik zahraničního obchodu, činí tato lhůta dva měsíce.

(2) Organizace si v jednotlivém případě mohou sjednat lhůtu delší, než stanoví odstavec 1, pokud je to nutné pro vyřízení reklamace, zejména má-li být reklamace doplněna dalšími doklady, vzorky apod.; jde-li o dovážené výrobky,

mohou delší lhůtu stanovit též prováděcí předpisy.

### Oddíl pátý

#### Majetkové sankce

##### § 204

#### Penále za prodlení dodavatele

(1) Dodavatel, který je v prodlení s dodávkou výrobků, je povinen zaplatit odběrateli za první den prodlení penále ve výši 5 % z ceny nedodaných výrobků, a trvá-li prodlení déle než jeden měsíc, ještě další penále ve výši 5 % z ceny výrobků nedodaných ani během měsíce po dodací lhůtě. Povinnost zaplatit penále za první den prodlení se snižuje na 0,5 % z ceny těch nedodaných výrobků, které dodavatel dodatečně splnil nejpozději do 15 dnů po uplynutí sjednané dodací lhůty.

(2) Dohodne-li odběratel s dodavatelem po uplynutí původní dodací lhůty novou (náhradní) dodací lhůtu nebo je-li taková lhůta stanovena rozhodnutím hospodářské arbitráže a je-li dodavatel v prodlení s dodáním výrobků v této náhradní dodací lhůtě, platí další penále ve výši 5 %. Právo na penále za prodlení, které vzniklo před uzavřením dohody o náhradní dodací lhůtě, není tím však dotčeno.

(3) Jestliže dodací lhůta nebyla dodržena jen proto, že veřejný dopravce nepřijal řádně ohlášenou zásilku k přepravě, nebo že překročil lhůtu stanovenou pro její přepravu, nevztáhá se pro účely majetkových sankcí doba, po kterou zdržení způsobené dopravcem trvá.

##### § 205

#### Penále za prodlení odběratele

(1) Odběratel, který ve stanovených lhůtách nepředložil dodavateli odvolávku nebo neoznámil přepravní dispozice, je povinen zaplatit dodavateli penále ve výši 2 % z ceny výrobků, jichž se nesplnění této povinnosti týká, a trvá-li prodlení déle než měsíc, ještě další penále ve výši 3 % z ceny výrobků, u nichž tato povinnost nebyla splněna ani v této další lhůtě.

(2) Jestliže má být dodávka splněna odevzdáním výrobků odběrateli, je odběratel, který řádně nabídnuté výrobky nepřijme, povinen zaplatit dodavateli penále ve výši 5 % z ceny neodebraných výrobků.

#### Penále za vadné plnění

##### § 206

(1) Za vady jakosti je dodavatel povinen zaplatit penále ve výši

- a) 20 % z ceny vadného výrobku, jestliže jde o neodstranitelnou vadu a odběratel požaduje nové bezvadné plnění nebo zrušení smlouvy,

b) 10 % z ceny vadného výrobku, jestliže jde o jiné vady než uvedené v písmenu a) a odběratel požaduje nové bezvadné plnění nebo zrušení smlouvy,

c) 10 % z ceny vadného výrobku, jestliže odběratel požaduje bezplatné odstranění vady opravou, nejvýše však desetnásobek ceny opravy,

d) 5 % z ceny vadného výrobku, jestliže se odběratel rozhodne, že si výrobek bez opravy ponechá, popřípadě, že jej za náhradu nákladů opraví nebo dá opravit.

(2) Jestliže pro opětovný výskyt vady po opravě nebo nedodržení stanovených nebo dohodnutých ukazatelů spolehlivosti odběratel požaduje zrušení smlouvy nebo nové bezvadné plnění [§ 201 odst. 1 písm. a)], je dodavatel povinen zaplatit další penále ve výši 10 % z ceny vadného výrobku.

(3) Penále uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) se snižuje na polovinu, jestliže dodavatel do 1 měsíce po obdržení reklamace, popřípadě v jiné dohodnuté lhůtě, poskytne nový bezvadný výrobek, nebo vady výrobku v této době opraví; je-li výrobek opravován, nevztáhá se do této doby doba od sdělení dodavatele, že souhlasí s opravou výrobku, do odeslání výrobku odběratelem k opravě.

(4) Provádí-li se statistická přejímka a dodávka je podle jejího výsledku nevyhovující, je dodavatel povinen zaplatit penále ve výši 5 % z ceny části dodávky, jejíž vadnost byla zjištěna nestraným odhadem, provedeným na základě výsledku kontroly výběru podle příslušných technických norem.

#### (5) Právo na penále nevzniká

- a) je-li stanoveno provádění statistické přejímky [§ 196] a nebylo zjištěno, že podle jejího výsledku je dodávka nevyhovující,
- b) při dodávce výrobku lepší jakosti, než byla sjednána, pokud si jej odběratel ponechá,
- c) jde-li o vady vypořádané na základě dohody o záručním paušálu [§ 201a].

##### § 207 — zrušen

##### § 208

(1) Dodavatel, který dodal výrobek neoznačený stanoveným způsobem nebo výrobek nekompletní, je povinen zaplatit penále ve výši 5 % z ceny vadného výrobku.

(2) Pokud v důsledku vad jakosti výrobku je nesprávné i jeho označení, je dodavatel povinen platit pouze penále podle § 206.

(3) Bylo-li plněno menší množství, než udal dodavatel v průvodních dokladech, nebo došlo-li k úbytku v důsledku nedostatečného balení, popřípadě ložení, za které dodavatel odpovídá, je



dodavatel povinen zaplatit penále ve výši 10 % z ceny chybějících výrobků.

#### § 209

Ustanovení § 204 a 206 se nevztahují na dodávky nové techniky obsažené v plánech rozvoje vědy a techniky, pokud půjde o prototypy nebo výrobky ověřovací série a pokud jsou takto ve smlouvě označeny.

#### § 210

Prováděcí předpisy se mohou od ustanovení § 204 až 209 odchýlit.

### Hlava druhá

## ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O DODÁVKÁCH PRO VÝVOZ A Z DOVOZU

### Oddíl první

#### Úvodní ustanovení

##### § 211

(1) Dodávky pro vývoz a z dovozu se zajišťují hospodářskými smlouvami nebo, jde-li o vývoz — za podmínek dále stanovených — písemnými dodávkovými příkazy.

(2) Všechny organizace jsou povinny dbát při zajišťování dodávek pro vývoz a z dovozu hospodářských, zejména devizových zájmů státu.

##### § 212

(1) Pokud není v této hlavě stanoveno něco jiného, platí pro dodávku pro vývoz a z dovozu ustanovení hlavy první.

(2) Je-li dodávka výrobků pro vývoz zajišťována hospodářskou smlouvou, platí další ustanovení o dodávkách zajišťovaných dodávkovými příkazy obdobně.

(3) Dodavatel, který se zúčastní jednání o uzavření zahraniční smlouvy o vývozu výrobků, je povinen při jednání písemně se vyjádřit, zda a za jakých podmínek může výslovně dodat. Podá-li odběratel návrh smlouvy v souladu s tímto vyjádřením do jednoho měsíce nebo do jiné lhůty stanovené dodavatelem, je dodavatel povinen uzavřít hospodářskou smlouvu.

### Oddíl druhý

## Dodávky pro vývoz

### Dodávkový příkaz

#### § 213

(1) Dohodne-li se ve smlouvě o přípravě dodávek podnik zahraničního obchodu (odběratel) s dodavatelem, že dodávky pro vývoz budou zajišťovány dodávkovými příkazy, musí být dodávkový příkaz ve shodě se smlouvou o přípravě dodávek, popřípadě s údaji pro včasné materiálové a výrobní zajištění, bylo-li jejich sdělování dohod-

nuto. Jde-li o jmenovité úkoly státního plánu, je podnik zahraničního obchodu oprávněn požadovat, aby ve smlouvě o přípravě dodávek byl sjednán tento způsob zajištění dodávek.

(2) Stejně jako dodávky výrobků pro vývoz se zajišťují dodávky vzorků a propagačního a náborového materiálu dodávaného jako výrobky.

(3) Dodávkový příkaz musí obsahovat přesné označení předmětu, množství, jakosti a času plnění, jakož i způsob prohlídky výrobků, pokud se má provést.

(4) Jde-li o dodávky výrobků, jejichž cena se tvoří dohodou dodavatele s odběratelem, může být dodávkový příkaz vydán teprve dojde-li k dohodě o výši ceny, popřípadě k dohodě o způsobu určení ceny, pokud předpisy o cenách nestanoví o způsobu určení ceny něco jiného.

(5) Neodpovídá-li dodávkový příkaz podmínkám uvedeným v odstavci 1 a 4, je neplatný a považuje se za návrh hospodářské smlouvy, má-li jinak náležitosti, o nichž musí při uzavření hospodářské smlouvy dojít k dohodě. Dodavatel je povinen neplatný dodávkový příkaz vrátit odběrateli do 10 dnů po obdržení, nechce-li uzavřít hospodářskou smlouvu.

#### § 214

(1) Dodávkový příkaz musí být technicky proveditelný. Technicky neproveditelné jsou dodávkové příkazy, jestliže nelze výrobky v nich stanovené vyrobit ve stanovené lhůtě na strojním zařízení dodavatele ani při hospodářsky odůvodněných úpravách strojního zařízení, popřípadě při hospodářsky odůvodněné a zajiřitelné kooperaci. Dodávkový příkaz na zemědělské výrobky je technicky neproveditelný, jestliže výrobky v něm stanovené nelze vzhledem k výrobně technickým a vegetačním podmínkám vyrobit.

(2) Má-li dodavatel za to, že dodávkový příkaz je technicky neproveditelný, musí jej vrátit odběrateli s podrobným odůvodněním do 10 dnů po jeho obdržení. Trvá-li odběratel na dodávkovém příkazu, který byl vrácen pro technickou neproveditelnost, musí to do 5 dnů po obdržení námitek sdělit dodavateli. Jestliže dodavatel na svých námitkách trvá, musí se do 7 dnů po obdržení stanoviska odběratele domáhat zrušení dodávkového příkazu, u hospodářské arbitráže; ne učiní-li tak, nemůže se zrušení domáhat později.

#### § 215

(1) Organizace mohou dohodnout, ve kterých případech, v jakých lhůtách a jak podrobně je odběratel povinen sdělovat údaje pro včasné materiálové a výrobní zajištění, popřípadě zda a za jakých podmínek může dodavatel sdělené údaje odmítnout.

(2) Jestliže odběratel sdělil předepsané údaje pro včasné materiálové a výrobní zajištění a

nevystavil dodávkový příkaz nebo neuzavřel smlouvu o dodávce výrobků, nemůže se zprostit odpovědnosti za škodu tím způsobenou.

#### § 216

(1) Dodávkový příkaz musí být vydán písemně a doručen dodavateli ve lhůtě s ním dohodnuté; není-li lhůta dohodnuta, musí být doručen ve lhůtě stanovené prováděcím předpisem, popřípadě ve lhůtě obvyklé. Dodávkový příkaz se stane pro dodavatele závazným dnem, kdy mu byl doručen.

(2) Nebyla-li dodržena lhůta uvedená v odstavci 1, je dodávkový příkaz neplatný. Ustanovení § 213 odst. 5 platí obdobně.

(3) Dodávatel je povinen do 10 dnů potvrdit odběrateli, že dodávkový příkaz obdržel; neučiní-li tak, nemá to vliv na závaznost dodávkového příkazu.

(4) Odběratel může dodávkový příkaz svým jednostranným písemným úkonem změnit nebo zrušit. Nemá-li dodávatel pro změnu potřebné výrobní a dodávkové možnosti, platí § 214 odst. 2 obdobně. Odběratel se nemůže zprostit odpovědnosti za škodu způsobenou změnou nebo zrušením dodávkového příkazu.

### Dodací podmínky

#### § 217

#### Jakost

(1) Odběratel je oprávněn dohodnout s dodavatelem jinou jakost nebo jiné provedení výrobků, než stanoví technická norma, jakož i další podmínky takové dodávky (dodací lhůta apod.). Na takovou dohodu je dodávatel povinen přistoupit, jestliže již tyto výrobky odchylné jakostí nebo provedení dodával, je-li taková dodávka technicky proveditelná a je-li ji možno materiálově zajistit.

(2) Jestliže odběratel požaduje v dodávkovém příkazu jinou jakost nebo jiné provedení výrobku, než stanoví technická norma, aniž by došlo k sjednání dohody podle odstavce 1 a na dodávkovém příkazu tuto skutečnost vyznačí, je takto vydaný dodávkový příkaz platný, nevrátí-li ho dodávatel odběrateli nejpozději do 15 dnů po obdržení.

#### § 218

#### Dodací lhůty

Dodací lhůta se stanoví určením dne, měsíce nebo jiného období, v němž má být dodávka uskutečněna. Dodávatel je povinen splnit dodávku pro vývoz ve stanovené dodací lhůtě.

#### § 219

Je-li dodávatel v prodlení s plněním dodávky, není odběratel povinen po dobu 3 měsíců

přijmout opožděné plnění, pokud nejde o dodávku na sklad odběratele. Penále za prodlení dodavatele může však odběratel účtovat jen do dne, kdy mu dodávatel oznámí, že výrobky jsou připraveny k odeslání.

#### § 220

(1) Dílčí plnění je přípustné, jen stanoví-li tak prováděcí předpisy nebo dodávkový příkaz.

(2) Je-li dodávatel povinen dodat před dodávkou výrobků nebo současně s ní náborový materiál, popřípadě průvodní technickou dokumentaci, platí, že dodávka je splněna jen tehdy, jestliže byly tyto předměty dodány tak, aby nastalo zdržení v odeslání výrobků zahraničnímu zákazníkovi. Jinak je dodávatel povinen zaplatit penále z celé ceny dodávaného zboží, jako by dodávka nebyla splněna.

(3) Na žádost odběratele je výrobní podnik povinen provést montáže a jiné obdobné práce a výkony vztahující se na výrobky, jež sám dodal nebo jejichž výroba mu byla převedena (§ 352a).

(4) Odesílá-li se dodávka do zahraničí ve více zásilkách, které tvoří samostatná dílčí plnění, přechází nebezpečí ztráty, nahodilé zkázy nebo zhoršení odeslané zásilky na odběratele

a) přechodem československé hranice při přepravě po železnici nebo lodí anebo silničním dopravním prostředkem,

b) odevzdáním veřejnému dopravci při přepravě letadlem nebo poště k přepravě do místa určení anebo odevzdáním odběrateli,

pokud ke ztrátě, nahodilé zkáze nebo zhoršení nedošlo z důvodů, za které odpovídá dodávatel.

#### § 221

Dodávatel musí osvědčit jakost výrobků stanoveným způsobem, a není-li způsob stanoven, způsobem v tuzemsku obvyklým. Požaduje-li odběratel osvědčení v tuzemsku neobvyklé, může dodávatel požadovat nezbytně nutné prodloužení dodací lhůty a úhradu zvýšených nákladů.

#### § 222

U výrobků již vyráběných je dodávatel povinen — pokud o to odběratel požádá — sdělit do 15 dnů od vyžádání údaje nutné pro kalkulaci ceny do zahraničí. Jde-li o výrobky, které dodávatel dosud nevyráběl, je povinen sdělit tyto údaje ve lhůtě dohodnuté nebo stanovené v prováděcích předpisech.

#### § 223

#### Vzor ky

(1) U výrobků, které se prodávají podle vzorků, jsou dodávatele povinni skladovat přiměřeně

množství výrobků nebo polotovárů, potřebných ke zhotovení vzorků. Lhůta pro dodání vzorků nesmí být delší než doba nezbytně nutná pro jejich zhotovení, popřípadě odeslání.

(2) Odběratel je povinen vyjádřit se ke vzorkům z běžné výroby (výpadní vzorky) nejpozději do jednoho týdne po obdržení zprávy od zahraničního zákazníka.

#### § 224

##### Obal, balení, vnější úprava a označení

(1) Obal, balení a vnější úprava výrobků musí odpovídat dispozicím odběratele. Jsou-li tyto dispozice neobvyklé, musí být dohodnuty s dodavatelem. Dodavatel je povinen vyhovět požadavkům odběratele, jsou-li v souladu s požadavky zahraničního trhu a má-li potřebné výrobní a dodávkové možnosti; přitom je oprávněn požadovat sjednání úhrady zvýšených nákladů.

(2) Dodavatel je povinen opatřit výrobky, popřípadě obaly ochrannými známkami, jiným označením a nápisy, přesně podle dispozic odběratele.

#### Odeslání výrobků

##### § 225

(1) Dodavatel je povinen oznámit ve stanovené lhůtě odběrateli předběžným návštěvím, kdy výrobky budou připraveny k odeslání; v téže lhůtě je dodavatel povinen oznámit, kdy výrobky budou připraveny k provedení zkoušky nebo prohlídky (§ 230), jestliže je to předepsáno. Předběžné návštěví musí obsahovat údaje potřebné pro vystavení vývozních dokladů.

(2) Odběratel je povinen zaslat dodavateli přepravní dispozici nejpozději do 10 dnů od obdržení předběžného návštěví. V přepravní dispozici stanoví způsob přepravy; je povinen se odvolat na předběžné návštěví, uvést všechny údaje potřebné pro řádné uskutečnění přepravy a též požadovaný počet odeslancích návštěví s uvedením jazyka, v němž mají být vyhotoveny, popřípadě jaké údaje mají obsahovat.

(3) Prováděcí předpisy nebo dohoda mohou stanovit odchylnou úpravu.

##### § 226

(1) Dodavatel je povinen naložit výrobky a odeslat je na místo určení podle dispozic odběratele. Žádá-li o to odběratel, musí dodavatel požádat veřejného dopravce, aby provedl před odesláním úřední vážení nebo přepočítání výrobků; náklady hradí odběratel. Pokud výjimečně nemůže veřejný dopravce vážení nebo přepočítání výrobků provést, je povinen tuto skutečnost dodavateli písemně potvrdit.

(2) Není-li stanoveno nebo dohodnuto něco jiného, je dodavatel povinen do 24 hodin po ode-

slání výrobků podat odběrateli dálnopisem nebo telegraficky zprávu o tom, že výrobky byly odeslány. Do 48 hodin po odeslání výrobků je dodavatel povinen zaslat odběrateli veškeré doklady o odeslání potřebné k fakturaci, inkasu a další dopravě, pokud je tak stanoveno v prováděcím předpisu nebo dodávkovém příkazu. Žádá-li o to odběratel nejpozději v přepravní dispozici, je dodavatel povinen ve stejné lhůtě zaslat některé z uvedených dokladů nebo sdělit určité údaje též jiným i zahraničním adresátům.

(3) Odešle-li dodavatel zprávu nebo doklady opožděně, je povinen zaplatit penále ve výši 50 Kčs za každý případ a den prodlení, nejvýše však 1 000 Kčs za každý případ; dodavatel se nemůže zprostit odpovědností za škodu tím způsobenou.

#### Skladování a odeslání výrobků ze skladu

##### § 227

(1) Má-li dodavatel skladovací možnosti, je povinen přistoupit na smlouvu o uskladnění výrobků pro odběratele, zejména nemůže-li odběratel dát přepravní dispozici do zahraničí.

(2) O uskladnění výrobků je dodavatel povinen odběratele ihned vyrozumět. V tomto případě je dodávka splněna odesláním zprávy odběrateli, že výrobky byly uskladněny.

##### § 228

(1) Dodavatel je povinen výrobky, které uskladnil, odeslat bez zbytečného odkladu po obdržení přepravní dispozice, nestanoví-li prováděcí předpisy jinou lhůtu. Nedodrží-li dodavatel tuto lhůtu, je povinen zaplatit polovinu penále za prodlení (§ 204 odst. 1 a 3) z ceny výrobků, jež měly být odeslány.

(2) Dodavatel je povinen na žádost odběratele nebo v odůvodněných případech (§ 15 a 121) i bez této žádosti buď sám, nebo prostřednictvím svých poddodavatelů výrobky před odesláním do zahraničí odborně prohlédnout, upravit a ošetřit; náklady prohlídky, úprav nebo ošetření nese v poměru, v jakém byla nutnost úprav nebo ošetření způsobena výrobou nebo jinými příčinami, za něž odpovídá dodavatel nebo poddodavatel. Ostatní náklady nese vždy odběratel.

(3) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně i pro odeslání výrobků ze skladů odběratele spravovaných dodavatelem, pokud není stanoveno něco jiného. Při odeslání výrobků ze skladu platí obdobně též ustanovení § 224.

##### § 229

#### Společné odeslání dodávek

(1) Dodavatel je povinen odeslat též výrobky jiných dodavatelů (přibal), jestliže jej o to odběratel požádá nejpozději zároveň s přepravní

dispozicí na výrobky, k nimž má být přibal přípojen.

(2) Odběratel je povinen zajistit, aby přibal byl včas doručen na místo, z něhož má být společně odesláni provedeno. Neobdrží-li dodavatel přibal včas, je oprávněn výrobky, které dodává, fakturovat (§ 168 odst. 2) a účtovat skladné za dobu, o kterou přibal došel opožděně. Vzniknou-li dodavateli s odesláním přibalu zvýšené náklady, hradí je odběratel.

#### Prověřování plnění, odpovědnost za vady a reklamace

##### § 230

Odběratel je oprávněn před splněním výrobky prohlédnout; tím se nic nemění na odpovědnosti dodavatele za vady plnění. Prověřovat dodávané výrobky je odběratel povinen jen v případech, kdy je tak stanoveno v prováděcích předpisech nebo dohodnuto organizacemi.

##### § 231

(1) Odběratel je povinen v reklamaci uvést všechny podstatné skutečnosti o vadách dodávky, zejména ty, které mu sdělil zahraniční zákazník. Požádá-li o to dodavatel, je odběratel povinen zaslat mu výpisy z dokladů, které předložil zahraniční zákazník (jejich překlady), popřípadě opatřit další doklady, pokud je to při řádném provozu zahraničního obchodu proveditelné.

(2) Na žádost odběratele je dodavatel povinen zúčastnit se reklamačního řízení, a to i v zahraničí. Požádá-li o účast dodavatel, je odběratel povinen této žádosti vyhovět, jde-li o závažné reklamace; zjistí-li se neoprávněnost reklamace, hradí náklady odběratel. Neúčastní-li se dodavatel reklamačního řízení v zahraničí, jsou skutečnosti, jež byly zjištěny odběratelem u výrobků nacházejících se v cizině při zachování potřebné odborné péče, závazné pro obě organizace.

(3) Nevyjádří-li se dodavatel k reklamaci ve lhůtách uvedených v § 203, má se za to, že reklamaci uznává.

##### § 232

(1) Odběratel musí reklamovat do 15 dnů ode dne, kdy obdržel včasnou zprávu zahraničního zákazníka o vadách dodávky, jinak jeho právo z odpovědnosti za vady zaniká. Zjistí-li odběratel vady dodávky v tuzemsku, musí reklamovat do 15 dnů od zjištění.

(2) Zpráva zahraničního zákazníka je včasná, byla-li učiněna ve lhůtě sjednané na základě příslušných mezistátních podmínek nebo v takové lhůtě, v níž odběratel při řádném výkonu své činnosti musí reklamaci přijmout. Je-li tato lhůta delší než dvanáct měsíců od převzetí výrobků zahraničním zákazníkem, je odběratel povinen takovou lhůtu před vystavením dodávkového pří-

kazu s dodavatelem projednat a popřípadě se dohodnout na odpovídající přírážce

(3) Je-li odběratel vázán mezistátními podmínkami nebo podmínkami sjednanými se zahraničním zákazníkem podle požadavku zahraničního trhu k určitému způsobu vyřízení reklamace, dodavatel je povinen na odběratelovu žádost tímto způsobem reklamaci vyřídit.

(4) Požaduje-li odběratel vyvezeného výrobku od dodavatele, aby mu za úplatu odstranil vady nebo poskytl nové bezvadné plnění poté, kdy dodavatelova odpovědnost za vady (záruka) již zanikla, dodavatel je povinen se zavázat odběrateli k poskytnutí požadovaného plnění tak, aby bylo zabezpečeno včasné a řádné vyřízení reklamace zahraničního zákazníka. Případně odběratelovo právo na náhradu škody vzniklé vadným plněním tím není dotčeno. Toto ustanovení platí i ve vztahu mezi dalšími dodavateli a odběrateli vyvezeného výrobku.

##### § 233 — zrušen

##### § 234

Při opakujících se dodávkách výrobků vadné jakosti je dodavatel povinen na žádost odběratele zastavit další dodávky do té doby, dokud dodavatel neodstraní příčiny vad. V těchto případech odběratel dohodne s dodavatelem přiměřené prodloužení dodací lhůty; nebudou-li do konce této lhůty příčiny vad odstraněny, má odběratel právo dodávku odmítnout.

##### § 235

(1) Dodavatel odpovídá za porušení práv k vynálezům a průmyslovým vzorům, k ochranným známkám, k označení původu výrobků, autorských a jiných obdobných práv zahraničních osob.

(2) Dodavatel neodpovídá za porušení práv zahraničních osob, jež jsou uvedena v odstavci 1, jestliže postupoval podle plánů, výkresů, receptů nebo jiných podkladů, které mu předal odběratel, nebo jestliže podle pokynů odběratele opatřil výrobky určitým označením.

(3) Bez souhlasu dodavatele nesmí odběratel používat vzorků, kolekcí, plánů nebo jiných podkladů jinak, než k účelu, pro který mu byly poskytnuty.

##### § 235a

Výrobce je povinen na žádost organizace, která to potřebuje pro svou hospodářskou činnost, dát závazné vyjádření o tom, zda vývozem výrobků do určité země nebudou porušena práva k vynálezům a průmyslovým vzorům, k ochranným známkám, k označení původu výrobků, autorská nebo jiná obdobná práva zahraničních osob. Náklady spojené s případným šetřením právních nezávadností hradí organizace, která si je vyžádala, pokud výrobce prokáže, že provedené

šetření nepotřebuje pro svou hospodářskou činnost.

#### § 236

##### Penále za dodávku výrobků vadné jakosti

(1) Dodavatel, který dodal výrobky vadné jakosti, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 20 % z poskytnuté slevy nebo ceny opravy. Pokud se výrobky pro vadnou jakost ze zahraničí vrátí nebo pokud nebudou vyvezeny, platí dodavatel penále ve výši 10 % z ceny vrácených nebo nevyvezených výrobků.

(2) Penále uvedené v odstavci 1 se neplatí, je-li poskytnuta delší záruční doba, než jaká je stanovena pro stejné výrobky dodávané pro spotřebu v tuzemsku.

(3) Byla-li vadnost způsobena neodstranitelnými vadami, je dodavatel povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 20 % z fakturované ceny vadných výrobků.

##### Výrobky neprodejně v zahraničí

#### § 237

Staly-li se výrobky v zahraničí neprodejnými za původně stanovených podmínek proto, že dodavatel nedodržel dodací lhůtu, nebo proto, že dodávka, popřípadě její část byla vadná, je odběratel oprávněn plnění vrátit a požadovat vrácení zaplacené ceny, popřípadě odmítnout dosud neuskutečněnou dodávku. Jestliže o to odběratel současně požádá, je dodavatel povinen skladovat vrácené, popřípadě odmítnuté výrobky na své náklady po dobu šesti měsíců, nebo se zavázat k náhradní dodávce. Na dodávku takto uskladněných výrobků je odběratel oprávněn vydat dodávkový příkaz.

### Oddíl třetí

#### Dodávky z dovozu

##### Uzavírání hospodářských smluv

#### § 238

U dodávek z dovozu je odběratel povinen uzavřít smlouvu též

- a) na podkladě plánovacího aktu,
- b) na podkladě smlouvy o přípravě dodávek; ustanovení § 163 odst. 5 v tomto případě nelze použít,
- c) jde-li o dovoz, který byl dohodnut s jeho souhlasem.

#### § 239

(1) Je-li zásobování výrobků z dovozu zajišťováno prostřednictvím dovozního gestora, může dodavatel uzavírat smlouvy pouze s dovozním gestorem a s organizací, která prodává dovezené výrobky za devizové prostředky. Pokud obdrží návrh smlouvy od jiné organizace, je povinen návrh vrátit a současně označit dovozního gestora.

(2) Dovozní gestor je povinen uzavřít smlouvu nebo přistoupit na změnu nebo zrušení závazku za stejných podmínek jako podnik zahraničního obchodu.

(3) Dovozní gestor je oprávněn při uzavírání smluv se svými dalšími odběrateli požadovat takovou úpravu dodacích lhůt, prověřování plnění, reklamací a reklamačních lhůt, jaká odpovídá jeho povinnostem vůči dodavateli.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí obdobně, jestliže odběratelem výrobků dovážených na základě mezistátní dohody nebo smlouvy o hospodářské spolupráci se zahraničím je organizace k tomu určená, která je dodává v nezměněném stavu dalším odběratelům.

#### § 240

Zjistí-li dodavatel, že požadovaná dodací lhůta, jakost, sortiment, země, z níž má být výrobek dovezen, nebo jiné požadavky nejsou pro národní hospodářství devizově výhodné nebo jsou nedosažitelné, je povinen předložit odběrateli svůj zdůvodněný návrh na jiné řešení.

#### § 241

(1) Ve smlouvě se stanoví zpravidla čtvrtletní dodací lhůty. Žádá-li však odběratel v návrhu smlouvy, aby dodací lhůty byly zpřesněny na měsíce, popřípadě navrhuje-li, jak má být toto zpřesnění provedeno, a zná-li dodavatel při uzavírání smlouvy s odběratelem závazný měsíc dodávky podle smlouvy se zahraničním dodavatelem, je povinen sjednat dodací lhůtu s přesností na měsíc. Dozví-li se dodavatel závazný měsíc dodávky teprve po uzavření smlouvy s odběratelem, je povinen sdělit odběrateli zpřesnění na měsíc bez zbytečného odkladu; pokud odběratel neoznámí dodavateli do 10 dnů svůj nesouhlas, jsou takto sdělené lhůty pro organizace závazné.

(2) Při projednávání měsíčních dodacích lhůt se zahraničním dodavatelem je dodavatel povinen přihlížet k odůvodněným požadavkům odběratele.

#### § 241a

Dodavatel je povinen přistoupit na změnu nebo zrušení závazku ze smlouvy o přípravě dodávek též v případech, kdy odběratel prokáže, že nepotřebuje dovoz podle původního závazku nebo že by dovoz byl v rozporu s devizovými zájmy státu. To však neplatí, jestliže již byla uzavřena smlouva se zahraniční osobou nebo jestliže jde o závazek, který byl sjednán ve smlouvě o přípravě dodávek ke splnění závazku ze smlouvy o hospodářské spolupráci se zahraničím.

#### § 241b

Organizace a orgány hospodářského řízení jsou povinny zajistit, aby nebyly dováženy stroje a zařízení, jejichž potřebné využití nebylo předem zajištěno a aby stroje a zařízení nebyly do-

váženy s nežádoucím časovým předstihem před dobou určenou k jejich využití.

### Dodací podmínky

#### § 242

(1) Organizace jsou oprávněny sjednat ve smlouvě jakost, která nemusí odpovídat jakosti stanovené technickou normou, pokud není na dovážené výrobky vydána zvláštní technická norma. Není-li jakost ve smlouvě určena, platí za sjednanou střední jakost obvyklá v zemi původu výrobků.

(2) Dovezené výrobky musí odpovídat zdravotním, veterinárním, popřípadě rostlinolékařským předpisům.

(3) Odběratel je povinen v návrhu smlouvy upozornit na zvláštní vlastnosti požadovaných výrobků z hlediska zdravotních a bezpečnostních předpisů.

#### § 243

#### Vzorky

(1) Jsou-li dováženy výrobky dodávány podle vzorků, je dodavatel povinen předložit je odběrateli ke schválení před konečným sjednáním koupě v zahraničí.

(2) Nevyjádřil-li se odběratel k předloženým vzorkům ve stanovené lhůtě, nemá později právo vytýkat vady výrobků, které bylo možno zjistit odborným přezkoumáním vzorků.

#### § 244

#### Dokumentace

(1) Dodavatel je povinen na žádost odběratele nejpozději s dodávkou výrobků dodat bezplatně průvodní technickou dokumentaci a podklady pro vypracování propagačního materiálu, pokud se v zemi zahraničního dodavatele obvykle dodávají s výrobky. Český nebo slovenský překlad této dokumentace dodá dodavatel jen na žádost odběratele a v počtu potřebném pro rozmnožení. Veškeré údaje a informace na výrobcích určených k prodeji v obchodě musí dodavatel dohodnout s odběratelem.

(2) Dodavatel je povinen dodat odběrateli atest, jen stanoví-li tak prováděcí předpis nebo smlouva.

#### § 245

#### Obaly, balení a označování výrobků

(1) Obal, způsob balení a označování výrobků určí dodavatel. Je přitom povinen přihlídnout k odůvodněným požadavkům odběratele.

(2) Odběratel je povinen zaplatit dodavateli obaly, jejichž vrácení si dodavatel nevyhradil, pokud nejsou zahrnuty v tuzemské ceně dodaných výrobků.

#### § 246

#### Splnění dodávky

(1) Dodávka je splněna

- a) při přepravě po železnici — příchodem vagonu do československé pohraniční celní stanice; pokud se zde dodávka překládá, mohou organizace dohodnout její splnění odchylně;
- b) při přepravě silničním dopravním prostředkem — příchodem na československou pohraniční celnici;
- c) při přepravě lodí — příchodem do československého celního přístavu;
- d) při přepravě letadlem — příchodem na tuzemské celní letiště;
- e) při přepravě poštou — příchodem na vylívačí poštu;
- f) při přepravě potrubím nebo vedením — současně s plněním zahraničního dodavatele podnikem zahraničního obchodu;
- g) v ostatních případech — odevzdáním smluvních výrobků veřejnému dopravci v tuzemsku k přepravě do místa určení, popřípadě odevzdáním odběrateli.

(2) Jestliže podle zahraniční smlouvy nastane splnění dodavateli později, než stanoví odstavec 1, splnění odběrateli nastane shodně se splněním zahraniční smlouvy.

(3) Odesílá-li se dovážený výrobek ze zahraničí jiné organizací než té, která je odběratelem podnikem zahraničního obchodu, platí ustanovení odstavců 1 a 2 též ve vztahu mezi touto organizací a jejím dodavatelem.

(4) Prováděcí předpisy mohou stanovit odchylnou úpravu.

#### § 247

Při prodlení dodavatele nemůže odběratel odstoupit od závazku, pokud dodavatel nemá možnost odstoupit od smlouvy se zahraničním dodavatelem.

#### § 248

#### Přepravní dispozice

(1) Nemůže-li odběratel sdělit přepravní dispozice již při uzavírání smlouvy, je povinen tak učinit nejpozději 6 týdnů před počátkem dodávkového čtvrtletí, pokud není stanovena nebo dohodnuta jiná lhůta; ke změnám a doplňkům přepravních dispozic je třeba souhlasu dodavatele.

(2) Jestliže přepravní dispozice nebyly sděleny včas, je dodavatel oprávněn odeslat zásilku do místa, kde má odběratel sídlo.

#### § 248a

(1) Odesílá-li se dodávka ze zahraničí ve více zásilkách, které netvoří samostatná dílčí plnění, přechází nebezpečí ztráty, nahodilé zkázy nebo zhoršení na odběratele příchodem zásilky

- a) do československé pohraniční celní stanice, je-li zásilka přepravována po železnici,
- b) na československou pohraniční celnici, je-li zásilka přepravována silničním dopravním prostředkem,
- c) do československého celního přístavu, je-li zásilka přepravována lodí,
- d) na tuzemské celní letišti, je-li zásilka přepravována letadlem.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, pokud ke ztrátě, nahodilé zkáze nebo zhoršení došlo z důvodů, za které odpovídá dodavatel, nebo pokud nebezpečí s tím spojené podle zahraniční smlouvy nese zahraniční dodavatel.

### Prověřování plnění a reklamační řízení

#### § 249

(1) Odběratel musí prověřovat plnění tak, aby zajistil práva dodavatele vůči zahraničnímu dodavateli, popřípadě dopravci, zasláteli nebo pojišťovně. Dodavatel je povinen sdělit odběrateli včas zvláštní podmínky pro prověřování plnění; neučiní-li tak, prověřuje odběratel plnění podle podmínek, které jsou mu známy z předchozích dodávek téhož výrobku z dovozu, popřípadě podle podmínek platných v tuzemsku.

(2) Prověřoval-li dodávku v zahraničí pracovník odběratele, je výsledek prověrky pro odběratele závazný, pokud podnik zahraničního obchodu na základě upozornění pracovníka odběratele zajistil řádné podmínky pro prověřování.

#### § 250

(1) Odběratel je povinen reklamovat tak, aby reklamační lhůta byla řádně uplatněna vůči zahraničnímu dodavateli. Lhůtu, do které je odběratel povinen reklamovat, a zvláštní náležitosti reklamační stanoví prováděcí předpisy.

(2) Není-li lhůta stanovena v prováděcích předpisech, je dodavatel povinen ji určit při potvrzení návrhu smlouvy, popřípadě dodatečně, nejpozději 15 dnů před započítáním dodávek tak, aby odpovídala reklamační lhůtě vůči zahraničnímu dodavateli, zkrácené nejvýše o 15 dnů. Současně může dodavatel stanovit též zvláštní náležitosti reklamační, pokud je nezbytně potřebuje k řádné reklamaci do zahraničí. Při projednávání záruční doby a rozsahu odpovědnosti se zahraničním dodavatelem je dodavatel povinen uplatnit odůvodněné požadavky odběratele.

(3) — zrušen

(4) — zrušen

(5) Není-li jiné dohody, musí být výrobky při reklamaci vady jakosti až do vyřízení reklamační v zahraničí uloženy odděleně od ostatních výrobků a bez předchozího souhlasu dodavatele nesmí s nimi odběratel nakládat způsobem, který

by přezkoumání reklamované vady ztížil nebo znemožnil.

(6) Je-li dodavatel vázán mezistátními podmínkami nebo smlouvou se zahraničním dodavatelem k určitému způsobu vyřízení reklamační, určí jej vůči odběrateli sám. V ostatních případech se s odběratelem o způsobu vyřízení reklamační dohodne.

#### § 251

(1) Vyřizuje-li se reklamační opravou prováděnou v tuzemsku nebo vyžadují-li vadné výrobky před použitím v tuzemsku úpravy, zajišťuje provedení opravy nebo úprav odběratel, jestliže je to v tuzemsku možné a neurčí-li dodavatel něco jiného. Náklady hradí dodavatel.

(2) Odběratel není oprávněn v případě vadného plnění požadovat nové bezvadné plnění nebo zrušení smlouvy, pokud dodavatel nemá stejná práva vůči zahraničnímu dodavateli.

#### § 251a

(1) Oznámí-li dodavatel písemně odběrateli, že bude reklamovat u svého zahraničního dodavatele, prodlužuje se lhůta podle § 130 odst. 2 písm. a) o dobu, počítanou ode dne, kdy odběratel obdržel toto oznámení, do dne, kdy obdržel oznámení dodavatele o výsledku reklamační u zahraničního dodavatele, popřípadě o výsledku zahraničního reklamačního sporu.

(2) Dohodne-li dodavatel se souhlasem odběratele se svým zahraničním dodavatelem způsob a rozsah vyřízení reklamační, platí dohodnutý způsob a rozsah i ve vztahu mezi dodavatelem a odběratelem.

(3) Organizace se mohou dohodnout, že dodavatel vyřídí odběratelovu reklamaci v souladu s rozhodnutím příslušného soudu či rozhodčího orgánu ve sporu mezi dodavatelem a jeho zahraničním dodavatelem. V tom případě je dodavatel povinen umožnit odběrateli, aby mohl být při jednání soudu či rozhodčího orgánu přítomen.

#### § 252

(1) Odběratel je povinen i po uplynutí reklamační lhůty oznámit dodavateli všechny zjištěné vady. Pokud to podmínky v zahraničí umožňují, je dodavatel povinen na podkladě tohoto oznámení reklamovat bez zbytečného odkladu u zahraničního dodavatele a po odečtení svých nákladů poskytnout odběrateli plnění, které obdrží od zahraničního dodavatele; totéž platí, jestliže odběratel sice včas reklamoval, avšak jeho právo z odpovědnosti za vady zaniklo.

(2) Jestliže dodavatel nesplní svou povinnost podle odstavce 1, ačkoliv v době, kdy tak měl učinit, mu zahraniční dodavatel ještě odpovídal za zjištěné vady, je povinen poskytnout odběrateli



peněžní náhradu za plnění, na něž by měl odběratel vůči němu nárok, pokud by včas vady reklamoval, popřípadě včas uplatnil své právo z odpovědnosti za vady.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí obdobně ve vztahu mezi dodavatelem (podnikem zahraničního obchodu) a další organizací, které byl dovezený výrobek dodán beze změn nebo úprav, pokud tato další organizace oznámila vady dodavateli prostřednictvím jeho odběratele

§ 253 — zrušen

§ 254 — zrušen

§ 255 — zrušen

#### Jiná ustanovení

§ 256

Dodavatel je povinen upozornit odběratele na práva k vynálezům a průmyslovým vzorům, k ochranným známkám, k označení původu výrobků a na autorská a jiná obdobná práva zahraničních osob, omezující užívání dovážených výrobků nebo dovážené dokumentace.

§ 257

(1) Dodavatel je povinen uhradit odběrateli též škodu, kterou způsobil zahraniční dodavatel. Dodavatel je však oprávněn požadovat na organizaci, jíž škodu uhradil, aby mu vrátila zaplacenou částku, popřípadě její část, kterou neobdržel od zahraničního dodavatele přesto, že vynaložil veškeré úsilí, které lze na něm požadovat.

(2) Obdržel-li dodavatel od pojišťovny, dopravce nebo jiné osoby plnění k náhradě škody, kterou utrpěl odběratel, je povinen mu toto plnění vydat po odečtení vynaložených nákladů. Tuto povinnost dodavatel nemá, jestliže odběrateli přísluší právo na náhradu škody z jiného právního důvodu, nebo jestliže jeho právo na náhradu škody již bylo uspokojeno z jiného právního důvodu.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí obdobně, jestliže škodu, kterou způsobil zahraniční dodavatel, utrpěla jiná organizace než odběratel.

§ 258

(1) Na dodávky z dovozu nelze použít ustanovení § 170, § 190 odst. 3, § 198 až 200, § 201 odst. 3, § 202 odst. 3 a § 206 až 208.

(2) Ustanovení § 206 a 208 nelze použít u dovážených výrobků ve vztazích mezi dalšími dodavateli a odběrateli, jestliže jsou dodávány

- a) jako traťové dodávky nebo
- b) v nezměněném stavu a jejich prověřováním by došlo k poškození původního obalu, k zhoršení jakosti nebo k jinému znehodnocení či ztrátě stanovených vlastností.

#### Hlava třetí

### ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NÁKUPU ZEMĚDĚLSKÝCH A LESNÍCH VÝROBKŮ A O DODÁVKÁCH ZEMĚDĚLSKÝCH POTŘEB

§ 259

(1) Pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak, mohou zemědělské organizace dodávat zemědělské výrobky zvláštního hospodářského významu a vybrané zemědělské výrobky jen nákupním organizacím, ostatní výrobky též dalším odběratelům.

(2) Nákupní organizace jsou povinny odebrat nabídnuté zemědělské výrobky zvláštního hospodářského významu, i když nabídnuté množství je vyšší než bylo smlouveno nebo i když na dodávku nebyla smlouva vůbec uzavřena. Pro tyto dodávky platí ustanovení o závazcích z hospodářských smluv.

(3) Prováděcí předpisy stancví

- a) zemědělské výrobky zvláštního hospodářského významu a vybrané zemědělské výrobky,
- b) které socialistické organizace jsou považovány za nákupní organizace.

§ 260 — zrušen

206a

Vybrané lesní výrobky a dříví z vybraných stromů rostoucích mimo les mohou organizace dodávat jen organizacím oprávněným k jejich nákupu; tyto výrobky, jakož i organizace oprávněné k jejich nákupu určí prováděcí předpis.

§ 261

Pokud není v této hlavě stanoveno něco jiného, platí pro dodávky zemědělských a lesních výrobků a pro dodávky zemědělských potřeb ustanovení hlavy první.

#### Smlouva o dodávce zemědělských výrobků a potřeb

§ 262 — zrušen

§ 263 — zrušen

#### Dodací podmínky

§ 264 — zrušen

§ 265 — zrušen

§ 266 — zrušen

#### Prověřování dodávek zemědělských výrobků

§ 267

(1) Jakost zemědělských výrobků zjišťují organizace při plnění; nedojde-li mezi organizacemi k dohodě o jakosti dodaných výrobků, je pro



ně závazné rozhodnutí o jakosti vydané orgánem, který je k tomu určen zvláštním předpisem.

(2) Nákupní organizace je povinna, nedojde-li k dohodě o jakosti, bezodkladně přizvat orgán oprávněný rozhodnout o jakosti dodávaných výrobků; pokud se tento orgán nemůže na místo prověřování ihned dostavit, je povinna

- a) u výrobků, u nichž technické normy předkládají odběr vzorků, zajistit ještě za účasti zemědělské organizace odebrání vzorků a předložit je bez zbytečného odkladu orgánu oprávněnému rozhodnout o jakosti;
- b) u ostatních výrobků zajistit jejich oddělené uskladnění (ustájení) a posouzení orgánem oprávněným rozhodnout o jakosti.

(3) Jestliže nákupní organizace nesplní povinnosti uvedené v odstavci 2, platí za jakost dodanou jakost udaná zemědělskou organizací při plnění.

(4) Nákupní organizace nemůže uplatňovat práva z odpovědnosti za vady, které jsou zřejmé již při odběru od zemědělské organizace potom, když jakost byla dohodnuta nebo stanovena.

#### Jiná ustanovení

##### § 268

- (1) — zrušen
- (2) Prováděcí předpisy mohou upravit dodávky zemědělských výrobků a potřeb odchylně.
- (3) — zrušen

### Č Á S T O S M Ā

## HOSPODÁRSKÉ ZÁVAZKY V INVESTIČNÍ VÝSTAVBĚ A PŘI DOVOZU A VÝVOZU INVESTIČNÍCH CELKŮ, PRACÍ A VÝKONŮ

#### Hlava první

### INVESTIČNÍ VÝSTAVBA

#### Oddíl první

#### Úvodní ustanovení

##### § 269

(1) K přípravě investiční výstavby se uzavírají hospodářské smlouvy o

- a) dodávce průzkumných nebo projektových prací,
- b) dodávce geologických, geodetických nebo kartografických prací,
- c) přípravě dodávek,
- d) spolupráci na projektové a organizační přípravě stavby.

(2) K provedení investiční výstavby se uzavírají hospodářské smlouvy o

- a) dodávce stavebních prací nebo dodávce stavební části,

- b) dodávce souboru strojů a zařízení,
- c) dodávce smontovaných strojů, zařízení nebo konstrukcí,
- d) dodávce montáže,
- e) dodávce stavby,
- f) rekonstrukci nebo modernizaci.

(3) Dodávky výrobků, i když jsou určeny pro investiční výstavbu, se zajišťují smlouvami podle části sedmé; odborná pomoc, popřípadě jiné práce nebo výkony, se zajišťují smlouvami podle části desáté. Prováděcí předpisy mohou stanovit, že staveništní zařízení, popřípadě i další plnění potřebná pro investiční výstavbu, se zajišťují zvlášť ní smlouvou.

##### § 270 — zrušen

#### Oddíl druhý

### Příprava investiční výstavby Smlouva o spolupráci na řešení nové technologie

##### § 271 — zrušen

### Smlouva o dodávce průzkumných nebo projektových prací

##### § 272

Smlouvou o dodávce průzkumných nebo projektových prací se dodavatel zavazuje, že dodá odběrateli práce (jejich výsledek) ve smluvené lhůtě a rozsahu. Zvláštní předpisy stanoví, které organizace jsou oprávněny průzkumné a projektové práce provádět a jaké další povinnosti jsou spojeny se závazkem k jejich dodávce. Odběratel se zavazuje spolupracovat podle stanovených podmínek, práce odebrat a zaplatit.

##### § 273

(1) Dodávka je splněna odevzdáním výsledku prací odběrateli, veřejnému dopravci nebo poště k přepravě do místa určení.

(2) Nedokončené práce mohou být odevzdány jen v tom případě, jestliže byly zastaveny následkem změny nebo zrušení závazku.

##### § 274

#### Odpovědnost za vady

(1) Odběratel, kterému byly dodány vadné práce, má právo na bezplatné odstranění vad a na majetkové sankce.

(2) Na žádost odběratele je dodavatel povinen bez zbytečného odkladu zahájit potřebné práce, jestliže vzhledem k potřebě vzniklé v průběhu výstavby nebo k vadám zjištěným v průběhu zkušebního provozu je nutné doplnit nebo přepracovat projektovou dokumentaci.

(3) Dodavatel neodpovídá za závady, jejichž původ spočívá ve výchozích podkladech, které mu pro provedení průzkumných nebo projektových prací odevzdal odběratel; na žádost odběratele je však povinen s ním dohodnout opatření k co nej-

rychlejšímu odstranění závad za úplat. To neplatí, jestliže dodavatel výchozí podklady zpracoval sám, nebo jestliže zjistil nebo musel zjistit při řádném provádění prací nedostatky výchozích podkladů a odběratele na ně neupozornil.

#### § 275

#### Uplatňování práv z odpovědnosti za vady

(1) Dodavatel je povinen odstranit vady, jen jestliže je odběratel reklamoval nejpozději v době, kdy odstranění vad má ještě význam z hlediska technického nebo ekonomického; majetkové sankce je povinen zaplatit, jen jestliže odběratel reklamoval vady nejpozději do tří let od splnění. Prováděcí předpisy mohou stanovit lhůty, po jejichž uplynutí již nelze reklamovat vady průzkumných nebo projektových prací.

(2) Dodavatel je povinen nejpozději do 15 dnů po obdržení reklamace oznámit odběrateli, zda reklamaci uznává, jakou lhůtu navrhuje k odstranění vad nebo z jakých důvodů odmítá reklamaci uznat.

#### § 276

O odevzdání provedených oprav prací a o odpovědnosti za vady těchto oprav platí obdobně ustanovení § 273 až 275 a § 277 odst. 3.

#### § 277

#### Majetkové sankce

(1) Dodavatel, který je v prodlení s dodávkou, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 2 % z ceny prací, a trvá-li prodlení déle než jeden měsíc, ještě další penále ve výši 5 % z této ceny.

(2) Jestliže bylo plněno vadně, je dodavatel povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 2 % z ceny prací; toto penále dodavatel neplatí, odstraní-li vady do 15 dnů od odeslání reklamace.

(3) Dodavatel, který je v prodlení s odstraněním vad, je povinen zaplatit odběrateli, pokud ve smlouvě není dohodnuto jinak, za každý den prodlení penále 500 Kčs.

(4) Dodavatel, který je v prodlení se zahájením prací na doplnění nebo přepracování projektové dokumentace (§ 274 odst. 2), je povinen zaplatit odběrateli za každý den prodlení penále 1 000 Kčs.

#### § 278 — zrušen

#### Smlouva o dodávce geologických, geodetických nebo kartografických prací

#### § 279

Pro dodávky geologických, geodetických nebo kartografických prací platí přiměřeně ustanovení § 273 až 277, a to i když nejsou určeny pro investiční výstavbu.

#### Smlouvy o spolupráci na projektové a organizační přípravě stavby

#### § 280

(1) Smlouvy o spolupráci na projektové a organizační přípravě stavby uzavírá investor co nejdříve po schválení projektového úkolu, za účasti generálního projektanta, s jednotlivými v úvahu přicházejícími vyššími dodavateli (s dodavatelem stavební části, s dodavatelem souborů strojů a zařízení, s dodavatelem stavby, popřípadě též s dodavatelem rekonstrukce nebo modernizace).

(2) Účelem smluv o spolupráci na projektové a organizační přípravě stavby je zajistit, aby projektová a organizační příprava probíhala za aktivní spolupráce všech nejdůležitějších organizací, které se účastní provádění stavby.

(3) Investor za účasti generálního projektanta především dohodne spolupráci dodavatele při poskytování údajů o výsledcích technického rozvoje, výrobních možnostech a dodacích lhůtách, spolupráci při poskytování dalších údajů potřebných pro vypracování projektové dokumentace, jakož i spolupráci při projednání koncepce projektové dokumentace, při předkládání požadavků a údajů pro organizaci provádění stavby a při projednávání návrhu projektové dokumentace. Ve smlouvě se dále stanoví, v kterých otázkách a v jakém rozsahu bude generální projektant oprávněn jednat přímo s dalšími dodavateli souborů, popřípadě s výrobcí jednotlivých strojů a zařízení.

#### § 281

Jednotliví dodavatelé uzavírají, pokud je to nutné, s dalšími dodavateli smlouvy o spolupráci, ve kterých si zajistí předpoklady pro splnění svých závazků.

#### Oddíl třetí

#### Provádění investiční výstavby

#### Uzavírání smluv

#### § 282

(1) Návrh smlouvy vypracovává dodavatel na základě poptávky odběratele. Pokud prováděcí předpisy nestanoví jinak, je součástí poptávky příslušná část schválené projektové dokumentace. Prováděcí předpisy mohou stanovit nebo organizace dohodnout další náležitosti poptávky.

(2) Návrh smlouvy je dodavatel povinen předložit ve lhůtě uvedené v poptávce. Nemůže-li tak učinit, musí nejpozději do 15 dnů po obdržení poptávky sdělit odběrateli řádně odůvodněné stanovisko.

(3) Dodavatel je návrhem smlouvy vázán po dobu dvou měsíců, pokud sám nestanovil lhůtu delší. Dodavatel je oprávněn na základě poptávky zahájit v nezbytně nutném rozsahu práce pro projektovou přípravu, popřípadě i zahájit přípravu výroby (včetně materiálového zajišťování); ne-

dojde-li k uzavření smlouvy, má dodavatel právo na náhradu nákladů vzniklých těmito pracemi.

(4) U jednoduchých dodávek může smlouva vzniknout i prohlášením dodavatele, že poptávku beze změny přijímá jako návrh smlouvy.

#### § 283

(1) Předmět a čas plnění jsou dohodnuty, je-li shoda alespoň v takových podrobnostech, které odpovídají předané dokumentaci.

(2) Lhůta pro podání žádosti o rozhodnutí sporů o jiných náležitostech (§ 153 odst. 4) činí tři měsíce od vzniku smlouvy.

(3) Ve smlouvě se zpravidla sjedná

- a) věcný a časový postup prací na dalším stupni projektové dokumentace a dodávky dílčích projektových výsledků potřebných pro vzájemnou koordinaci prací jednotlivých dodavatelů,
- b) lhůta, v které je odběratel povinen odevzdat staveniště (pracoviště), a rozsah a lhůty dalšího spolupůsobení odběratele,
- c) lhůta (lhůty), v níž je dodavatel povinen připravit dodávku (samostatně odevzdávané části dodávky) k odevzdání ve stavu odpovídajícím projektové dokumentaci a sjednaným podmínkám,
- d) způsob postupného zpřesňování smlouvy; ve smlouvě se též uvede, kteří pracovníci (orgány) a v jakých otázkách jsou oprávněni jménem organizace jednat.

(4) Podle potřeby se ve smlouvě též sjedná povinnost dodavatele postupně dokončovat jednotlivé části prací tak, aby mohly plynule navazovat práce dalších dodavatelů a aby mohlo být včas zahájeno komplexní nebo jiné vyzkoušení, dále podmínky takových vyzkoušení; současně se dohodne, zda bude proveden zkušební provoz, jeho doba a rozsah dodavatelovy účasti při něm.

(5) Dojde-li po uzavření smlouvy z podnětu generálního projektanta v dalších stupních projektové dokumentace ke změně podmínek, za kterých byla smlouva uzavřena, je odběratel povinen na žádost dodavatele souhlasit s odpovídající úpravou smlouvy.

#### § 284

(1) Smlouva může zahrnovat současně dodávku souborů strojů a zařízení spolu s rekonstrukcí nebo modernizací souborů strojů a zařízení, dodávku stavební části spolu s rekonstrukcí nebo modernizací stavebních objektů, popřípadě i další dodávky. Pokud prováděcí předpisy nestanoví jinak, platí pro každou ze smluvních dodávek ustanovení platná pro příslušný druh smlouvy.

(2) Uzavře-li hospodářskou smlouvu na stavbu komplexní bytové výstavby na straně odběratele několik investorů, je taková smlouva smlouvou podílovou (§ 155).

### Všeobecné dodací podmínky

#### § 285

(1) Jestliže práce jsou prováděny zřejmě vadně, je dodavatel již během jejich provádění povinen na písemnou výzvu odběratele odstranit nedostatky, které ohrožují bezpečnost stavby, život nebo zdraví pracujících na stavbě, životní prostředí, nebo v jejichž důsledku hrozí trvalé znehodnocení stavby anebo jde o nedostatky značného rozsahu.

(2) V případech dohodnutých ve smlouvě je dodavatel povinen vyzvat odběratele k prověření prací, které v dalším pracovním postupu budou zakryty nebo se stanou nepřístupnými. Neučiní-li tak, je povinen na žádost odběratele odkrýt práce, které byly zakryty nebo které se staly nepřístupnými, na svůj náklad.

#### § 286

Byly-li vyfakturované dodávky zmařeny nebo poškozeny před jejich převzetím, nepozbývá dodavatel práva na úplatu, ani není povinen ji vrátit, jestliže za takovou škodu neodpovídá (§ 145 odst. 2). Odběratel je povinen nahradit dále náklady, které dodavatel odůvodněně vynaložil k omezení a k odstranění škod.

#### § 287

(1) — zrušen

(2) Pokud předpisy o fakturování a placení nestanoví jinak, má dodavatel právo na částečnou úplatu po odeslání sjednaných strojů, zařízení nebo konstrukcí, popřípadě jejich sjednaných částí a dále též v případech, kdy je dodavatel nemůže odeslat pro prodloužení odběratele nebo jiného účastníka stavby.

### Odevzdání a převzetí

#### § 288

(1) Dodavatel odevzdává a odběratel přijímá dokončené dodávky nebo jejich dokončené části, na jejichž samostatném odevzdání a převzetí se organizace ve smlouvě dohodly.

(2) Nedokončené dodávky nebo jejich části nesmějí být investorovi odevzdány a jím přijímány.

(3) Odběratel, popřípadě s jeho souhlasem organizace, která má být provozovatelem (uživatel) předmětu dodávky, jej může před jeho odevzdáním a převzetím provozovat (užívat) jen po dohodě s dodavatelem, s nímž sjedná podmínky předčasného užívání. Předčasné užívání musí být v souladu s předpisy o stavebním řádu.

#### § 289

Dodavatel je povinen písemně oznámit odběrateli nejpozději 15 dnů předem, kdy bude dodávka nebo její část připravena k odevzdání; odevzdává-li se komplexním vyzkoušením nebo prováděním jiných zkoušek, musí oznámit den jejich zahájení. Organizace jsou povinny na základě to-

hoto oznámení dohodnout časový pracovní program přejímání, pokud to není sjednáno již ve smlouvě.

#### § 290

Dodávka, jejíž vady brání uvedení do provozu (užívání), nesmí být převzata. Odběratel však může převzít dodávku, jestliže má ojedinělé drobné vady a ojedinělé drobné nedodělky, které samy o sobě ani ve spojení s jinými nebrání uvedení do provozu (užívání).

#### § 291

(1) Odběratel není oprávněn odmítnout převzetí dodávky pro závady, jejichž původ záleží v projektové dokumentaci, kterou mu dodavatel nedodal, nebo záleží-li ve vadách hmot, strojů nebo zařízení, které dodavateli sám poskytl, popřípadě jestliže sám způsobil, že dodávka nevyhovuje. Odběratel je v takových případech povinen dodávku převzít, i když komplexní vyzkoušení nebo jiné zkoušky nebyly z těchto důvodů úspěšné. Za tyto závady dodavatel neodpovídá, je však povinen dohodnout s odběratelem opatření k co nejrychlejšímu odstranění závad za úplaty.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, jestliže dodavatel při zahájení příslušných prací věděl nebo vědět musel o vadách hmot, strojů, zařízení nebo o vadách v projektové dokumentaci týkající se jeho dodávky a odběratele na vady neupozornil, nebo jestliže dodavatel poskytl pro zpracování projektové dokumentace nesprávné projektové podklady.

#### § 292

##### Zápis o převzetí

(1) O převzetí dodávky nebo její části sestaví organizace zápis, který obsahuje zejména zhodnocení jakosti provedených prací, soupis zjištěných vad a drobných nedodělků, dohodu o opatřeních a lhůtách k jejich odstranění, popřípadě o slevě z úplaty nebo o jiných právech z odpovědnosti za vady, a nedošlo-li k dohodě, stanoviska dodavatele a odběratele, jakož i prohlášení odběratele, že odevzdávanou dodávku nebo její část přejímá.

(2) — zrušen

(3) Jestliže odběratel odmítá dodávku převzít, sepíše organizace zápis, v němž uvedou svá stanoviska a jejich odůvodnění.

#### § 293

##### Splnění dodávky

(1) Povinnost dodat je splněna řádným provedením sjednané dodávky. Povinnost odebrat je splněna prohlášením odběratele v zápise o převzetí, že dodávku přejímá.

(2) Splněním dodávky přechází právo hospodaření nebo vlastnické právo k předmětu dodávky na odběratele, pokud v prováděcích předpisech není stanoveno něco jiného.

### Důsledky porušení povinností

#### § 294

##### Odpovědnost za vady

(1) Převzal-li odběratel vadnou dodávku, má právo na dodatečné bezplatné odstranění vady nebo na přiměřenou slevu; pokud by odstranění vady bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, může požadovat pouze přiměřenou slevu. Organizace se mohou též dohodnout, že odběratel na náklad dodavatele vady sám odstraní nebo dá odstranit. Svou volbu nemůže odběratel bez souhlasu dodavatele měnit. Jestliže však dodavatel je s odstraněním vad v prodlení, může odběratel požadovat přiměřenou slevu nebo bez souhlasu dodavatele na jeho náklad odstranit vady sám nebo je dát na jeho náklad odstranit; v tomto případě je povinen o svém rozhodnutí dodavatele bez zbytečného odkladu vyrozumět.

(2) Na žádost odběratele je dodavatel povinen bez zbytečného odkladu vady své dodávky odstranit, i když neuznává, že za vady odpovídá; ve sporných případech nese náklady až do rozhodnutí o reklamaci prozatím dodavatel.

(3) Převzal-li odběratel dodávku s drobnými nedodělky, platí ustanovení odstavce 1 obdobně. Odběratel je povinen tato práva uplatnit stejným způsobem jako práva z odpovědnosti za vady.

#### § 294a

Požaduje-li dodavatel investora od svého poddodavatele, aby za úplaty odstranil vady dodávky nebo poskytl nové bezvadné plnění poté, kdy odpovědnost poddodavatelstva za vady již zanikla, je poddodavatel povinen se zavázat k poskytnutí požadovaného plnění tak, aby bylo zabezpečeno včasné vyřízení oprávněné reklamace investora. Případné právo dodavatele investora na náhradu škody vzniklé vadným plněním jeho poddodavatele tím není dotčeno. Totéž platí i ve vztahu mezi dalšími dodavateli a odběrateli.

#### § 295

##### Majetkové sankce

(1) Dodavatel, který je v prodlení se splněním povinnosti dodat, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 0,5 % z ceny dodávky za každý započatý měsíc prodlení. U dodávek souborů strojů a zařízení řešených zcela nebo zčásti jako úkoly státního plánu výzkumných a vývojových prací si však organizace mohou sjednat majetkové sankce jinak.

(2) Dodavatel, který plnil vadně, je povinen zaplatit odběrateli v případě každé oprávněné reklamace penále ve výši 0,1 % z ceny dodávky. Toto penále však dodavatel neplatí, jestliže reklamovanou vadu uzná a bezplatně ji odstraní do 30 dnů od uplatnění reklamace, nebo sjedná ve stejné lhůtě na základě požadavku odběratele dohodu o přiměřené slevě nebo o tom, že si odběratel vady opraví nebo dá opravit na náklad do-

davatele. Tato lhůta se prodlužuje o dobu, po kterou dodavatel nemohl započít s odstraňováním vady nebo v něm plynule pokračovat z důvodů na straně odběratele.

(3) Dodavatel, který je v prodlení s odstraněním vad nebo drobných nedodělků, je povinen zaplatit odběrateli, pokud není dohodnuto jinak, za každý den prodlení penále 500 Kčs až do dne, kdy vady nebo nedodělky budou odstraněny.

(4) Nezačne-li dodavatel bez zbytečného odkladu odstraňovat vady (§ 294 odst. 2) zjištěné po převzetí, které brání pokračovat ve zkušebním provozu, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 0,5 % z ceny své dodávky za každý započatý týden prodlení.

(5) Organizace, jež je v prodlení se splněním povinnosti, která je ve smlouvě označena jako povinnost, na níž je závislé včasné splnění dodávky, je povinna zaplatit za každý případ a den prodlení penále 500 Kčs, nejvýše však za každý případ 15 000 Kčs; ve smlouvě může být dohodnuta jiná výše penále. Penále se zvyšuje o částku, kterou organizace účtující penále je povinna v důsledku neplnění takové povinnosti zaplatit navíc svým dodavatelům.

(6) Odběratel, který je v prodlení s odevzdáním staveniště (pracoviště) nebo jeho částí, je povinen zaplatit penále ve výši 0,1 % z ceny smluvěných dodávek, které mají být na staveništi (pracovišti nebo jeho částí) provedeny, nejméně však 1 000 Kčs; trvá-li prodlení déle než jeden měsíc, je povinen zaplatit další penále ve výši 0,1 % z této ceny.

(7) Odběratel, který je v prodlení s odevzdáním projektové dokumentace, je povinen zaplatit dodavateli penále ve výši 0,25 % z ceny prací, jichž se dokumentace týká, a trvá-li prodlení déle než jeden měsíc, další penále ve výši 0,25 % z této ceny.

(8) Odběratel, který ve stanovené lhůtě nevytvořil potřebné předpoklady pro převjíání, nezahájil je, řádně v něm nepokračoval nebo neoprávněně odmítl řádně nabídnutou dodávku převzít, je povinen zaplatit dodavateli penále ve výši 500 Kčs za každý den prodlení.

(9) Užívá-li odběratel nebo organizace, která má být provozovatelem (uživatel), předmět dodávky před jeho odevzdáním a převzetím bez dohody s dodavatelem, zaplatí odběratel dodavateli penále ve výši 500 Kčs za každý den neoprávněného užívání.

#### § 296

Jestliže některá z organizací zúčastněných na investiční výstavbě prodlením v plnění své povinnosti znemožní jiné zúčastněné organizaci splnit její povinnost, je povinna hradit této organizaci náklady skladování, ošetřování a podle potřeby i náklady revize a repase

#### § 297

V případě, že dodavatel odstraňuje vady anebo nedodělky své dodávky bezplatnou opravou, je povinen provedenou opravu odběrateli předat. Pro postup při odevzdání a převzetí provedených oprav, odpovědnost za vady oprav a pro důsledky jejich opožděného odstraňování platí, pokud není dohodnuto jinak, ustanovení § 288 až 296 a příslušná ustanovení o uplatňování práv z odpovědnosti za vady obdobně.

#### Provozně nevyzkoušené stroje nebo zařízení

#### § 298

K podpoře zavádění nových strojů nebo zařízení, zejména jde-li o stroje a zařízení, jež jsou zahrnuty v plánu rozvoje vědy a techniky, mohou prováděcí předpisy stanovit zvláštní dodací podmínky a odpovědnost pro případ použití provozně nevyzkoušených strojů nebo zařízení.

#### Smlouvy o dodávce stavebních prací a o dodávce stavební části

#### § 299

(1) Smlouvou o dodávce stavebních prací se dodavatel zavazuje dodat odběrateli stavební práce, včetně stavebních hmot a dílců, popřípadě včetně strojů, zařízení a příslušné části projektové dokumentace.

(2) Smlouvou o dodávce stavební části se dodavatel zavazuje dodat odběrateli stavební část stavby v rozsahu vymezeném ve schválené projektové dokumentaci. Dodává-li odběrateli též příslušnou část projektové dokumentace, je tato dokumentace součástí dodávky stavební části.

#### § 300

(1) Práva z odpovědnosti za vady, které jsou zřejmé již při odevzdávání a převjíání, musí odběratel reklamovat v zápisu o převzetí, jinak právo z odpovědnosti za tyto vady zaniká.

(2) Záruční doba činí, pokud není stanovena podle § 135 jinak,

u záruvzdorných vyzdívek průmyslových pecí dva měsíce,

u záruvzdorných vyzdívek koksárenských baterií, vysokých pecí, ohřivačů větrů, jakož i u ostatních záruvzdorných vyzdívek a u kouřovodů šest měsíců,

u tunelů dva roky,

u vozovek silnic (ulic), u letištních drah a zpevněných ploch pro letadla s těžkou živčnou nebo betonovou anebo dlážděnou vozovkou a u ochranných nátěrů ocelových mostních konstrukcí tři roky,

u údolních přehrad, pokud jde o vady, které je možno zjistit až po naplnění nádrže na plné vzduť, šest měsíců od naplnění nádrže na plné vzduť, nejdéle však dva roky,

u ostatních prací jedenapůl roku.

Tyto lhůty se počítají vždy od podepsání zápisu o převzetí.

(3) Záruční doba se zkracuje o dobu, po kterou byl odběratel v prodlení se zahájením přejímacího jednání nebo po kterou neoprávněně odmítal práce převzít.

(4) Jde-li o vady prací poddodavatele stavebních prací, které je možno zjistit teprve při převzetí prací nebo částí prací některým z dalších odběratelů anebo teprve po tomto převzetí, musí je odběratel reklamovat nejpozději do 15 dnů ode dne obdržení včasné reklamace dalšího odběratele, jinak právo z odpovědnosti za tyto vady zaniká. To platí i o poddodávkách pro dodavatele souboru strojů a zařízení

#### **Smlouva o dodávce souboru strojů a zařízení**

##### **§ 301**

Smlouvou o dodávce souboru (souborů) strojů a zařízení se dodavatel zavazuje dodat soubor strojů a zařízení [včetně montáží a popřípadě včetně příslušné části projektové dokumentace], který plní společnou ucelenou funkci určenou projektovou dokumentací. Požaduje-li to odběratel, je dodavatel povinen zavázat se, že dodá ve sjednané lhůtě a rozsahu též náhradní díly pro první vybavení strojů a zařízení; v případě prodlení je dodavatel povinen platit penále ve výši ceny nedodaných náhradních dílů.

##### **§ 302**

Pro případ, že dodavatel by musel své pracovníky vysílat na staveniště (pracoviště) v ekonomicky neodůvodněném předstihu, mohou prováděcí předpisy stanovit podmínky, za nichž je odběratel na žádost dodavatele povinen stroje a zařízení pro dodavatele na jeho náklad odebrat od dopravce, uskladnit a o uskladněné stroje a zařízení pečovat.

#### **Komplexní vyzkoušení**

##### **§ 303**

(1) Součástí dodávky je též komplexní vyzkoušení. Komplexním vyzkoušením prokazuje dodavatel, že dodávka je kvalitní a že je schopna zkušebního provozu.

(2) Rozsah a náplň komplexního vyzkoušení uvedou organizace ve smlouvě v souladu s projektovou dokumentací; současně dohodnou též ostatní podmínky, za kterých se bude komplexní vyzkoušení provádět.

(3) Jestliže komplexní vyzkoušení nelze provést proto, že soubor navazuje na dosud nesplněné dodávky jiných dodavatelů investora, dohodnou organizace, jakým náhradním způsobem dodavatel osvědčí způsobilost ke zkušebnímu provozu. Jakmile odpadne překážka, která brání komplexnímu vyzkoušení, je dodavatel povinen

dodatečně provést zkoušky v rozsahu odpovídajícím komplexnímu vyzkoušení. Jestliže se při tomto dodatečném vyzkoušení zjistí, že dodávka nebyla schopna při převzetí zkušebního provozu, je dodavatel povinen zaplatit odběrateli penále stanovené v § 295 odst. 1.

##### **§ 304**

(1) V rozsahu dohodnutém ve smlouvě odběratel obstará na žádost dodavatele kvalifikované pracovníky a poskytne suroviny, provozní hmoty, energii a jiné prostředky potřebné ke komplexnímu vyzkoušení a popřípadě též pro přípravu k němu.

(2) Dodavatel hradí náklady neúspěšného komplexního vyzkoušení a náklady další přípravy nezbytné k úspěšnému komplexnímu vyzkoušení, jestliže bylo komplexní vyzkoušení neúspěšné z příčin vzniklých u dodavatele.

#### **Zkušební provoz a garanční zkoušky**

##### **§ 305**

(1) Zkušební provoz provádí investitor (provozovatel) na převzatém zařízení. Zkušebním provozem se prověřuje, zda zařízení bude za předpokládaných provozních a výrobních podmínek schopno vyrábět v kvalitě a množství stanoveném v projektové dokumentaci.

(2) Ve smlouvě o dodávce souboru strojů a zařízení jsou organizace povinny sjednat dobu zahájení i skončení zkušebního provozu a podmínky, rozsah a technicky nutnou dobu dodavatelovy účasti na zkušebním provozu

(3) Dodavatel se účastní po sjednanou dobu zkušebního provozu souboru strojů a zařízení, které byly předmětem jeho dodávky, odstraňuje vyskytnuvší se závady a provádí případná seřizování nutná k dosažení ustáleného chodu. Za tím účelem je investitor (provozovatel) povinen vyhovět žádosti dodavatele a na sjednanou dobu zkušební provoz přerušit.

(4) Prováděcí předpis může stanovit, že zkušební provoz je součástí dodávky; pro takový případ může práva a povinnosti organizací a postup při zkušebním provozu upravit odchylně.

##### **§ 306**

Vyžaduje-li to povaha dodávky, sjednají organizace ve smlouvě, že do určité lhůty po splnění dodávky, zpravidla před ukončením zkušebního provozu, nejpozději však do skončení záruční doby, provede dodavatel garanční zkoušky, při nichž se zejména měřeními a výpočty prokazuje, že zařízení dosahuje smluvených jakostně technických ukazatelů a hodnot.

##### **§ 307**

Náklady vzniklé účastí dodavatele při zkušebním provozu a garančních zkouškách hradí odběratel, pokud nejde o opakování nebo prodloužení zkušebního provozu, popřípadě o opakování

garančních zkoušek z příčin vzniklých u dodavatele.

### Uplatňování práv z odpovědnosti za vady

#### § 308

(1) Práva z odpovědnosti za vady, které jsou zřejmé již při odevzdávání a převímání, musí odběratel reklamovat v zápisu o převzetí, jinak právo z odpovědnosti za tyto vady zaniká.

(2) Záruční doba činí — pokud není stanoveno podle § 135 jinak — jeden rok od skončení zkušebního provozu, a není-li zkušební provoz sjednán, jedenapůl roku od splnění dodávky investorem.

(3) Ve vztazích mezi dodavateli a jejich dalšími dodavateli je možno reklamovat ve lhůtě uvedené v odstavci 2, prodloužené o dobu nutnou pro vyhotovení reklamace a její poštovní přepravu. V těchto vztazích nelze však reklamovat vady po uplynutí dvou let ode dne, kdy tito další dodavatelé splnili svoji dodávku.

#### § 309

Záruční doba se zkracuje o dobu, po kterou byl odběratel v prodlení se zahájením převímacího jednání, nebo po kterou neoprávněně odmítl převzít dodávku, anebo o kterou se provedení zkušebního provozu zdrželo z příčin vzniklých na straně investora. Záruční doba se prodlužuje o dobu, o kterou byl provoz přerušen z důvodů vadného plnění dodavatelem.

#### § 310

### Odpovědnost při šéfmontáži

Jestliže je sjednána dodávka montáže způsobem šéfmontáže, platí o odpovědnosti dodavatele ustanovení § 316; za prodlení způsobené opožděným provedením montáže dodavatel neodpovídá.

### Smlouva o dodávce smontovaných strojů, zařízení nebo konstrukcí

#### § 311

(1) Smlouvou o dodávce smontovaných strojů, zařízení nebo konstrukcí se dodavatel zavazuje dodat odběrateli jednotlivé stroje, zařízení nebo kovové konstrukce včetně montáže.

(2) Jestliže montáž dodávaných strojů, zařízení nebo konstrukcí náleží do předmětu činnosti dodavatele, nemůže dodavatel v rozporu s požadavkem odběratele prosazovat uzavření samostatné smlouvy o dodávce montáže.

(3) Ustanovení § 302 platí obdobně.

#### § 312

(1) Připravenost k odevzdání a převzetí strojů nebo zařízení osvědčuje dodavatel individuálním vyzkoušením.

(2) Individuální vyzkoušení je součástí dodávky a rozumí se jím zkouška stroje nebo zařízení v rozsahu nutném pro prověření úplnosti a funkce stroje nebo zařízení a řádného provedení montáže.

#### § 313

(1) Práva z odpovědnosti za vady, které jsou zřejmé již při odevzdávání a převímání, musí odběratel reklamovat v zápisu o převzetí, jinak právo z odpovědnosti za tyto vady zaniká.

(2) Záruční doba činí šest měsíců od splnění dodávky. Jde-li však o vady, které je možno zjistit teprve při převzetí některým z dalších odběratelů nebo teprve po tomto převzetí, musí odběratel reklamovat nejpozději do 15 dnů od obdržení včasné reklamace dalšího odběratele, u dodávek strojů nebo zařízení nejpozději však do dvou let od splnění dodávky.

#### § 314

Pro dodávky smontovaných strojů, zařízení nebo konstrukcí, i když nejsou určeny pro investiční výstavbu, platí předcházející ustanovení přiměřeně.

### Smlouva o dodávce montáže

#### § 315

Smlouvou o dodávce montáže se dodavatel zavazuje umístit a sestavit stroje, zařízení, jejich soubor nebo konstrukce na sjednaném místě tak, aby byly schopny provozu.

#### § 316

(1) Montáž se dodává podle dohody organizací buď dodavatelským způsobem nebo způsobem šéfmontáže.

(2) Při dodavatelském způsobu provádí všechny montážní práce dodavatel.

(3) Při dodávce montáže způsobem šéfmontáže dodavatel montážní práce jen odborně technicky řídí. Ostatní montážní práce provádí odběratel podle příkazu a za odborného vedení dodavatele; dodavatel je však oprávněn si vyhradit, že některé vybrané práce provede sám. Dodavatel neodpovídá za nedodržení lhůt a za vady, které vznikly v důsledku neuposlechnutí nebo neodborného provedení jeho příkazů, a za prodlení s odevzdáním prací, které způsobil odběratel.

#### § 317

(1) Připravenost k odevzdání a převzetí osvědčuje dodavatel provedením stanovených zkoušek každého jednotlivého stroje nebo zařízení v rozsahu nutném pro prověření řádného provedení montáže; tyto zkoušky jsou součástí dodávky.

(2) O uplatňování práv z odpovědnosti za vady platí obdobně ustanovení § 313.



## § 318

Pro dodávky montážních prací, i když nejsou určeny pro investiční výstavbu, platí předcházející ustanovení přiměřeně.

**Smlouva o dodávce stavby**

## § 318a

[1] Smlouvou o dodávce stavby se dodavatel zavazuje dodat odběrateli celou stavbu včetně úplné projektové dokumentace nebo alespoň stavební a technologickou část včetně jen příslušné části projektové dokumentace.

[2] Je-li součástí dodávky úplná projektová dokumentace, dohodnou organizace při uzavírání smlouvy též lhůtu pro předání té části projektové dokumentace, která podle zvláštních předpisů podléhá schválení. Nejpozději do 3 měsíců po schválení projektové dokumentace jsou organizace povinny v souladu s ní smlouvu upravit, popřípadě doplnit.

[3] Je-li součástí dodávky jen příslušná část projektové dokumentace, uzavírá se smlouva na základě té části projektové dokumentace, která podle zvláštních předpisů podléhá schválení.

[4] Komplexní vyzkoušení je součástí dodávky, s výjimkou případů, kdy se komplexní vyzkoušení vzhledem k povaze dodávky neprovádí. Jestliže komplexním vyzkoušením nelze spolehlivě ověřit, zda zařízení bude schopno vyrábět ve stanovené kvalitě a množství, popřípadě jinak řádně plnit svou funkci, může prováděcí předpis stanovit, že součástí dodávky je též zkušební provoz. Pokud prováděcí předpis nestanoví něco jiného, platí ustanovení § 303 až 307 a § 309 též pro smlouvu o dodávce stavby.

[5] Vady, které jsou zřejmě již při odevzdávání a převímání, musí odběratel reklamovat v zápisu o převzetí, jinak právo z odpovědnosti za tyto vady zaniká.

[6] Záruční doba činí — pokud není stanovena podle § 135 a § 300 odst. 2 jinak — jedenapůl roku od splnění dodávky.

[7] Prováděcí předpis může podrobněji upravit uzavírání a obsah smlouvy o dodávce stavby a způsob plnění dodávky; může též se zřetelem na rozsah předmětu plnění odchýlně upravit odpovědnost dodavatele stavby.

**Smlouva o rekonstrukci nebo modernizaci**

## § 318b

[1] Smlouvou o rekonstrukci nebo modernizaci se dodavatel zavazuje provést na stavbě soubor prací v rozsahu potřebném k dosažení vyšší účinnosti nebo zlepšení použitelnosti technologického zařízení nebo stavebního objektu oproti původnímu stavu. Soubor prací zahrnuje zpravidla úpravy, výměny a jiné podobné práce včetně oprav a dodávek nových strojů, zařízení a jiných

výrobků a popřípadě též příslušné projektové dokumentace nebo její části.

[2] Odběratel je povinen připravit technologické zařízení nebo stavební objekt k provedení příslušných prací a zajistit po dobu provádění prací potřebné výluky nebo omezení provozu či užívání.

[3] Odběratel je povinen umožnit dodavateli využití svých provozních prostor, mechanismů, pomůcek a přívodu energií, pokud tím nebude nepřiměřeně omezen provoz či užívání ostatních zařízení nebo stavebních objektů, a tam, kde je to hospodářsky účelné, je povinen sjednat další potřebná spolupůsobení.

[4] Pokud se v průběhu prací zjistí nové skutečnosti, o kterých dodavatel při uzavírání smlouvy nevěděl a vědět nemusel, které podstatně ztíží nebo znemožní dosažení stanoveného nebo sjednaného účelu, je odběratel povinen souhlasit s návrhem dodavatele na odpovídající změnu smluvního závazku. Zjistí-li se, že plnění bylo od počátku nemožné, nebo se nemožným stalo do datečně, jsou organizace povinny dohodnout potřebné dokončovací práce. Dodavatel nepozbývá práva na zaplacení provedených prací.

[5] Připravenost k odevzdání a převzetí osvědčuje dodavatel způsobem odpovídajícím povaze dodávky. U rekonstrukcí a modernizací technologického zařízení osvědčuje dodavatel kvalitu dodávky a způsobilost uvedení zařízení do provozu dohodnutými, popřípadě stanovenými zkouškami. Rozsah a způsob těchto zkoušek se stanoví s přihlédnutím k povaze dodávky přiměřeně podle § 303, 312 nebo § 317.

[6] Vyžaduje-li to povaha dodávky, sjednají organizace též podmínky zkušebního provozu, popřípadě i garančních zkoušek přiměřeně podle ustanovení § 305 a 306.

[7] Záruční doba činí — pokud není stanovena podle § 135 a § 300 odst. 2 jinak — jeden rok od skončení zkušebního provozu a není-li zkušební provoz sjednán, jedenapůl roku od splnění dodávky.

[8] Pro dodávky rekonstrukce nebo modernizace platí obdobně též ustanovení § 302, 304, 307, § 308 odst. 1 a 3, § 309 a 310, pokud jde o technologické zařízení, a § 300 odst. 1, 3 a 4, pokud jde o stavební objekty. Dodávky rekonstrukce nebo modernizace se považují za vyšší dodávky, jestliže rozsah a povaha plnění odpovídá dodávce souboru strojů a zařízení nebo dodávce stavební části.

**Dodavatelské systémy**

## § 319

Dohodou mezi organizacemi, popřípadě opatřeními orgánů hospodářského řízení se stanoví, zda ve smluvním vztahu s investorem bude jedna nebo více organizací a jakým způsobem budou dodávat (dodavatelský systém). Žádá-li o to or-



organizace určená jako vyšší dodavatel, musí být opatřením orgánů hospodářského řízení určeny též rozhodující poddodavatelské organizace a způsob jejich dodávek.

### Jiná ustanovení

#### § 320

Prováděcí předpisy mohou upravit dodávky pro zemědělskou investiční výstavbu jednotných zemědělských družstev odchylně.

#### § 320a

Jestliže některé činnosti příslušející investorem vykonává jiná organizace (např. organizace inženýrská nebo projektově inženýrská), vztahuje se ustanovení této hlavy, pokud jednají o investorech, též na tuto organizaci.

### Hlava druhá

## DOVOZ A VÝVOZ INVESTIČNÍCH CELKŮ, PRACÍ A VÝKONŮ

### Oddíl první

#### Dovoz investičních celků a některých strojů a zařízení

#### § 320b

[1] Smlouvou o dovozu investičního celku se organizace, která zajišťuje dovoz (dovozce), zavazuje opatřit pro organizaci, která dovoz objednává (objednatel), za podmínek v ní dohodnutých investiční celek. Objednatel se touto smlouvou zavazuje dohodnutým způsobem spolupůsobit, investiční celek převzít a zaplatit. Smlouva vznikne, dojde-li k dohodě o celém jejím obsahu.

[2] Podkladem pro vypracování návrhu smlouvy je poptávka obsahující požadavky objednatele a lhůtu, ve které má být návrh smlouvy předložen.

[3] Dovozce je povinen podat návrh smlouvy ve lhůtě uvedené v poptávce. Nemůže-li tak učinit, musí nejpozději do 15 dnů po obdržení poptávky sdělit objednateli řádně odůvodněné stanovisko.

#### § 320c

Investičním celkem z dovozu se rozumí plnění, popřípadě soubor plnění zahraniční osoby, jejichž předmětem je alespoň

- a) výstavba jednoho stavebního objektu, popřípadě bez stavebních hmot, dílců, strojů nebo zařízení a ocelové stavební konstrukce a popřípadě včetně příslušné části projektové dokumentace nebo
- b) soubor strojů a zařízení zajišťující úplný nebo alespoň dílčí samostatný technologický proces, včetně montáže nebo technické pomoci při montáži a zkoušek odpovídajících účelům komplexního vyzkoušení (§ 303 odst. 1), popřípadě včetně příslušné části projektové dokumentace a účasti na zkušebním provozu a provedení garančních zkoušek.

#### § 320d

[1] Dovozce je povinen si vyžádat od objednatele spolupráci, kterou potřebuje pro přípravu na uzavření smlouvy se zahraniční osobou. Objednatel je povinen dovozci spolupráci poskytnout.

[2] Dovozce je povinen předložit objednateli k odsouhlasení návrh písemné dohody

- a) o znění těch ustanovení návrhu smlouvy se zahraniční osobou, která stanoví prováděcí předpis nebo dohoda organizací, a pokud by tak nebylo stanoveno, o znění těch ustanovení, která budou zahrnuta do smlouvy o dovozu investičního celku,
- b) o čase plnění a o lhůtách pro spolupůsobení objednatele, které budou sjednány ve smlouvě o dovozu investičního celku.

[3] Nadřízené orgány jsou povinny řešit případné rozpory, které vzniknou při přípravě smlouvy o dovozu investičního celku v souvislosti s projednáváním smlouvy se zahraniční osobou.

[4] Organizace jsou povinny uzavřít smlouvu o dovozu investičního celku tak, aby byla v souladu se smlouvou se zahraniční osobou. Objednatel však není povinen uzavřít smlouvu o dovozu investičního celku, jestliže nedošlo k sjednání dohody podle odstavce 2 nebo jestliže dovozce neuzavřel smlouvu se zahraniční osobou ve znění, o němž se s ním předem dohodl (odstavec 2), popřípadě ve znění, s nímž souhlasily nadřízené orgány (odstavec 3).

[5] Pro vztahy mezi objednatelem a dalšími zúčastněnými organizacemi platí obdobně ustanovení odstavců 1 až 3 a přiměřeně ustanovení odstavce 4.

#### § 320e

Jsou-li předmětem samostatného plnění práce, splnění nastane shodně se splněním smlouvy se zahraniční osobou.

#### § 320f

Dovozce odpovídá objednateli za vady investičního celku stejným způsobem a ve stejném rozsahu, jako odpovídá zahraniční osoba dovozci; údaje o tom uvedou organizace ve smlouvě. Jestliže však smlouva se zahraniční osobou neumožňuje dovozci reklamovat později, než v posledním den záruční lhůty a organizace se nedohodnou jinak, objednatel musí reklamovat nejpozději 7 pracovních dnů před koncem lhůty, v níž může dovozce reklamovat vůči zahraniční osobě, jinak jeho právo z odpovědnosti za vady zaniká.

#### § 320g

Pokud prováděcí předpis nestanoví něco jiného, vztahují se na porušení povinností ze smlouvy o dovozu investičního celku majetkové sankce, které odpovídají majetkovým sankcím stanoveným za porušení smlouvy se zahraniční osobou;

organizace uvedou tyto majetkové sankce ve smlouvě o dovozu investičního celku. Tyto majetkové sankce nemusí organizace účtovat a vymáhat.

#### § 320h

(1) Pro dovoz investičních celků platí obdobně ustanovení § 169, 193 až 195, 197, § 211 odst. 2, § 238, 241b, 246, 247, 248a, 251a, 252, 256, 257 a § 293 odst. 2.

(2) Prováděcí předpis může stanovit, že ustanovení o dovozu investičního celku se použijí též při dovozu jednotlivých technicky náročných nebo nákladných strojů a zařízení a úpravu tohoto oddílu vztáhnout i na související závazkové vztahy, jejichž účastníkem není dovozce; může se též odchýlit od ustanovení § 320c a 320f.

### Oddíl druhý

## Dodávky vývozních investičních celků

### Úvodní ustanovení

#### § 321

(1) Smlouvou o dodávce vývozního investičního celku se dodavatel zavazuje dodat stroje, zařízení nebo práce, pokud je dodávka uvedena jako dodávka vývozního investičního celku v seznamu vydaném příslušnými ministerstvy po projednání s federálním ministerstvem zahraničního obchodu, nebo pokud byla jako dodávka vývozního investičního celku dohodnuta mezi organizacemi nebo jejich nadřízenými orgány.

(2) Jako dodávka vývozního investičního celku může být mezi organizacemi dohodnuta jen dodávka strojů, zařízení nebo prací v rozsahu alespoň jednoho souboru nebo jednoho objektu.

#### § 322

Dodávku vývozního investičního celku zajišťuje vůči podniku zahraničního obchodu (vývoznímu odběrateli) jediný dodavatel (hlavní dodavatel), pokud prováděcí předpis nebo dohoda zúčastněných ministerstev nestanoví jinak.

### Uzavírání smluv

#### § 323

(1) Podkladem pro vypracování návrhu smlouvy je poptávka obsahující požadavky vývozního odběratele a lhůtu, ve které má být návrh smlouvy předložen.

(2) Hlavní dodavatel je povinen podat návrh smlouvy ve lhůtě uvedené v poptávce. Nemůže-li tak učinit, musí nejpozději do 15 dnů po obdržení poptávky sdělit vývoznímu odběrateli řádně odůvodněné stanovisko.

(3) Návrhem smlouvy je hlavní dodavatel vázán po dobu tří měsíců, pokud se s vývozním odběratelem nedohodne na jiné lhůtě; je však oprá-

ven návrh podmínit tím, že vývozní odběratel nepřijme jiné, jmenovitě uvedené návrhy smluv, které mu hlavní dodavatel již dříve podal.

(4) Nepředá-li vývozní odběratel hlavnímu dodavateli projektovou dokumentaci zahraničního zákazníka, je hlavní dodavatel povinen na základě poptávky zajistit vypracování nabídkového projektu, pokud je to pro vypracování návrhu smlouvy potřeba.

(5) Jestliže hlavní dodavatel v zájmu dodržení dodací lhůty zahájí se souhlasem vývozního odběratele práce na další projektové dokumentaci nebo výrobu před uzavřením smlouvy, uhradí vývozní odběratel náklady s tím spojené, i když k uzavření smlouvy nedojde.

(6) Hlavní dodavatel je povinen poskytnout vývoznímu odběrateli na jeho žádost odbornou pomoc při přípravě a sjednávání smlouvy se zahraničním zákazníkem. Pokud to vývozní odběratel požaduje, hlavní dodavatel je povinen své stanovisko vyjádřit písemně a souhlasit, aby do smlouvy o dodávce vývozního investičního celku byly zahrnuty závazky a úpravy v souladu s tímto stanoviskem.

#### § 324

Lhůta pro podání žádosti o rozhodnutí sporu o jiných náležitostech (§ 153 odst. 4) činí tři měsíce od vzniku smlouvy.

### Dodací podmínky

#### § 325

### Jakost a obaly

(1) Sjednávali se jakost jednotlivých výrobků dodaných v rámci dodávky vývozního investičního celku, platí přiměřeně ustanovení § 217.

(2) Pokud se organizace o druhu obalů a o způsobu balení nedohodly jinak, je hlavní dodavatel oprávněn použít obvyklého vývozního obalu odpovídajícího způsobu a délce přepravy.

#### § 326

### Montáž

Montáž se dodává podle dohody organizací buď dodavatelským způsobem nebo způsobem šéfmontáže. Při dodávce montáže způsobem šéfmontáže neodpovídá hlavní dodavatel za dodržení lhůty k provedení montáže.

#### § 327

### Přirážky

(1) Prodlouží-li hlavní dodavatel na žádost vývozního odběratele závaznost návrhu smlouvy bez změn dodací lhůty nebo zaváže-li se zkrátit původně smlouvenou dodací lhůtu, může současně požadovat sjednání přiměřené přirážky.

(2) Přiměřenou přírážku obdrží hlavní dodavatel též tehdy, jestliže dodrží smlouvenou lhůtu, popřípadě zkrátí zpoždění, přestože vývozní odběratel je v prodlení s plněním svých povinností vůči hlavnímu dodavateli.

### § 328

#### Splnění dodávky

(1) Dodávka strojů, zařízení a projektové nebo jiné dokumentace je splněna jejich předáním prvním tuzemskému veřejnému dopravci nebo poště k přepravě do místa určení, popřípadě předáním vývoznímu odběrateli; při prodlení odběratele platí ustanovení § 168 odst. 2 obdobně.

(2) Dodávka montážních prací nebo jiných prací je splněna jejich řádným provedením.

(3) Prováděcí předpis může upravit splnění dodávek odchýlně.

#### Odpovědnost za vadné nebo opožděné plnění

### § 329

(1) Hlavní dodavatel odpovídá vývoznímu odběrateli za vady dodávky po stejnou dobu jako vývozní odběratel zahraničnímu zákazníkovi. Vývozní odběratel je povinen před uzavřením smlouvy se zahraničním zákazníkem projednat dobu odpovědnosti s hlavním dodavatelem. Tuto dobu je však povinen s hlavním dodavatelem předem dohodnout v tom případě, sjednává-li se zahraničním zákazníkem delší dobu odpovědnosti, než jaká odpovídá ustanovení příslušných mezinárodních podmínek; jinak je třeba dohody jen tehdy, sjednává-li se delší doba odpovědnosti než jeden rok od uvedení strojů a zařízení do provozu, popřípadě delší než dva roky od dodávky poslední podstatné části.

(2) Rozsah a podmínky odpovědnosti, pokud nejsou stanoveny prováděcím předpisem, musí vývozní odběratel s hlavním dodavatelem vždy dohodnout; organizace jsou přitom vázány příslušnými mezinárodními podmínkami.

(3) Pokud nedošlo mezi vývozním odběratelem a hlavním dodavatelem k dohodě o delší době odpovědnosti poskytované zahraničnímu zákazníkovi, omezuje se odpovědnost hlavního dodavatele po uplynutí doby, kterou s ním nemusí vývozní odběratel dohodnout, na povinnost provést opravy na náklad vývozního odběratele.

### § 330

(1) Vývozní odběratel musí reklamovat do 15 dnů ode dne, kdy obdržel včasnou zprávu zahraničního zákazníka o vadách dodávky, jinak jeho právo z odpovědnosti za vady zaniká.

(2) Hlavní dodavatel je povinen bez zbytečného odkladu reklamované vady na žádost vývozní-

ho odběratele odstranit i v případech, kdy neuznává, že za vady odpovídá; náklady až do rozhodnutí o reklamaci nese prozatím hlavní dodavatel.

(3) Jestliže pro dodávku platí mezinárodní podmínky, musí být reklamační vyřízení v souladu s nimi.

### § 331

(1) Hlavní dodavatel, který je v prodlení s plněním dodávky, je povinen zaplatit odběrateli za každý započatý měsíc prodlení penále ve výši 1 % z ceny strojů, zařízení nebo prací, které nebyly dodány, nejvýše však 6 %. Jestliže však pro prodlení dodavatele s plněním částí dodávky nelze dodávky použít k určenému účelu z důvodu zpoždění její části, zaplatí dodavatel penále tak, jako kdyby nebylo plněno vůbec.

(2) Organizace jsou povinny sjednat penále za nedodržení povinností, jejichž včasné splnění má význam pro dodržení konečné dodací lhůty.

(3) — zrušen

### § 331a

Pro dodávky vývozních investičních celků platí obdobně ustanovení § 178 odst. 1, § 189 odst. 3, § 192 odst. 1 a 2, § 211 odst. 2, § 220 odst. 3 a 4, § 225, 226, § 228 odst. 2, § 230, 231, § 232 odst. 3 a 4, § 235, 235a a § 293 odst. 2 a přiměřeně ustanovení § 174 odst. 4, § 175 odst. 1 a 3, § 183 odst. 1, § 221 a 224.

#### Povinnosti ostatních dodavatelských organizací

### § 332

(1) Ustanovení tohoto oddílu platí též pro závazkové vztahy

- a) mezi hlavním dodavatelem a jeho dodavateli, jakož i mezi dalšími dodavateli a odběrateli, pokud rozsah dodávek je určen obdobně podle ustanovení § 321; prováděcí předpis však může stanovit jinou lhůtu pro reklamaci vad,
- b) mezi hlavním dodavatelem a příslušnou projektovou organizací, pokud jde o dodávku projektové dokumentace v rozsahu požadovaném hlavním dodavatelem.

(2) Ustanovení tohoto oddílu platí přiměřeně též pro závazkové vztahy mezi všemi odběrateli a dodavateli, pokud se týkají poskytování technické pomoci.

(3) Pro dodávky jednotlivých výrobků určených pro vývozní investiční celek, pokud jejich odběratelem je hlavní dodavatel nebo některá z organizací uvedených v odstavci 1 písm. a), platí obdobně ustanovení § 211 odst. 2, § 232 odst. 3 a 4, § 235 a 235a, a přiměřeně ustanovení § 217 odst. 1, § 220 odst. 3 a 4, § 221, 224 až 231.

## Oddíl třetí

## Dovoz a vývoz prací a výkonů

## § 332a

## Dovoz prací a výkonů

(1) Smlouvou o dovozu prací a výkonů se dovozce zavazuje opatřit pro objednatele za podmínek v ní dohodnutých provedení prací a výkonů zahraniční osobou. Objednatel se zavazuje dohodnutým způsobem spolupůsobit, práce a výkony převzít a zaplatit. Smlouva vznikne, dojde-li k dohodě o celém jejím obsahu.

(2) Součástí plnění prací a výkonů mohou být hmoty, dílce a jiné výrobky, pokud je to účelné.

(3) Splnění nastane shodně se splněním podle smlouvy se zahraniční osobou.

(4) Dovozece odpovídá objednateli za vady prací a výkonů stejným způsobem a ve stejném rozsahu, v jakém odpovídá zahraniční osoba dovozci; údaje o tom uvedou organizace ve smlouvě. Objednatel musí reklamovat nejpozději ve lhůtě, v níž je oprávněn reklamovat dovozce, zkrácené o 7 pracovních dnů, jinak jeho právo z odpovědnosti za vady zaniká.

(5) Pro dovoz prací a výkonů platí obdobně ustanovení § 211 odst. 2, § 238, 241b, 247, 251a, 257, § 320d odst. 1, 2 a 4 a § 320g.

## § 332b

## Vývoz prací a výkonů

(1) Smlouvou o vývozu prací a výkonů se organizace zavazuje vývozci provést v čase a za podmínek v ní dohodnutých práce a výkony pro jeho zahraničního zákazníka. Vývozce se zavazuje zajistit pro organizaci, která práce a výkony provádí, sjednanou součinnost a za provedené práce a výkony zaplatit. Smlouva vznikne, dojde-li k dohodě o celém jejím obsahu.

(2) Závazek provést práce a výkony je splněn jejich řádným provedením.

(3) Organizace, která práce a výkony provádí, odpovídá vývozci za vady prací a výkonů stejným způsobem a ve stejném rozsahu, v jakém odpovídá vývozce zahraničnímu zákazníkovi. Vývozce musí reklamovat nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy obdržel včasnou zprávu zahraničního zákazníka o vadách prací a výkonů; jinak jeho právo z odpovědnosti za vady zaniká.

(4) Jestliže o to vývozce požádá, je organizace, která práce a výkony provádí, povinna mu poskytnout odbornou pomoc při přípravě a sjednávání smlouvy se zahraničním zákazníkem; písemným stanoviskem, které při tom zaujme, je vůči vývozci vázána.

(5) Pro vývoz prací a výkonů platí obdobně ustanovení § 211 odst. 2, § 231, § 232 odst. 3 a 4, § 320g a § 330 odst. 2.

## ČÁST OSMÁ A

HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY  
K ZABEZPEČENÍ  
VĚDECKOTECHNICKÉHO  
ROZVOJE

## § 332c — zrušen

## § 332d

Smlouva o vědeckotechnických  
pracích

(1) Smlouvou o vědeckotechnických pracích se řešitel zavazuje vyřešit výzkumný nebo vývojový úkol (dále jen „úkol“), výsledek řešení předat ve sjednaném čase zadavateli a uděluje mu souhlas k užití, popřípadě k nakládání s výsledkem k účelu stanovenému smlouvou, pokud se organizace nedohodnou, že práva k výsledku řešení přecházejí na zadavatele. Zadavatel se zavazuje spolupracovat v dohodnutém rozsahu na dosažení cíle smlouvy, výsledek řešení převzít, zaplatit, užívat, popřípadě nakládat s ním způsobem a k účelu stanovenému smlouvou. Je-li součástí předmětu plnění prototyp nebo jiné věcné plnění, souhlas k jeho užití, popřípadě k nakládání s ním se nevyžaduje.

(2) Předmět plnění je dohodnut, je-li shoda alespoň o technických nebo ekonomických parametrech či jiných charakteristikách výsledku řešení a o formě, v jaké bude výsledek řešení odevzdán.

(3) Závazek řešitele vyřešit úkol a výsledek řešení odevzdat je splněn řádným vyřešením úkolu včetně úspěšného provedení stanovených nebo dohodnutých zkoušek, splněním dalších podmínek stanovených právními předpisy nebo smlouvou a nabídnutím výsledku řešení k převzetí. Závazek řešitele vyřešit úkol je splněn též, prokáže-li řešením, že dohodnutého cíle nelze dosáhnout (negativní řešení).

(4) Závazek zadavatele odebrat výsledek řešení je splněn prohlášením zadavatele v zápisu o převzetí, že výsledek řešení přijímá. Převzetím prototypu nebo jiného věcného plnění přechází na zadavatele právo hospodaření nebo vlastnické právo.

(5) Řešitel je povinen při řešení využívat dostupné nejnovější poznatky vědy a techniky.

(6) Převzal-li zadavatel vadný výsledek řešení, má právo na bezplatné odstranění vady nebo na přiměřenou slevu; pokud by odstranění vady bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, může požadovat pouze přiměřenou slevu. Zadavatel je povinen vady reklamovat nejpozději v době, kdy odstranění vady má ještě význam z hlediska technického nebo ekonomického; prováděcí předpisy mohou stanovit lhůty, po jejichž uplynutí již reklamovat nelze.

(7) Řešitel neodpovídá za vady výsledku řešení, jestliže prokáže, že byly způsobeny okol-

nostmi, jimž nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na něm požadovat; na požádání zadavatele je však povinen, pokud je to hospodářsky účelné, odstranit vady za úplatu.

(8) Škoda se hradí jen do výše ceny předmětu plnění, pokud organizace nedohodnou vyšší hranici náhrady škody.

(9) Řešitel, který je v prodlení se splněním závazku vyřešit úkol a výsledek řešení odevzdat, je povinen zaplatit zadavateli penále ve výši 0,5 % z jeho ceny za každý započatý měsíc prodlení.

(10) Zadavatel, který je v prodlení se splněním závazku ke spolupůsobení, je povinen zaplatit řešiteli za každý případ a den prodlení penále ve výši 500 Kčs, nejvýše však za každý případ 15 000 Kčs.

(11) Zadavatel, který ve stanovené lhůtě nevytvořil potřebné předpoklady pro přejímání, nezahájil je, řádně v něm nepokračoval nebo neoprávněně odmítl řádně nabídnutý výsledek řešení převzít, je povinen zaplatit řešiteli penále ve výši 500 Kčs za každý den prodlení.

(12) Organizace, jimž vzniklo právo na majetkové sankce podle odstavců 9 až 11, mohou od jejich účtování a vymáhání zčásti nebo zcela upustit.

#### § 332e

(1) Ustanovení § 332d s výjimkou odstavce 7 se přiměřeně použije v případech, kdy předmětem závazku je vytvoření programového vybavení počítačového systému nebo projektu automatizovaného systému řízení, nestanoví-li prováděcí předpisy odchylnou úpravu.

(2) Obvyklou vlastností programového vybavení počítačového systému a projektu automatizovaného systému řízení se rozumí jejich realizovatelnost a spolehlivost v souladu s dokumentací obsahující popis funkcí předaného řešení. Řešitel neodpovídá za závady, jejichž příčinou jsou nedostatky podkladů předaných zadavatelem, je však povinen závady odstranit na žádost zadavatele za úplatu; to neplatí v případě, že řešitel o nedostacích podkladů věděl nebo vědět musel a zadavatele na ně neupozornil.

#### § 332f

Smlouva o využití výsledků vědeckotechnických prací

(1) Smlouvou o využití výsledků vědeckotechnických prací se organizace oprávněná naskládat těmito výsledky zavazuje předat nabyvateli sjednané výsledky a uděluje mu souhlas k jejich užití k účelu stanovenému smlouvou. Nabyvatel se zavazuje výsledky převzít, zaplatit a užívat je způsobem a k účelu stanoveným smlouvou.

(2) Závazek předávající organizace je splněn

odevzdáním výsledků nabyvateli včetně provedení stanovených nebo dohodnutých zkoušek.

(3) Obvyklou vlastností výsledků uvedených v odstavci 1 se rozumí jejich realizovatelnost a spolehlivost v souladu s dokumentací obsahující popis funkcí předaného řešení.

(4) Převzal-li nabyvatel vadné výsledky, má právo na bezplatné odstranění vady nebo na přiměřenou slevu; pokud by odstranění vady bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, může požadovat pouze přiměřenou slevu. Vady může reklamovat nejpozději v době, kdy jejich odstranění má ještě význam z hlediska technického nebo ekonomického; prováděcí předpisy mohou stanovit lhůty, po jejichž uplynutí již reklamovat nelze.

(5) Škoda se hradí jen do výše ceny předmětu plnění, pokud organizace nedohodnou vyšší hranici náhrady škody.

#### § 332g

Ustanovení § 332f se přiměřeně použije v případech, kdy předmětem plnění je programové vybavení počítačového systému, projekt automatizovaného systému řízení nebo výrobně technické poznatky (know-how).

#### § 332h

Prováděcí předpisy podrobněji upraví hospodářské závazky vznikající ze smluv uzavíraných podle této části.

### ČÁST DEVÁTÁ

#### HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY V NÁKLADNÍ PŘEPRAVĚ

Hlava první

##### ÚVODNÍ USTANOVENÍ

#### § 333

Ustanovení této části se vztahují na nákladní přepravu prováděnou pro socialistické organizace (přepravce) dopravními nebo jinými k tomu oprávněnými organizacemi (dopravci), s výjimkou přeprav, pro něž platí mezinárodní úmluvy. Na přepravu námořní a leteckou vztahují se ustanovení této části, jen pokud právní předpisy nestanoví jinak.

Hlava druhá

##### SMLOUVA O PŘÍPRAVĚ PŘEPRAV

#### § 334

(1) Smlouva o přípravě přeprav se uzavírá zejména, je-li třeba zajistit budoucí opakované přepravy členěné podle předpokládané přepravní cesty, způsobu přepravy, objemu i druhu nákladu a s nimi související hospodářskou spoluprací.

(2) Uzavřením smlouvy o přípravě přeprav vzniká mezi organizacemi závazek uzavřít přepravní smlouvy na předpokládaný objem a druh

nákladu a způsob přepravy v předpokládaném časovém členění.

(3) Uzavřením smlouvy o přípravě přeprav vzniká přepravci zejména povinnost objednat si včas přepravu zásilek uvedených ve smlouvě a podat je k přepravě; dopravce je zejména povinen přichystat pro tyto zásilky dopravní prostředky a zásilky převzít k přepravě. Přepravce je povinen v objednávce uvést všechny údaje nutné k provedení a vyúčtování přepravy.

§ 334a -- zrušen

§ 335

(1) Organizace je povinna zaplatit majetkové sankce stanovené prováděcími předpisy, nepřipraví-li dopravní prostředky k provedení přeprav nebo neodčerpá-li objem a druh přeprav na předpokládané přepravní cestě nebo v předpokládaném časovém členění, jak bylo stanoveno smlouvou o přípravě přeprav.

(2) Za škodu způsobenou porušením povinností uvedených v odstavci 1 odpovídá organizace jen, stanoví-li tak prováděcí předpisy.

(3) Prováděcí předpisy mohou stanovit i další majetkové sankce pro případ porušení jiných povinností v přepravě, zejména při plnění smlouvy o přípravě přeprav.

Hlava třetí

## ZÁVAZKY Z PŘEPRAVNÍ SMLOUVY

### Přepravní smlouva

§ 336

Přepravní smlouva vzniká převzetím zásilky k přepravě; převzetí se potvrzuje na přepravní listině. Stanoví-li tak přepravní řády, vzniká přepravní smlouva již dohodou o podmínkách přepravy; v tomto případě je dopravce povinen na žádost přepravce písemně potvrdit převzetí zásilky.

§ 337

(1) Přepravní smlouvou se dopravce zavazuje odesílateli, že přepraví zásilku do určeného místa a vydá ji oprávněnému příjemci nebo že provede přepravu v dohodnutém rozsahu a za stanovených podmínek. Dopravce je povinen provést přepravu s odbornou péčí a ve stanovených lhůtách. Odesílatel se zavazuje spolupůsobit podle přepravních řádů a za přepravu zaplatit.

(2) Přepravní řády stanoví, kdy zásilka může být z přepravy vyloučena nebo kdy může být uzavření přepravní smlouvy, popřípadě provedení přepravy odmítnuto.

§ 338

(1) Není-li stanoveno něco jiného, může dopravce ke splnění smlouvy použít i jiných organizací. Přitom odpovídá přepravci stejným způsobem, jakoby přepravu provedl sám.

(2) Provádějí-li dopravci různých druhů do-

pravy přepravu podle zvláštních předpisů společně (sdružená přeprava), stanoví tyto předpisy, který z dopravců a za jakých podmínek odpovídá za tuto přepravu.

§ 339

Příjemci jsou povinni spolupůsobit podle přepravních řádů ke splnění přepravní smlouvy. Jestliže za příjemce přejímá od dopravce zásilku k další přepravě jiný dopravce, odpovídá za to, že provede všechny úkony předepsané příjemci zásilky.

### Odpovědnost dopravce

§ 340

(1) Dopravce odpovídá za škody, které vzniknou na přepravované zásilce v době od převzetí k přepravě až do jejího vydání; své odpovědnosti se zproští, jen byla-li škoda způsobena odesílatelem nebo příjemcem, vadností zásilky, jejího obalu nebo balení, zvláštní povahou zásilky anebo okolností, kterou nemohl dopravce odvrátit.

(2) Přepravní řády mohou stanovit, v kterých případech je přepravce povinen dokázat, že škoda nebyla způsobena některou z okolností uvedených v odstavci 1.

§ 341

Při ztrátě nebo zničení přepravované zásilky je dopravce povinen nahradit cenu, kterou měla ztracená nebo zničená zásilka v době, kdy byla převzata k přepravě. Kromě toho je dopravce povinen hradit všechny náklady vzniklé v souvislosti s přepravou ztracené nebo zničené zásilky. Při poškození nebo částečném ztrátě hradí dopravce částku, o níž byla zásilka znehodnocena; pokud bude účelné provést opravu, hradí dopravce náklady opravy.

§ 342

Za jiné škody odpovídá dopravce, jen byly-li způsobeny překročením dodací lhůty; tyto škody hradí jen do výše dovozného.

§ 343

Za překročení dodací lhůty je dopravce povinen zaplatit majetkové sankce stanovené v přepravních řádech.

Hlava čtvrtá

## UPLATŇOVÁNÍ A ZÁNİK PRÁV

§ 344

(1) Okolností, které mohou zakládat majetkovou odpovědnost mezi dopravcem a přepravci (odesílatelem, příjemcem), se zjišťují zpravidla zápisem, který je podkladem pro uplatňování práv.

(2) Zjistí-li dopravce porušenost nebo neúplnost zásilky nebo okolností tomu nasvědčující, je povinen zjistit stav zásilky a sepsat zápis, ve kterém musí být uvedeny všechny okolnosti roz-

hodné pro zjištění odpovědnosti dopravce nebo přepravce. Správnost zjištění obsažených v zápisu potvrdí podpisem osoby, které se zúčastnily jeho sestavení.

(3) Zjistí-li příjemce zásilky při jejím odevzdání zjevnou porušenost nebo neúplnost anebo okolnosti tomu nasvědčující, je povinen požádat dopravce nejpozději při převzetí zásilky o sepsání zápisu. Dokud dopravce nesepíše požadovaný zápis, není příjemce povinen zásilku převzít. Při úplné ztrátě zásilky je odesílatel nebo příjemce povinen požádat o sepsání zápisu do jednoho měsíce od uplynutí dodací lhůty stanovené přepravními řády.

#### § 345

(1) Veškerá práva, která mají přepravci vůči dopravcům v souvislosti s přepravou, musí reklamovat písemně u dopravce; jinak tato práva zanikají.

(2) V reklamaci musí přepravce vymezit své požadavky a stručně je odůvodnit; dále musí připojit doklady osvědčující správnost reklamace.

(3) Reklamace musí být dopravci odeslána do šesti měsíců ode dne vzniku přepravní smlouvy; jde-li o jiná práva než z přepravní smlouvy, do šesti měsíců od vzniku příslušného práva.

(4) Dopravce je povinen sdělit přepravci své stanovisko k reklamaci nejpozději do tří měsíců.

#### § 346

(1) Lhůta pro uplatňování práv přepravce vůči dopravci u hospodářské arbitráže činí šest měsíců od prvního dne měsíce následujícího po odeslání reklamace dopravci.

(2) Pro uplatňování práv dopravců vůči přepravcům platí ustanovení § 130 až 132.

### ČÁST DESÁTÁ

#### HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY PŘI JINÝCH ZPŮSOBECH SPOLUPRÁCE MEZI SOCIALISTICKÝMI ORGANIZACEMI

##### Hlava první

#### HOSPODÁŘSKÉ SMLOUVY O PŘEVODU PRÁVA HOSPODAŘENÍ, O DOČASNÉM UŽÍVÁNÍ A PŘEVODU VLASTNICTVÍ

#### § 347

##### Převod práva hospodaření s národním majetkem

(1) Hospodářská smlouva o převodu práva hospodaření s národním majetkem mimo obvyklé hospodaření (§ 68) musí obsahovat:

- a) určení převáděného majetku,
- b) určení dne převodu,
- c) výši úplaty nebo dohodu o bezplatnosti pře-

vodu; to však neplatí, pokud je převod podle právního předpisu bezplatný.

(2) Hospodářská smlouva o převodu práva hospodaření s národním majetkem vzniká dohodou organizací o náležitostech uvedených v odstavci 1.

(3) V hospodářské smlouvě se dále uvedou

- a) názvy orgánů oprávněných dát souhlas k převodu, pokud je takového souhlasu třeba podle právního předpisu,
- b) hodnota převáděného majetku podle údajů účetnictví,
- c) důvod převodu,
- d) práva a závazky související s převáděným majetkem, pokud se současně převádějí.

(4) Předávající organizace odpovídá za vady předávaného majetku jen v těch případech a v tom rozsahu, jak to bylo smluveno.

(5) Právo hospodaření přechází dnem stanoveným ve smlouvě.

(6) Právní předpis může stanovit, ve kterých případech se k účinnosti smlouvy vyžaduje souhlas příslušných orgánů, může též stanovit, kdy jsou organizace povinny smlouvu uzavřít.

#### § 348

##### Dočasné užívání národního majetku

(1) Hospodářská smlouva o dočasném užívání národního majetku (§ 71) musí obsahovat určení majetku, který má být přenechán k dočasnému užívání, určení způsobu a doby užívání, ustanovení o výši úplaty nebo o tom, že užívání se poskytuje bezplatně; obsahuje též dohodu o udržování a úpravách majetku, jakož i o tom, jak budou vyřazeny náklady na ně vynaložené.

(2) Místnosti určené nebo užívané k jiným účelům než obytným nebo zemědělským nesmějí být do dočasného užívání předány bez rozhodnutí orgánu k tomu příslušného podle zvláštních předpisů.

(3) Právo dočasně užívat národní majetek zaniká dohodou, uplynutím stanovené doby, a bylo-li užívání sjednáno na dobu neurčitou, uplynutím měsíční výpovědní lhůty, nebyla-li sjednána výpovědní lhůta jiná. Jde-li o místnosti určené nebo užívané k jiným účelům než obytným nebo zemědělským, zaniká právo k jejich užívání též rozhodnutím orgánu k tomu příslušného podle zvláštních předpisů.

#### § 349

##### Převody vlastnictví

Pro hospodářskou smlouvu o převodu vlastnictví národního majetku mimo obvyklé hospodaření (§ 69 odst. 3) platí obdobně ustanovení § 347.

#### § 350

Ustanovení § 348 a 349 platí přiměřeně i v pří-

padech, kdy socialistické organizace mimo obvyklé hospodaření převádějí vlastnictví jiného majetku v socialistickém vlastnictví, než je národní majetek, nebo jej odevzdávají do dočasného nebo dlouhodobého užívání.

#### § 351

Předávající organizace je vždy povinna upozornit organizaci přejímající na všechny vady a jiné nedostatky odevzdávaného majetku, o kterých ví nebo vědět musí; jinak odpovídá za škody, kterým by bylo možno tímto upozorněním zabránit.

#### Hlava druhá

### ZÁVAZKY PŘI ZAJIŠTOVÁNÍ HOSPODÁŘSKÉ SPOLUPRÁCE SE ZAHRAŇIČÍM

#### § 351a

(1) Organizace jsou povinny vzájemnou spoluprací zabezpečovat řádnou přípravu smluv o výrobní specializaci a kooperaci a o vědeckotechnické spolupráci se zahraničím (dále jen „smlouvy o hospodářské spolupráci se zahraničím“) a plnění závazků z těchto smluv v tuzemsku. Za tím účelem uzavírají organizace smlouvu o zajištění hospodářské spolupráce se zahraničím, smlouvu o přípravě dodávek, popřípadě jiné hospodářské smlouvy.

(2) Jestliže organizace, která bude uzavírat smlouvu o hospodářské spolupráci se zahraničím, bude potřebovat ke splnění závazků z této smlouvy součinnost další organizace, je povinna projednávat s ní uzavření hospodářské smlouvy souběžně s jednáním o smlouvě o hospodářské spolupráci se zahraničím a předložit jí návrh hospodářské smlouvy v takovém předstihu, aby mohla být uzavřena před podpisem smlouvy o hospodářské spolupráci se zahraničím.

(3) Organizace, která společně s podnikem zahraničního obchodu uzavřela smlouvu o hospodářské spolupráci se zahraničím, v níž byl sjednán též závazek k uzavření budoucích smluv o dodávce pro vývoz, je povinna uzavřít s ním na jeho žádost smlouvu o přípravě dodávek v rozsahu, o němž bylo dohodnuto, že bude přijat, popřípadě, který byl přijat.

(4) Uzavírá-li smlouvu o hospodářské spolupráci se zahraničím více organizací a není-li stanoveno nebo dohodnuto něco jiného, platí pro účely jejich vzájemného vypořádání a pro zajištění odpovídajících závazků v tuzemsku, že každá organizace odpovídá za ty závazky, které se týkají předmětu její činnosti; týká-li se závazek předmětu činnosti více organizací, platí, nebylo-li stanoveno nebo dohodnuto něco jiného, že odpovídají stejným dílem.

#### § 351b

(1) Smlouvou o zajištění hospodářské spolupráce se zahraničím se organizace zavazují učinit potřebná opatření k zabezpečení řádného plnění

závazků, které vyplynou ze smlouvy o hospodářské spolupráci se zahraničím.

(2) Smlouva o zajištění hospodářské spolupráce se zahraničím obsahuje zpravidla

- a) rozsah spolupráce ve výrobní a obchodní oblasti a určení výrobků, jichž se spolupráce týká,
- b) lhůtu a podmínky zavedení, zastavení, popřípadě omezení výroby,
- c) způsob zajištění náhradních dílů,
- d) lhůty a podmínky spolupráce v oblasti technického rozvoje výrobků a postoupení výsledků dosavadního vývoje, včetně technických a výrobních znalostí,
- e) způsob a podmínky provádění změn dohodnutých technickoekonomických parametrů a jakostí,
- f) způsob a podmínky prověřování výrobků (např. zkoušek, analýz, prohlídek atp.),
- g) ujednání o použití technických, bezpečnostních a jiných předpisů, zejména předpisů o státním zkušebnictví,
- h) ujednání o zabezpečení práv k vynálezům a průmyslovým vzorům, k ochranným známkám, k označení původu výrobků, autorských nebo jiných obdobných práv,
- i) ujednání o předávání informací o důležitých skutečnostech týkajících se hospodářské spolupráce se zahraničím,
- j) ustanovení o majetkových sankcích,
- k) předpokládanou cenu výrobku, jehož se spolupráce týká.

(3) Smlouva vzniká, dojde-li k dohodě o celém jejím obsahu.

#### § 351c

(1) Pokud prováděcí předpis nestanoví něco jiného, vztahují se na porušení povinností ze smlouvy o zajištění hospodářské spolupráce se zahraničím a ze smlouvy o přípravě dodávek majetkové sankce, které odpovídají majetkovým sankcím stanoveným za porušení smlouvy o hospodářské spolupráci se zahraničím; organizace uvedou tyto majetkové sankce v hospodářské smlouvě. Tyto majetkové sankce nemusí organizace účtovat a vymáhat.

(2) Organizace je povinna přistoupit na zrušení závazku z hospodářské smlouvy, jestliže připravená smlouva o hospodářské spolupráci se zahraničím nebyla uzavřena do šesti měsíců od jejího vzniku.

#### Hlava třetí

### OSTATNÍ HOSPODÁŘSKÉ SMLOUVY MEZI SOCIALISTICKÝMI ORGANIZACEMI

#### § 352

Socialistické organizace uzavírají, kromě hospodářských smluv upravených v ustanoveních § 162 až 351c, též další smlouvy o jiných způso-



bech spolupráce, zejména smlouvy o uskladnění, smlouvy o obstarání záležitostí, smlouvy o hromadné přepravě osob, smlouvy o provedení oprav, smlouvy o jiných pracích a výkonech a smlouvy o pojištění.

#### § 352a

##### Smlouva o převodu výrobního programu

(1) Organizace se mohou dohodnout o převodu výrobního programu, zabezpečujícího jmenovité úkoly státního plánu, jen byla-li bezpečně zjištěna účelnost a hospodárnost převodu a bylo-li zajištěno plynulé zásobování národního hospodářství alespoň v dosavadním rozsahu a jakostí a řádné plnění závazků vůči zahraničí; v ostatních případech se organizace mohou dohodnout o převodu bez omezení.

(2) Smlouva o převodu výrobního programu musí vymezit druh a rozsah převáděné výroby, rozsah převáděných práv a povinností a potřebné spolupráce a musí určit den, ke kterému se převod provádí.

(3) Pro převody práva hospodaření s národním majetkem, popřípadě vlastnictví, prováděné v souvislosti s převody výrobních programů platí ustanovení § 347, 349 až 351.

(4) Smlouva vznikne dohodou o celém jejím obsahu. K platnosti smlouvy je třeba písemné formy a pokud jde o převod výrobních programů zvláště důležitých pro obranu nebo bezpečnost státu, i předchozího souhlasu příslušných orgánů hospodářského řízení.

(5) Organizace odpovídá za škodu způsobenou převodem výrobního programu, provedeným v rozporu se zákonem. Této odpovědnosti se nemůže zprostit.

#### § 352b

Ustanovení § 352a platí obdobně též pro převody jiných hospodářských činností.

#### § 353

##### Smlouva o uskladnění

Uskladní-li organizace věci jiné organizace, je povinna pečovat o ně podle dohody, a není-li dohody, opatrovat je pečlivě a po uplynutí sjednané doby nebo na požádání je vrátit. Nebylo-li ujednáno jinak, není organizace, která uskladnila věci, oprávněna uskladněných věcí užívat ani je dát do užívání nebo dovolit jejich užívání další organizaci.

#### § 354

##### Smlouva o obstarání záležitostí

(1) Smlouvou o obstarání záležitostí se organizace (obstaravatel) zavazuje obstarat záležitosti druhé organizace (objednatele) v rozsahu a za podmínek v ní dohodnutých, a to buď jménem objednatele nebo vlastním jménem na účet ob-

jednatele. Objednatel se zavazuje předat obstaravateli potřebná pověření a dohodnutým způsobem spolupůsobit. Smlouva vznikne dohodou o celém jejím obsahu.

(2) Objednatel je povinen za obstaravatelskou činnost zaplatit, jestliže je cena za tuto činnost stanovena nebo dohodnuta v souladu s cenovými předpisy a uhradit obstaravateli náklady nutné nebo užitečně vynaložené při přípravě a plnění smlouvy, pokud nejsou zahrnuty v ceně.

(3) Obstaravatel je povinen provádět úkony v rámci obstaravatelské činnosti včas a řádně, informovat objednatele o stavu obstarání záležitostí a po skončení předložit vyúčtování.

(4) Obstaravatel je oprávněn se od smlouvy odchýlit při jednání s další organizací nebo s osobou jen, je-li to v zájmu objednatele a nemůže si vyžádat jeho včasný souhlas.

(5) Obstaravatel je povinen

- a) řádně pečovat o věci, které mu objednatel svěřil, a o věci, které pro objednatele získal,
- b) uschovat pro potřeby objednatele po přiměřenou dobu doklady, které získal v souvislosti s obstaravatelskou činností.

(6) Objednatel je oprávněn reklamovat nedostatky obstaravatelské činnosti nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy obstarání záležitostí bylo skončeno; v pochybnostech se má za to, že bylo skončeno doručením závěrečného vyúčtování. Objednatel má právo na bezodkladné a bezplatné odstranění nedostatků, popřípadě, není-li to dobře možné nebo účelné, na slevu z ceny; právo může uplatnit jen ve lhůtě pro uplatnění práv z odpovědnosti za vady.

(7) Pokud obstaravatel jedná vlastním jménem,

- a) je sám zavázán a oprávněn z právních úkonů, které učiní ve vztahu k dalším organizacím nebo osobám,
- b) věci svěřené mu k prodeji zůstávají ve správě (vlastnictví) objednatele, pokud správa (vlastnictví) nepřejde na další organizaci nebo osobu a věci získané obstaravatelem pro objednatele přecházejí přímo do správy (vlastnictví) objednatele,
- c) je-li předmětem smlouvy činnost směřující k tomu, aby s objednatelkou uzavřela určitou smlouvu další organizace nebo osoba, obstaravatel není oprávněn pro objednatele cokoli přijímat nebo za něho jednat, ledaže k tomu obdržel písemnou plnou moc.

(8) Jednání učiněné vlastním jménem obstaravatele nemusí objednatel uznat za jednání provedené na jeho účet, jestliže obstaravatel nejednal vůči další organizaci v souladu se smlouvou a jestliže objednatel odmítl účinnost jednání pro sebe bez zbytečných odkladů poté, co se o obsahu jednání dověděl; to však neplatí, jestliže obstaravatel jednal v souladu s ustanovením odstavce 4.

[9] Pokud nebylo dohodnuto něco jiného, objednatel může smlouvu vypovědět kdykoliv; jedná-li však obstaravatel vlastním jménem, objednatel tak může učinit pouze do doby, než vznikl závazek obstaravatele vůči další organizaci nebo osobě. Zanikne-li smlouva vypovědí, je obstaravatel povinen učinit vše, co nelze odložit a co si nemůže objednatel obstarat sám.

[10] Prováděcí předpisy mohou podrobněji upravit uzavírání a obsah smlouvy o obstarání záležitostí pro jednotlivé obory činností a přitom stanovit nezbytné odchylky.

#### § 354a

##### Smlouva zasílatelská

[1] Zasílatelskou smlouvou se zasílatel zavazuje obstarat přepravu a provést související úkony vlastním jménem pro objednatele na jeho účet v dohodnutém rozsahu a za stanovených podmínek. Zasílatel může k obstarání přepravy užít dalšího zasílatele nebo provést sám přepravu. Objednatel se zavazuje dávat zasílateli potřebné příkazy, dohodnutým způsobem spolupůsobit a zaplatit za obstarání přepravy. Smlouva vzniká dohodou o celém jejím obsahu.

[2] Rozsah odpovědnosti za škodu způsobenou neobstaráním nebo opožděným obstaráním přepravy může být prováděcím předpisem omezen.

[3] Pro uplatňování a zánik práv ze zasílatelské smlouvy platí obdobně ustanovení § 344 až 346.

[4] Pokud tento zákon, jiné právní předpisy nebo zasílatelské podmínky nestanoví jinak, platí pro zasílatelskou smlouvu přiměřeně ustanovení § 354 odst. 2 až 9.

#### § 354b

##### Smlouva o odborné pomoci

[1] Smlouvou o odborné pomoci se organizace zavazuje za podmínek v ní dohodnutých poskytnout odbornou pomoc, potřebnou pro zabezpečení přípravy a splnění úkolů druhé organizace, popřípadě pro ověření výsledků její činnosti. Organizace, které se odborná pomoc poskytuje, se zavazuje dohodnutým způsobem spolupůsobit, za odbornou pomoc zaplatit, jestliže je cena za tuto činnost stanovena nebo dohodnuta v souladu s cenovými předpisy, a uhradit náklady nutné nebo užitečně vynaložené při přípravě a plnění smlouvy, pokud nejsou zahrnuty v ceně. Smlouva vznikne dohodou o celém jejím obsahu.

[2] Organizace, která poskytuje odbornou pomoc, je povinna provádět úkony v rámci odborné pomoci včas a řádně; odpovídá zejména za správnost a úplnost poskytnutých posudků, rad, doporučení a stanovisek a za odborné a kvalitní provedení jiných činností a prací.

[3] Organizace, které se odborná pomoc poskytuje, je oprávněna reklamovat nedostatky od-

borné pomoci nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy odborná pomoc byla skončena; v pochybnostech se má za to, že byla skončena doručením závěrečného vyúčtování. Organizace, které byla odborná pomoc poskytnuta, má právo na bezodkladné a bezplatné odstranění nedostatků, popřípadě, není-li to dobře možné nebo účelné, na slevu z ceny; právo může uplatnit jen ve lhůtě pro uplatnění práv z odpovědnosti za vady.

[4] Prováděcí předpisy mohou podrobněji upravit uzavírání a obsah smluv o odborné pomoci pro jednotlivé obory činností a přitom stanovit nezbytné odchylky.

#### § 355

##### Smlouva o hromadné přepravě osob

[1] Smlouvou o hromadné přepravě osob se dopravce zavazuje jiné organizaci (objednateli) přepravit účastníky přepravy a jejich zavazadla do sjednaného místa (míst) řádně a včas. Smlouva o hromadné přepravě osob vzniká přijetím objednávky. Za provedení přepravy je objednatel povinen zaplatit stanovenou náhradu.

[2] Rozsah odpovědnosti za škodu způsobenou neprovedením nebo opožděným provedením sjednané přepravy může být přepravními řády omezen.

[3] Objednatel musí svá práva související s plněním smlouvy o hromadné přepravě osob reklamovat písemně u dopravce do šesti měsíců ode dne, kdy přeprava byla nebo měla být provedena; jinak tato práva zanikají.

#### § 356

##### Smlouva o provedení oprav a smlouva o jiných pracích a výkonech

[1] Organizace, která se zavázala druhé organizaci provést opravu jejích strojů, zařízení nebo jiných výrobků, popřípadě která se zavázala provést jiné práce nebo výkony, odpovídá za to, že smluvené práce nebo výkony provede ve lhůtě a způsobem stanoveným, popřípadě dohodnutým.

[2] Závazek dodavatele je splněn odevzdáním prací odběrateli, u výkonů jejich provedením. U prací, které dodavatel provádí na věcech odběratele ve své provozovně, je závazek dodavatele splněn odevzdáním věcí, na nichž byly práce provedeny, odběrateli, popřípadě jejich odevzdáním veřejnému dopravci nebo poště.

#### Veřejná soutěž

##### § 356a

[1] Organizace, která vyhláší veřejnou soutěž na určitý výrobek, práci nebo výkon, je povinna ve vyhlášení vymezit předmět a čas sou-

těže, výši případných odměn, způsob vyhodnocení soutěžních návrhů a ostatní soutěžní podmínky.

(2) Podmínky veřejné soutěže musí být stanoveny písemně a vhodným způsobem zveřejněny. Organizace, která vyhlásila veřejnou soutěž, může použít soutěžních návrhů jen podle soutěžních podmínek.

(3) Organizace, která soutěž vyhlásila, je povinna poskytnout vyhlášené odměny těm organizacím, které podle provedeného vyhodnocení splnily podmínky soutěže.

(4) Organizace, která se zúčastní veřejné soutěže, má nárok na náhradu nákladů spojených s podáním soutěžního návrhu, jen pokud tak stanoví soutěžní podmínky.

(5) Veřejnou soutěž je možno odvolat jen ze závažných důvodů. Odvolání je třeba provést stejným způsobem, jakým byla soutěž vyhlášena, nebo jiným stejně účinným způsobem. Bude-li veřejná soutěž odvolána, je organizace, která ji vyhlásila, povinna nahradit náklady vzniklé organizacím, které před odvoláním soutěže její podmínky zcela nebo zčásti už splnily.

#### § 356b

Vyhlásí-li organizace soutěž o nejvhodnější návrh na uzavření určité smlouvy, činí výzvu k podání návrhů na uzavření této smlouvy. Organizace, která podala soutěžní návrh (nabídku), je jí vázána po dobu, kterou si v návrhu stanovila, nejméně však po dobu stanovenou v podmínkách soutěže. Organizaci, která vyhlásila soutěž, vznikne závazek teprve přijetím některého návrhu.

#### § 356c

##### Užší soutěž

Jestliže organizace vyhlásí užší soutěž, mohou se jí zúčastnit jen vyzvané organizace. Podmínky užší soutěže se nezveřejňují. Jinak platí i pro užší soutěž přiměřeně ustanovení o veřejné soutěži.

#### § 356d

##### Veřejný příslib

(1) Veřejným příslibem se zavazuje organizace, která veřejně vyhlásila, že zaplatí odměnu nebo poskytne jiné plnění organizaci, která splní podmínky určené ve veřejném příslibu.

(2) Neurčují-li podmínky veřejného příslibu nic jiného, obdrží odměnu ta organizace, která je splní nejdříve.

(3) Splní-li podmínky veřejného příslibu současně více organizací a z obsahu podmínek vyplývá, že má být udělena jen jedna odměna, rozdělí se odměna mezi nimi rovným dílem.

#### § 357

(1) Pokud je to vzhledem k povaze závazku obvyklé, není třeba k uzavření smluv uvedených v této hlavě písemné formy.

(2) Pro smlouvy uvedené v této hlavě platí přiměřeně ta ustanovení části sedmé až deváté, která upravují vztahy obsahem a účelem jim nejbližší; to platí i o záruční době u smlouvy o provedení oprav a u smlouvy o jiných pracích a výkonech. Prováděcí předpisy mohou stanovit nebo organizace dohodnout odchylnou úpravu; dohodou však nemůže být snížena odpovědnost za vady.

#### Pojištění

##### § 358

(1) Pojištění slouží organizacím k úhradě škod vyvolaných nahodilým událostmi; vzniká z hospodářské smlouvy uzavřené s pojišťovnou nebo ze zákona.

(2) Smluvně lze pojistit -

- a) majetek pro případ jeho poškození, zničení, ztráty, odcizení, nebo jiných škod, které na něm vzniknou (pojištění majetku),
- b) odpovědnost za škodu vzniklou na životě a zdraví nebo na věci, popřípadě odpovědnost za jinou majetkovou škodu (pojištění odpovědnosti za škody); jde-li však o odpovědnost za pracovní úraz nebo nemoc z povolání, jen jsou-li splněny další podmínky, které stanoví vláda Československé socialistické republiky,
- c) občana pro případ jeho úrazu nebo smrti (pojištění osob), má-li být z pojistné smlouvy oprávněn občan, který je vůči organizaci v odpovídajícím právním vztahu; prováděcí předpis může stanovit něco jiného.

(3) Smlouva musí stanovit druh pojištění, majetek, odpovědnost za škodu nebo osobu, na kterou se pojištění vztahuje, výši plnění pojišťovny, popřípadě způsob jeho určení, výši pojistného, způsob jeho placení (jednorázové pojistné nebo běžné pojistné za dohodnutá pojistná období) a jeho splatnost. Ve smlouvě se zpravidla uvedou též povinnosti organizace k zamezení vzniku pojistné události.

(4) K platnosti právních úkonů týkajících se pojištění se vyžaduje písemná forma, pokud prováděcí předpis nestanoví něco jiného. Návrh smlouvy předložený pojišťovnou lze též přijmout zaplacením pojistného ve výši v návrhu uvedené a ve lhůtě stanovené k jeho přijetí nebo jiným způsobem stanoveným v prováděcím předpise.

(5) Pojištění vznikne prvním dnem po uzavření smlouvy, nebylo-li dohodnuto, že počíná již uzavřením smlouvy nebo později.

(6) Organizace, která s pojišťovnou uzavírá pojistnou smlouvu, je povinna odpovědět pravdivě a úplně na všechny písemné dotazy pojišťovny týkající se sjednáváného pojištění. To platí též, jde-li o změnu pojištění. Poruší-li organizace vědomě tuto povinnost, může pojišťovna od smlouvy odstoupit, jestliže při pravdivém a úplném

zodpovězení dotazů by smlouvu neuzavřela. Toto právo může pojišťovna uplatnit do tří měsíců ode dne, kdy takovou skutečnost zjistila.

(7) Pojištění, u kterého je sjednáno běžné pojistné, lze vypovědět, a to ke konci kalendářního roku alespoň šest týdnů před jeho uplynutím.

(8) Prodlením s placením pojistného pojištění nezaniká; důsledky prodlení upravuje prováděcí předpis, který rovněž stanoví, ve kterých případech má pojišťovna právo na pojistné i po zániku pojištění.

### § 359

(1) Právo na plnění vznikne organizaci, nastane-li skutečnost, se kterou je spojen vznik povinnosti pojišťovny plnit (pojistná událost); pojistnou událost určují prováděcí předpisy, popřípadě též smlouva. Plnění je splatné do 30 dnů poté, kdy pojišťovna skončila šetření nutné k zjištění rozsahu své povinnosti plnit. Šetření musí být provedeno bez zbytečného odkladu; nemůže-li být skončeno do jednoho měsíce potom, kdy se pojišťovna o pojistné události dozvěděla, je povinna poskytnout organizaci na požádání přiměřenou zálohu.

(2) Organizace je povinna bez zbytečného odkladu pojišťovně oznámit, že nastala pojistná událost, dát pravdivé vysvětlení o jejím vzniku a rozsahu jejích následků, předložit potřebné doklady, které si pojišťovna vyžádá, a sdělit pojišťovně, zda v souvislosti s pojistnou událostí vznikla odpovědnost některého z pracovníků organizace za škodu podle pracovně právních předpisů. Organizace je též povinna zajistit, aby ten, komu má být na základě pojistné události plněno, na plnění jejích povinností účinně spolupracoval.

(3) Pojišťovna je oprávněna plnění přiměřeně snížit, bylo-li určeno nižší pojistné nebo zvětšil-li se rozsah její povinnosti plnit v důsledku vědomě nepravdivé nebo neúplné odpovědi na písemný dotaz pojišťovny nebo v důsledku porušení povinností uložených tímto zákonem nebo prováděcím předpisem, popřípadě dohodnutých ve smlouvě.

(4) Dozví-li se pojišťovna až po pojistné události, že příčinou této události je skutečnost, kterou pro vědomě nepravdivé nebo neúplné odpovědi nemohla pojišťovna zjistit při sjednávání pojištění a která by byla podstatná pro uzavření smlouvy, je oprávněna plnění ze smlouvy odmítnout; odmítnutím plnění pojištění zanikne.

(5) Právo na náhradu škody způsobené pojistnou událostí, které organizaci přísluší vůči jinému, přechází na pojišťovnu až do výše plnění, které bylo vyplaceno. Organizace je povinna zabezpečit, aby právo na náhradu škody vůči jinému mohla pojišťovna uplatnit, jinak je pojišťovna oprávněna požadovat na organizaci náhradu podle prováděcího předpisu.

### § 360

(1) Z pojištění majetku má organizace právo, aby jí bylo poskytnuto plnění ve výši určené prováděcím předpisem, popřípadě smlouvou. Organizace je povinna dbát, aby pojistná událost nenastala, zejména nesmí porušovat povinnosti směřující k odvrácení nebo ke zmenšení nebezpečí, které jsou jí uloženy právními předpisy nebo na jejich základě, nebo které na sebe vzala smlouvou. Přispělo-li porušení takové povinnosti ke vzniku pojistné události nebo k většímu rozsahu jejích následků, je pojišťovna oprávněna plnění přiměřeně snížit.

(2) Z pojištění odpovědnosti má organizace právo, aby v případě pojistné události pojišťovna za ni nahradila škodu, za kterou organizace odpovídá, pokud prováděcí předpis nestanoví něco jiného. Náhradu platí pojišťovna poškozenému, který však právo na plnění proti pojišťovně nemá, nestanoví-li zvláštní předpisy jinak. Pojišťovna nemá právo snížit náhradu vyplacenou poškozenému. Organizace je však povinna uhradit jí částku, o kterou by pojišťovna jinak podle § 359 odst. 3 plnění snižovala, a dále částku stanovenou podle prováděcího předpisu, jde-li o plnění k úhradě škody způsobené zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

(3) Pro práva ze smluvního pojištění osob, uzavřeného organizací s pojišťovnou, platí ustanovení občanského zákoníku a předpisů vydaných k jeho provedení; pro uplatnění práv mezi organizacemi však platí jen ustanovení tohoto zákona.

(4) Rozsah a podmínky smluvního pojištění organizací upraví prováděcí předpisy, které rovněž stanoví další případy zániku pojištění.

### § 360a

#### Smlouva o sdružení

(1) Smlouvou o sdružení se zavazují socialistické organizace, že spojí svoji činnost nebo část svých prostředků k dosažení určitého účelu, popřípadě v jiném společném zájmu.

- (2) Smlouva o sdružení vymezí zejména
- a) účel sdružení, dobu, na kterou je smlouva uzavírána, činnost, která je předmětem sdružení, a způsob jejího provádění, popřípadě prostředky, které jsou předmětem sdružení,
  - b) práva a povinnosti zúčastněných organizací, výši podílů, kterými přispívají k úhradě nákladů spojených s výkonem dohodnuté činnosti a způsob rozdělení zisku nebo ztráty,
  - c) důsledky porušení smluvních povinností,
  - d) způsob vzájemného vypořádání závazků po zániku smlouvy o sdružení.

(3) Smlouva o sdružení vznikne dohodou o celém jejím obsahu. K platnosti smlouvy je třeba písemné formy.

(4) Smlouva o sdružení zaniká dohodou zúčastněných organizací, dosažením účelu, k němuž byla uzavřena, uplynutím doby, na kterou byla uzavřena, nebo v jiných případech stanovených ve smlouvě.

(5) Pokud smlouva o sdružení nestanoví jinak, může zúčastněná organizace od smlouvy odstoupit nebo převést svá práva a povinnosti na jinou organizaci jen se souhlasem všech sdružených organizací.

## ČÁST JEDENÁCTÁ

### PLATEBNÍ A ÚVĚROVÉ VZTAHY

#### Hlava první

#### ÚVODNÍ USTANOVENÍ

##### § 361

(1) Socialistické organizace jsou povinny včas a řádně provádět peněžní platby, ke kterým jsou zavázány nebo které jsou jim uloženy.

(2) Organizace provádějí peněžní platby prostřednictvím bank, popřípadě jiných peněžních ústavů podle zvláštních předpisů.

(3) Započtení vzájemných pohledávek organizací je možné po předchozí písemné dohodě organizací. Jde-li o pohledávky evidované v bance, je třeba též souhlasu banky. Právní předpis může stanovit, ve kterých případech lze provést započtení bez dohody organizací nebo případy, kdy je započtení vyloučeno.

(4) Dodavatel je oprávněn požadovat na odběrateli, aby složil u banky prostředky na úhradu budoucích pohledávek vzniklých splněním dodávky v případech, kdy je odběratel v prodlení s placením předchozích uskutečněných dodávek, je-li u něj uplatněn konsolidační program nebo ustavena přímá správa.

##### § 362

Při svém hospodaření mohou organizace užívat návratných peněžních prostředků, které jim formou úvěrů poskytuje banka, popřípadě jiné peněžní organizace nebo orgány, oprávněné k poskytování úvěrů podle právních předpisů. Jiné organizace si takové prostředky mezi sebou poskytovat nesmějí, pokud právní předpisy nestanoví něco jiného.

§ 363 — zrušen

§ 364 — zrušen

§ 365 — zrušen

#### Hlava druhá

### PLATEBNÍ STYK SOCIALISTICKÝCH ORGANIZACÍ

##### § 366

(1) Organizace jsou povinny provádět své platby zásadně bezhotovostním způsobem z prostředků na příslušném účtě u banky. Platit v ho-

tovosti mohou organizace pouze v případech a za podmínek stanovených prováděcími předpisy.

(2) Z prostředků na účtě platí banka organizační úroky, pokud jsou stanoveny.

##### § 367

(1) Organizace je zejména povinna

- a) zajišťovat na účtě u banky dostatek prostředků na úhradu svých plateb,
- b) včas ověřovat nezávadnost plateb, platit ve správné výši a ve stanovených lhůtách, jakož i pečovat o správné inkaso pohledávek a ostatních příjmů,
- c) soustřeďovat své peněžní hotovosti přesahující stanovený limit pokladniho zůstatku na účtě u banky.

(2) Na účtech u jiných peněžních ústavů mohou mít organizace peněžní prostředky jen se souhlasem banky.

##### § 368

(1) Banka je povinna provést platbu včas a řádně podle příkazu organizace.

(2) Banka provádí platby podle příkazu organizace, z jejíhož účtu má být platba uskutečněna, kromě případů, ve kterých je podle právních předpisů banka oprávněna příkaz vrátit; bez příkazu organizace může být platba uskutečněna jen v případech dohodnutých mezi organizacemi nebo stanovených právními předpisy a dále u peněžitých pohledávek právoplatně přiznaných příslušným orgánem.

(3) Příkaz nebo souhlas může organizace zcela nebo zčásti písemně odvolat s udáním důvodu. Odvolání je pro banku závazné, pokud s prováděním platby již nezačala a pokud je odvolání v souladu s právními předpisy.

##### § 369

(1) Banka není povinna provést platbu, ke které není na účtě dostatek prostředků.

(2) Nestačí-li prostředky na všechny platby, provádí banka platby podle věcného pořadí stanoveného organizací, z jejíhož účtu má být platba uskutečněna, jinak v pořadí stanoveném právními předpisy. Právní předpisy mohou stanovit pro některé platby přednostní pořadí.

(3) Právo organizace disponovat prostředky na účtě může být omezeno jen právním předpisem.

(4) Organizace se mohou dohodnout, které formy bezhotovostního placení použijí, pokud prováděcí předpisy takovou dohodu nevylučují nebo pokud nestanoví, že formu bezhotovostního placení může v některých případech určit banka.

##### § 370

Neprovede-li banka platbu, k níž obdržela proveditelný příkaz nebo souhlas, ve lhůtě stano-

vené prováděcími předpisy nebo provede-li platbu, ač ji provést neměla, odpovídá za škodu, která tím byla organizací způsobena. Banka však neodpovídá za škodu způsobenou v důsledku výkonu její kontrolní působnosti.

## § 371

Práva, která vzniknou organizacím vůči bance ze závad v platebním styku, musí být u ní reklamována ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy k závadě došlo; jinak tato práva zanikají.

## § 372

(1) Provede-li banka platbu chybně, odstraní nesprávnost opravným zúčtováním; opravným zúčtováním lze odstranit i jiné závady, které banka zjistí při provádění platebního styku nebo výkonu kontrolních oprávnění.

(2) Opravným zúčtováním nelze však provést platbu, kterou by bylo vykonáno právo již zaniklé.

## § 373

(1) Při bezhotovostním placení je povinnost platit splněna odepsáním příslušné částky z účtu plátce u peněžního ústavu.

(2) Při placení v hotovosti je povinnost platit splněna složením příslušné částky u peněžního ústavu nebo pošty, pokud se platba provádí jejich prostřednictvím, anebo odevzdáním příslušné částky příjemci.

(3) Při vyrovnávání vzájemných pohledávek započtením je povinnost platit splněna do výše započtení dnem, ve kterém bylo započtení provedeno.

## § 374

Práva vyplývající organizací vůči bance ze zůstatku na účtu nezanikají během jeho trvání.

## Hlava třetí

**FAKTUROVÁNÍ A JINÉ PODKLADY  
PRO PLACENÍ**

## § 375

Podkladem pro placení dodávek uskutečňovaných mezi socialistickými organizacemi je zpravidla faktura.

## § 376

(1) Právo a povinnost fakturovat vzniká dnem splnění (částečného splnění) dodávky.

(2) Předpisy o fakturování a placení mohou stanovit vznik práva a povinnosti fakturovat jinak.

## § 377

Jestliže dodavatel neodeslal fakturu ve stanovené lhůtě, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 1 % z fakturované částky za každý započatý měsíc prodlení, celkem však nejvýše 15 000 Kčs.

## § 378

(1) Je-li organizace v prodlení s placením faktury (dokladu ji nahrazujícího) nebo se splněním vykonatelného arbitrážního rozhodnutí znějícího na peněžité plnění, je povinna zaplatit oprávněné organizaci poplatek z prodlení ve výši 0,05 % z dlužné částky za každý den prodlení.

(2) Poplatek z prodlení ve stejné výši je organizace povinna zaplatit oprávněné organizaci,

a) jestliže je v prodlení s odesláním podkladu pro fakturaci, pokud povinnost podklad odeslat je stanovena v prováděcích předpisech nebo ve smlouvě;

b) jestliže si neoprávněně vybere z jejího účtu peněžní částku, na kterou nemá právo; v tomto případě platí poplatek z prodlení ode dne, kdy peněžní částku obdržela, do dne, kdy ji oprávněné organizaci vrátila.

(3) Odběratel, který nezaplatil fakturu v rozsahu vadného plnění (§ 202 odst. 1), není v prodlení s placením, pokud jeho reklamacie je oprávněná a pokud právo z odpovědnosti za vady bylo včas uplatněno.

(4) Poplatek z prodlení se neplatí za dobu, po kterou bylo zdržení proveditelné platby způsobeno peněžním ústavem.

## § 378a

Organizace, která je v prodlení s placením peněžitého závazku, je povinna v případech, na něž se nevztahují ustanovení § 378 odst. 1 a 2, platit oprávněné organizaci úrok z prodlení ve výši 5 % ročně, pokud není v právních předpisech stanoveno něco jiného. Ustanovení § 378 odst. 4 platí obdobně.

## § 379

Zaplacením nepozbývá odběratel práva z odpovědnosti za vady.

## § 380

V jiných případech než při placení dodávek jsou mezi organizacemi podkladem pro placení zpravidla dobropis, jestliže podklad vystavuje dlužník, vyúčtování, jestliže podklad vystavuje věřitel, a rozhodnutí nebo opatření příslušných orgánů.

## Hlava čtvrtá

**BANKOVNÍ ÚVĚR**

## § 381

(1) Organizace jsou povinny svou úvěrovou potřebu plánovat.

(2) Banka zajišťuje soulad úvěrové potřeby organizací s celospolečenskými zájmy prostřednictvím úvěrového plánu.

## § 382

(1) Pro úvěrování platí tyto zásady:

- a) úvěrové prostředky mohou být použity pouze pro potřeby organizace, které byl úvěr poskytnut,
- b) organizace je oprávněna použít úvěrových prostředků jen k účelům, ke kterým byly poskytnuty,
- c) úvěr je splatný ve stanovené lhůtě,
- d) organizace je povinna pečovat o to, aby úvěr byl stanoveným způsobem zajištěn,
- e) z úvěru platí organizace úroky ve výši, ve které byly dohodnuty nebo stanoveny obecně závazným právním předpisem.

(2) Úvěr se poskytuje především hospodářským organizacím.

## § 382a

(1) Banka poskytuje úvěr zpravidla na základě úvěrové smlouvy.

(2) Úvěrovou smlouvou se banka zavazuje poskytnout organizaci úvěr na dohodnutý účel a v dohodnutém čase. Organizace se zavazuje použít poskytnutý úvěr na dohodnutý účel, zaplatit stanovený úrok a úvěr ve stanoveném čase splatit.

(3) V úvěrové smlouvě se dohodnou podmínky úvěrování, zejména rozsah poskytnutého úvěru, způsob a časový plán jeho čerpání a splácení, způsob a formy předkládání vzájemných informací a podkladů, záruky na úvěr, pravidla úrokování a úvěrové sankce.

(4) Úvěrová smlouva vznikne dohodou o celém jejím obsahu.

(5) Podrobnější obsah smlouvy, jakož i druhy úvěrových smluv může upravit prováděcí předpis.

## § 383

(1) Banka může uhrazovat své pohledávky ze splatných úvěrů, popřípadě též z ručení za ně i bez upomínání odepsáním z příslušných účtů úvěrované organizace, popřípadě i z příslušných účtů organizace, která se za splacení úvěrů zaručila (ručitel).

(2) Požaduje-li banka splacení úvěru před lhůtou splatnosti, může žádat zaplacení od ručitele až po jeho předchozím uvědomění.

(3) Vztah banky a ručitele může být upraven dohodou jinak.

## § 384

(1) Lhůta pro zánik práv banky z poskytnutých úvěrů a práv proti ručiteli neprobíhá dále, popřípadě ani nepočíná, pokud na účtě, z něhož mohou být tyto pohledávky uhrazeny, není dostatek prostředků použitelných pro jejich úhradu.

(2) Ustanovení předchozího odstavce platí obdobně i pro jiné peněžní ústavy, pokud by byly pověřeny podle § 362 poskytováním úvěrů.

## ČÁST JEDENÁCTÁ A

## HOSPODÁŘSKÉ POKUTY

## § 384a

(1) Organizace nebo organizační jednotky socialistických organizací vystupující v hospodářských vztazích svým jménem, s výjimkou rozpočtových organizací, mohou být za závažné nebo opětovné jednání proti zájmům společnosti postihovány podle dalších ustanovení hospodářskými pokutami, které se odvádějí do příslušného státního rozpočtu.

(2) Hospodářská pokuta může být uložena organizaci nebo organizační jednotce vystupující v hospodářských vztazích svým jménem, která

- a) nesplní povinnost projednat dodavatelsko-odběratelské vztahy a jednání ukončit uzavřením smlouvy o přípravě dodávek, popřípadě protokolem (§ 114a odst. 2);
- b) omezí výrobu nebo vypustí z výrobního programu výrobky, práce nebo výkony (§ 119a odst. 1), popřípadě převede výrobní program bez dodržení stanovených podmínek (§ 352a);
- c) nezajistí v nezbytném rozsahu servisní službu nebo dodávky náhradních dílů;
- d) vynucuje nepřiměřené podmínky při uzavírání hospodářských smluv nebo jiných dohod;
- e) vyvíjí hospodářskou činnost neoprávněně;
- f) zastaví nebo omezí prodej výrobků, zatají nebo hromadí výrobky nebo jiným způsobem vyvolává jejich nedostatek za účelem získání neoprávněného hospodářského prospěchu;
- g) jedná v rozporu se zákazem stanoveným v § 119a odst. 3, zejména s cílem získat monopolní postavení na trhu;
- h) vědomě nadsadí nebo podhodnotí požadavky v plánovacím nebo rozpočtovém procesu, zatají zdroje a možnosti nebo vynutí výjimečné řešení tím, že důležitější potřeby ponechá nezajištěny a pohotovými zdroji pokryje méně nálehavé potřeby;
- i) uvede za účelem získání neoprávněného prospěchu nesprávné údaje ve výkazech, hlášeních nebo návrzích sloužících k řízení, plánování, ke kontrole a hodnocení hospodářské činnosti nebo ke stanovení cen;
- j) znevýhodňuje organizace za to, že uplatňují majetkovou odpovědnost, zejména odpovědnost za vady a majetkové sankce;
- k) opětovně uskutečňuje dodávky bez včasného uzavření hospodářské smlouvy;
- l) soustavně dodává vadné výrobky nebo neoprávněně prosazuje při uzavírání smlouvy nižší jakost než stanoví technická norma;
- m) připraví k odeslání do zahraničí výrobky se závažnými nedostatky;
- n) opakovaně fakturuje za ceny, které jsou

v rozporu s cenovými předpisy nebo tyto ceny platí, fakturuje nebo platí dodávky, které nebyly uskutečněny, anebo opakovaně požaduje nebo platí splátky v rozporu s podmínkami stanovenými pro jejich poskytování;

- o) způsobí, že byl dovezen stroj nebo zařízení, jehož potřebné využití nebylo předem zajištěno nebo byl dovezen s nežádoucím časovým předstihem před dobou určenou k jeho využití, anebo jinak způsobí vážnou újmu devizovému hospodářství.

#### § 384b

(1) Hospodářské pokuty ukládá hospodářská arbitráž na návrh orgánů oprávněných k tomu zvláštním předpisem, nebo z vlastního podnětu na základě zjištění učiněných v arbitrážním řízení orgány hospodářské arbitráže.

(2) Návrh na uložení hospodářské pokuty lze podat, popřípadě řízení z vlastního podnětu hospodářské arbitráže lze zahájit do jednoho roku od zjištění porušení povinnosti, nejdéle však do tří let následujících po roce, ve kterém byla tato povinnost porušena.

(3) Hospodářské pokuty se ukládají ve výši od 10 000 do 1 miliónu Kčs. Při stanovení jejich výše se přihlíží zejména k závažnosti důsledků postihovaného jednání. Pokud právní předpisy ukládají za jednání postižitelné hospodářskou pokutou též povinnost jiného odvodu nebo pokuty odváděné do státního rozpočtu, hospodářská pokuta se neuloží.

### ČÁST DVANÁCTÁ

#### USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

##### Počítání času

#### § 385

(1) Lhůta určená podle dnů počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek.

(2) Konec lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná. Není-li takový den v posledním měsíci, připadá konec lhůty na poslední den měsíce.

#### § 386

(1) Polovinou měsíce se rozumí patnáct dnů.

(2) Je-li lhůta určena na jeden nebo několik měsíců a půl měsíce, počítá se patnáct dnů naposled.

#### § 387

Byla-li lhůta prodloužena, má se v pochybnostech za to, že nová lhůta počíná dnem, který následuje po uplynutí lhůty původní.

#### § 388

(1) Práva, jehož nabytí je vázáno na určitý den, se nabývá již počátkem tohoto dne. Právní následky prodlení nebo zmeškání nastanou teprve uplynutím posledního dne lhůty. Je-li však k projevu nebo k plnění určena anebo obvyklá jen určitá doba denní, lze takový projev učinit nebo plnění poskytnout včas jen v této denní době.

(2) Jestliže by poslední den lhůty určené k projevu nebo k plnění připadl na sobotu nebo na den pracovního klidu, je posledním dnem lhůty nejbližší příští den pracovní, pokud právní předpis nestanoví jinak. Je-li však lhůta určena stanovením kalendářního týdne, je posledním dnem lhůty vždy poslední pracovní den v tomto týdnu.

#### Zvláštní ustanovení o právním postavení některých socialistických organizací

#### § 389

(1) V hospodářskoprávních vztazích vystupují také podniky zahraničního obchodu; jejich zřizování, způsobilost nabývat práv a zavazovat se, hospodaření, organizací a ostatní majetkoprávní poměry upravují zvláštní předpisy.

(2) Ustanovení tohoto zákona nelze použít na vztahy, pokud jsou upraveny zákonem o právních vztazích v mezinárodním obchodním styku.

#### § 389a — zrušen\*)

#### § 390

O hospodářské činnosti jiných socialistických organizací než státních, družstevních a společenských, není-li upravena zvláštními předpisy, platí ta ustanovení tohoto zákona, která svým obsahem nejlépe odpovídají povaze a úkolům těchto organizací.

#### § 390a

Ustanovení tohoto zákona o právních vztazích podniků zahraničního obchodu platí i pro další socialistické organizace oprávněné k provádění zahraničně obchodní činnosti.

#### Orgány hospodářského řízení

#### § 390b — zrušen

#### Zmocnění

#### § 391

(1) Federální ministerstvo financí vydá předpisy:

\*) § 30 zákona č. 173/1988 Sb., o podniku se zahraniční majetkovou účastí.



- a) o hospodaření s národním majetkem,
- b) o úpravě finančního hospodaření organizací zahraničního obchodu včetně sankcí za jejich porušení,
- c) o fakturování a placení; v případě potřeby může odchýlně upravit majetkové sankce stanovené za porušení platební a fakturační kázně.

(2) Federální ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstvem financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky vydá předpisy o rozsahu a podmínkách pojištění socialistických organizací.

(3) Federální ministerstvo zemědělství a výživy v dohodě s federálním ministerstvem financí vydá podle potřeby k § 69 odst. 3 prováděcí předpis o podmínkách prodeje zemědělských výrobků pracovníkům státních organizací se zemědělskou výrobou.

(4) Ministerstvo lesního a vodního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu České socialistické republiky a ministerstvo lesního a vodního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu Slovenské socialistické republiky vydají v dohodě se zúčastněnými ministerstvy předpis k provedení § 260a.

(5) Předseda Státní banky československé vydá prováděcí předpisy o platebním styku a úvěrových vztazích socialistických organizací.

#### § 392

(1) Federální dodavatelská ministerstva v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány a Státní arbitráží Československé socialistické republiky vydají podle potřeby k provedení částí šesté, šesté A, sedmé, osmé a části desáté hlavy třetí základní podmínky dodávky pro určitou skupinu výrobků, prací, výkonů, popřípadě jiných plnění. Obdobně vydá základní podmínky

- a) o dodávkách výrobků, prací a výkonů pro vývoz a z dovozu, o dovozu investičních celků a o obstarání záležitostí prováděných podniky zahraničního obchodu federální ministerstvo zahraničního obchodu,
- b) o dodávkách vývozních investičních celků federální ministerstvo zahraničního obchodu a federální ministerstvo hutnictví, strojírenství a elektrotechniky,
- c) o dodávkách pro zajištění obranyschopnosti státu federální ministerstvo národní obrany,
- d) o dodávkách státních hmotných rezerv Správa federálních hmotných rezerv,
- e) o dodávkách zemědělských výrobků a potřeb federální ministerstvo zemědělství a výživy.

(2) Na úsecích, kde působí jako dodavatelská ministerstva jen ministerstva republik, vydá základní podmínky dodávky na základě jejich návrhů a po projednání se zúčastněnými ústředními orgány Státní arbitráž Československé socialistické republiky.

(3) Státní komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj v dohodě se Státní arbitráží Československé socialistické republiky a po projednání se zúčastněnými ústředními orgány vydá základní podmínky

- a) o dodávkách projektových prací,
- b) o poskytování odborné pomoci a obstarání záležitostí v investiční výstavbě,
- c) o zabezpečení vědeckotechnického rozvoje.

(4) Základní podmínky dodávky obsahují podrobnější úpravu dodavatelsko-odběratelských vztahů včetně majetkových sankcí; vztahují se na všechny dodávky a jiná plnění příslušného odvětví, i když některé dodavatelské organizace nejsou řízeny ministerstvem, které tyto základní podmínky dodávky vydalo.

(5) Federální ministerstvo dopravy a spojů v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány podrobně upraví v přepravních řádech hospodářské závazky obsažené v části deváté a vydá předpisy, kterými podrobněji upraví smlouvu o přípravě přeprav, smlouvu zaslátelskou a smlouvu o hromadné přepravě osob.

(6) Státní komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány vydá podle potřeby podrobnější předpisy o veřejné soutěži, užší soutěži a veřejném příslibu.

#### § 393

Vláda Československé socialistické republiky nařízením stanoví

- a) podrobnosti o podnikovém rejstříku,
- b) zásady organizace a výkonu kontroly hospodářské činnosti a jejího řízení.

#### § 394

(1) Státní arbitráž Československé socialistické republiky vydá předpisy

- a) k provedení § 114a a § 115 spolu se Státní plánovací komisí,
- b) k provedení těch ustanovení, u nichž zákon prováděcí předpisy předpokládá, pokud jejich vydání nepřísluší jiným orgánům.

(2) Státní arbitráž Československé socialistické republiky může podle zásad schválených vládou Československé socialistické republiky

- a) vydat předpisy k provedení jiných ustanovení, než těch, u nichž hospodářský zákoník vydání prováděcích předpisů předpokládá,
- b) upravit na přechodnou dobu hospodářské závazky pro jednotlivá odvětví (obory) nebo or-

ganizace odchylně od ustanovení tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení, vyžadují-li to naléhavé potřeby národního hospodářství.

(3) Pokud předpisy uvedené v odstavci 2 se týkají soustavy plánovitého řízení národního hospodářství, vydává je Státní arbitráž Československé socialistické republiky spolu se Státní plánovací komisí.

#### § 395

(1) Základní podmínky dodávky a ostatní prováděcí předpisy, jejichž vydání zákon předpokládá, se mohou odchylovat od ustanovení tohoto zákona, pokud to tento zákon připouští; nestanoví-li zákon v jednotlivých ustanoveních podmínky a meze odchylek, mohou obsahovat odchylky, jen pokud nutnost odchylné úpravy je odůvodněna zvláštnostmi upravovaného odvětví nebo upravovaného oboru činnosti.

(2) Organizace se mohou dohodnout odchylně od ustanovení základních podmínek dodávky, pokud to základní podmínky dodávky nebo jiné právní předpisy nevylučují. Dohodou však nemůže být snížena odpovědnost za škodu a odpovědnost za vady.

#### Přechodná ustanovení

##### § 396

Dnem nabytí majetku do celospolečenského vlastnictví zanikají zástavní práva a věcná břemena na tomto majetku.

##### § 397

Ustanoveními tohoto zákona se řídí i právní vztahy vzniklé před 1. červencem 1964; vznik těchto právních vztahů, jakož i práva z nich vzniklá před 1. červencem 1964 se však řídí dosavadními předpisy.

##### § 398

Podle dosavadních předpisů se až do svého zakončení posuzují všechny lhůty, které začaly běžet před 1. červencem 1964.

#### Závěrečná ustanovení

##### § 399\*\*)

Zrušují se:

1. zákon č. 51/1955 Sb., o národních podnicích a některých jiných hospodářských organizacích, ve znění zákona č. 67/1958 Sb. (vyhláška č. 68/1958 Sb.),

2. vládní nařízení č. 82/1951 Sb., o organizaci státních statků,
3. zákon č. 73/1959 Sb., o místním hospodářství,
4. vládní nařízení č. 3/1953 Sb., o podnicích státního obchodu,
5. vládní nařízení č. 81/1958 Sb., o správě národního majetku,
6. vládní nařízení č. 30/1954 Sb., o darech ve prospěch státu a o pořádání sbírek národními výbory,
7. vyhláška ministerstva financí č. 205/1958 Ú. 1., kterou se provádí vládní nařízení o správě národního majetku, ve znění vyhlášek č. 133/1960 Sb. a č. 59/1963 Sb.,
8. zákon č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a družstevních organizacích, ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 20/1956 Sb.,
9. zákon č. 27/1959 Sb., o družstevní bytové výstavbě,
10. zákon č. 100/1950 Sb., o podnikovém rejstříku,
11. ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 49/1959 Sb., o jednotných zemědělských družstvech,
12. nařízení ministra spravedlnosti č. 124/1950 Sb., kterým se vydávají některé podrobnější předpisy o podnikovém rejstříku,
13. nařízení ministra spravedlnosti č. 40/1951 Sb., kterým se omezuje vyhlásování zápisů provedených v podnikovém rejstříku,
14. nařízení ministra spravedlnosti č. 13/1953 Sb., jímž se stanoví, které další podniky se zapisují do podnikového rejstříku,
15. nařízení ministra spravedlnosti č. 85/1953 Sb., jímž se stanoví, které další podniky se zapisují do podnikového rejstříku,
16. zákon č. 69/1958 Sb., o hospodářských vztazích mezi socialistickými organizacemi,
17. vládní nařízení č. 79/1962 Sb., kterým se rozšiřuje účinnost zákona č. 69/1958 Sb., o hospodářských vztazích mezi socialistickými organizacemi na úsek stavební investiční výstavby jednotných zemědělských družstev,
18. všechny vyhlášky a jiné právní předpisy, kterými se vydávají základní podmínky dodávky, s výjimkou vyhlášky č. 127/1962 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky prací a výkonů pro provádění zemědělské stavební investiční výstavby jednotných zemědělských družstev a společných družstevních podniků,

\*\*\*) Zákonem č. 98/1988 Sb. byly dále zrušeny

1. vyhláška č. 114/1964 Sb., o podnikovém rejstříku, s výjimkou § 10,
2. zákon č. 72/1970 Sb., o některých opatřeních týkajících se podnikového rejstříku,
3. ustanovení § 4 nařízení vlády ČSSR č. 91/1974 Sb., o organizaci výrobních hospodářských jednotek a o jejich statutech; ostatní ustanovení tohoto nařízení se zrušují dnem 1. 7. 1989,
4. vyhláška č. 19/1954 Ú. 1. (vyhláška č. 30/1954 Ú. v.), o usměrňování likvidací některých organizací,
5. ustanovení § 47 a 49 vyhlášky č. 48/1980 Sb., o hmotném bilancování a projednávání dodavatelsko-odběratelských vztahů v plánovacím procesu.

19. vyhláška ministra zahraničního obchodu č. 172/1958 Ú. l., o hospodářských vztazích při provádění vývozu zboží,
20. vyhláška ministra zahraničního obchodu č. 173/1958 Ú. l., o hospodářských vztazích při provádění dovozu zboží, ve znění vyhlášky č. 15/1960 Sb.,
21. vyhláška ministrů těžkého strojírenství a zahraničního obchodu č. 147/1959 Ú. l., o dodávkách investičních celků nebo jejich částí,
22. vyhláška hlavního arbitra republiky Československé č. 225/1959 Ú. l., o uzavírání hospodářských smluv na úseku nové techniky, ve znění vyhlášky č. 14/1962 Sb.,
23. vyhláška hlavního arbitra Československé socialistické republiky č. 127/1960 Sb., o uzavírání hospodářských smluv o provádění průzkumných, projektových, vědeckovýzkumných, uměleckých a jiných prací na vysokých a průmyslových školách pro socialistické organizace,
24. vyhláška ministra financí a hlavního arbitra republiky Československé č. 179/1959 Ú. l., o hmotných podnětech na zvýšení efektivity investiční výstavby, ve znění vyhlášky č. 70/1961 Sb.,
25. směrnice ministerstva financí č. 180/1959 Ú. l., o odměnách a přirážkách za zhospodárnění, zkvalitnění a zrychlení investiční výstavby, ve znění směrnic č. 71/1961 Sb.,
26. vyhláška hlavního arbitra Československé socialistické republiky č. 128/1962 Sb., o úpravě sazeb majetkových sankcí u dodávek pro investiční výstavbu,
27. vládní vyhláška č. 48/1958 Ú. l., o označování výrobků údaji o jejich původu,
28. zákon č. 51/1959 Sb., o výkupu zemědělských výrobků, pokud se vztahuje na jednotná zemědělská družstva a ostatní socialistické zemědělské organizace,
29. vyhláška ministerstva zemědělství č. 162/1959 Ú. l., o výkupu zemědělských výrobků, ve znění vyhlášky č. 68/1962 Sb.

§ 400\*\*\*)

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1964.

Zákon č. 82/1966 Sb., o pojišťovnictví, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1967, zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 13/1967 Sb., o úpravě hospodářského zákoníku a některých dalších právních předpisů, nabylo účinnosti dnem 28. února 1967, zákon č. 69/1967 Sb., o národních výběrech, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1968, zákon č. 72/1970 Sb., o některých opatřeních týkajících se podnikového rejstříku, nabyt účinnosti dnem 1. srpna 1970, zákon č. 138/1970 Sb., kterým se mění a doplňují některá ustanovení hospodářského zákoníku, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1971, zákon č. 144/1975 Sb., jímž se doplňuje hospodářský zákoník, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1976, zákon č. 165/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje hospodářský zákoník, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1983 a zákon č. 98/1988 Sb., kterým se mění a doplňuje hospodářský zákoník, nabyt účinnosti dnem 1. července 1988.

Indra v. r.

\*\*\*) Přejídná a zrušovací ustanovení zákona č. 98/1988 Sb.

#### Čl. II

1. Ustanoveními tohoto zákona se řídí i právní vztahy vzniklé před 1. červencem 1988; vznik těchto právních vztahů, jakož i práva z nich vzniklá před 1. červencem 1988 se však řídí dosavadními předpisy.
2. Podle dosavadních předpisů se až do svého zakončení posuzují všechny lhůty, které začaly běžet před 1. červencem 1988.

#### Čl. III

1. Po dobu trvání dosavadních výrobních hospodářských jednotek se za orgán hospodářského řízení považuje též generální ředitelství trustu vůči podřízeným národním podnikům a účelovým organizacím, oborový podnik vůči přidruženým národním podnikům, popřípadě účelovým organizacím a koncern vůči koncernovým podnikům, popřípadě koncernovým účelovým organizacím.
2. Koncernové podniky a koncernové účelové organizace k majetku; s nímž hospodaří, vykonávají svým jménem a v rozsahu své způsobilosti nabývat práv a zavazovat se právo hospodaření; svým jménem činí též právní úkony týkající se tohoto majetku.
3. V období do 31. prosince 1990 jsou plánovacími akty ve smyslu § 115 též státní bilance a jejich rozpisy podle § 11 odst. 1 písm. a), § 13 odst. 1 a § 14 odst. 1 vyhlášky č. 48/1980 Sb., o hmotném bilancování a projednávání dodavatelsko-odběratelských vztahů v plánovacím procesu.
4. Pokud se v jiných obecně závazných právních předpisech používá pojem „správa národního majetku“, rozumí se tím nadále „právo hospodaření s národním majetkem“.

## PŘEHLED HOSPODÁRSKÉHO ZÁKONÍKU

PREAMBULE

ZÁKLADNÍ ČLÁNKY

## ČÁST PRVNÍ

## OBECNÁ USTANOVENÍ

(§ 1—26e)

Hlava první: Hospodářskoprávní vztahy . . . . .	§ 1
Hlava druhá: Řízení národního hospodářství . . . . .	§ 2—7
Hlava třetí: Socialistické společenské vlastnictví . . . . .	§ 8—13
Hlava čtvrtá: Socialistické organizace . . . . .	§ 14—19
Hlava pátá: Právní úkony socialistických organizací . . . . .	§ 20—26
Hlava šestá: Upatření orgánů hospodářského řízení . . . . .	§ 26a—26e

## ČÁST DRUHÁ

## HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST STÁTNÍCH ORGANIZACÍ

(§ 27—75)

Hlava první: Státní podniky . . . . .	§ 27—27e
Hlava druhá: Státní hospodářské organizace . . . . .	§ 28—59
Hlava třetí: Rozpočtové a jiné státní organizace . . . . .	§ 60—62
Hlava čtvrtá: Celospolečenské socialistické vlastnictví a právo hospodaření s národním majetkem . . . . .	§ 63—75

## ČÁST TŘETÍ

## HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST DRUŽSTEVNÍCH ORGANIZACÍ

(§ 76—96)

Hlava první: Družstevní organizace . . . . .	§ 76—93
Hlava druhá: Družstevní socialistické vlastnictví . . . . .	§ 94—96

## ČÁST ČTVRTÁ

## HOSPODAŘENÍ SPOLEČENSKÝCH ORGANIZACÍ

(§ 97—106)

Hospodaření společenských organizací . . . . .	§ 97—106
--	----------

## ČÁST PÁTÁ

## PODNIKOVÝ REJSTRÍK

(§ 107—112b)

Podnikový rejstřík . . . . .	§ 107—112b
------------------------------	------------

## ČÁST ŠESTÁ

## SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O HOSPODÁŘSKÝCH ZÁVAZCÍCH

(§ 113—161)

## Hlava první

## PLÁNY A HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY

(§ 113—132)

Oddíl první: Poměr plánu a závazku . . . . .	§ 113—118
Oddíl druhý: Zásady spolupráce socialistických organizací . . . . .	§ 119—123
Oddíl třetí: Vznik, změna a zrušení hospodářských závazků . . . . .	§ 124—129b
Oddíl čtvrtý: Lhůty pro uplatnění práv . . . . .	§ 130—132

## Hlava druhá

## DŮSLEDKY PORUŠENÍ ZÁVAZKŮ A JINÝCH PRÁVNÍCH POVINNOSTÍ

(§ 133—150)

Oddíl první: Odpovědnost za vady (záruka) . . . . .	§ 133—137a
Oddíl druhý: Prodlení . . . . .	§ 138—140
Oddíl třetí: Majetkové sankce . . . . .	§ 141—144
Oddíl čtvrtý: Vypořádání škod mezi socialistickými organizacemi . . . . .	§ 145—150

## Hlava třetí

Uzavírání hospodářských smluv . . . . .	§ 151—157
---	-----------

## Hlava čtvrtá

Povinnost uzavřít hospodářskou smlouvu . . . . .	§ 158—161
--	-----------

## ČÁST ŠESTÁ A

## PŘÍPRAVNÉ SMLOUVY

(§ 162—164)

Přípravné smlouvy . . . . .	§ 162—164
-----------------------------	-----------

## ČÁST SEDMÁ

**HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY PŘI DODÁVCE VÝROBKŮ**

(§ 165—268)

Hlava první

**DODÁVKY VÝROBKŮ**

(§ 165—210)

Oddíl první: Smlouva o dodávce výrobků . . . . .	§ 165—171
Oddíl druhý: Všeobecné dodací podmínky . . . . .	§ 172—191
Oddíl třetí: Prověřování plnění . . . . .	§ 192—197
Oddíl čtvrtý: Reklamační řízení a práva z odpovědnosti za vady . . . . .	§ 198—203
Oddíl pátý: Majetkové sankce . . . . .	§ 204—210

Hlava druhá

**ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O DODÁVKÁCH PRO VÝVOZ A Z DOVOZU**

(§ 211—258)

Oddíl první: Úvodní ustanovení . . . . .	§ 211—212
Oddíl druhý: Dodávky pro vývoz . . . . .	§ 213—237
Oddíl třetí: Dodávky z dovozu . . . . .	§ 238—258

Hlava třetí

Zvláštní ustanovení o nákupu zemědělských a lesních výrobků a o dodávkách zemědělských potřeb . . . . .	§ 259—268
---	-----------

## ČÁST OSMÁ

**HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY V INVESTIČNÍ VÝSTAVBĚ A PŘI DOVOZU A VÝVOZU INVESTIČNÍCH CELKŮ, PRACÍ A VÝKONŮ**

(§ 269—332b)

Hlava první

**INVESTIČNÍ VÝSTAVBA**

(§ 269—320a)

Oddíl první: Úvodní ustanovení . . . . .	§ 269
Oddíl druhý: Příprava investiční výstavby . . . . .	§ 271—281
Oddíl třetí: Provádění investiční výstavby . . . . .	§ 282—320a

Hlava druhá

**DOVOZ A VÝVOZ INVESTIČNÍCH CELKŮ, PRACÍ A VÝKONŮ**

(§ 320b—332b)

Oddíl první: Dovoz investičních celků a některých strojů a zařízení . . . . .	§ 320b—320h
Oddíl druhý: Dodávky vývozních investičních celků . . . . .	§ 321—332
Oddíl třetí: Dovoz a vývoz prací a výkonů . . . . .	§ 332a—332b

## ČÁST OSMÁ A

**HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY K ZABEZPEČENÍ VĚDECKOTECHNICKÉHO ROZVOJE**

(§ 332c—332h)

Hospodářské závazky k zabezpečení vědeckotechnického rozvoje . . . . .	§ 332c—332h
--	-------------

## ČÁST DEVÁTÁ

**HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY V NÁKLADNÍ PŘEPRAVĚ**

(§ 333—346)

Hlava první

Úvodní ustanovení . . . . .	§ 333
-----------------------------	-------

Hlava druhá

Smlouva o přípravě přeprav . . . . .	§ 334—335
--------------------------------------	-----------

Hlava třetí

Závazky z přepravní smlouvy . . . . .	§ 336—343
---------------------------------------	-----------

Hlava čtvrtá

Uplatňování a zánik práv . . . . .	§ 344—346
------------------------------------	-----------

## ČÁST DESÁTÁ

**HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY PŘI JINÝCH ZPŮSOBECH SPOLUPRÁCE MEZI SOCIALISTICKÝMI ORGANIZACEMI**

(§ 347—360a)

Hlava první

Hospodářské smlouvy o převodu práva hospodaření, o dočasném užívání a převodu vlastnictví . . . . .	§ 347—351
---	-----------

Hlava druhá

Závazky při zajišťování hospodářské spolupráce se zahraničím . . . . .	§ 351a—351c
--	-------------

Hlava třetí

Ostatní hospodářské smlouvy mezi socialistickými organizacemi . . . . .	§ 352—360a
---	------------

## ČÁST JEDENÁCTÁ

**PLATEBNÍ A ÚVĚROVÉ VZTAHY**

(§ 361—384)

Hlava první

Úvodní ustanovení . . . . .	§ 361—365
-----------------------------	-----------

Hlava druhá

Platební styk socialistických organizací . . . . .	§ 366—374
--	-----------

Hlava třetí

Fakturování a jiné podklady pro placení . . . . .	§ 375—380
---	-----------

Hlava čtvrtá

Bankovní úvěr . . . . .	§ 381—384
-------------------------	-----------

## ČÁST JEDENÁCTÁ A

**HOSPODÁŘSKÉ POKUTY**

(§ 384a—384b)

Hospodářské pokuty . . . . .	§ 384a—384b
------------------------------	-------------

## ČÁST DVANÁCTÁ

**USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ  
A ZÁVĚREČNÁ**

(§ 385—400)

Počítání času . . . . . § 385—388

Zvláštní ustanovení o právním po-  
stavení některých socialistic-  
kých organizací . . . . . § 389—390a

Orgány hospodářského řízení . . . § 390b

Zmocnění . . . . . § 391—395

Přechodná ustanovení . . . . . § 396—398

Závěrečná ustanovení . . . . . § 399—400

**POZNÁMKY:**

**POZNÁMKY:**

---

Vydavatel: Federální statistický úřad, Praha — Redakce: Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 36 88 — Administrace: Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, státní podnik (SEVT), Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9 — Vychází podle potřeby — Roční předplatné činí 96,— Kčs a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku. Účet pro předplatné: SBCs Praha 1, účet č. 19-706-011 — Požadavky na předplatné, na zrušení odběru a na změnu počtu odbíraných výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku. Změny adres se provádějí od následujícího čtvrtletí. V písemném styku vždy uvádějte šestmístné číslo vyúčtování. — Distribuce předplatitelům: SEVT, s p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v obyčejném středisku SEVT, Svatošlavova 7, 140 83 Praha 4 - Nusle, telefon 43 56 15; za hotové v prodejnách SEVT: Praha 2, Bruselská 2, telefon 25 84 95 — Brno, Česká 14, telefon 265 72 — Karlovy Vary, Engelsova 53, telefon 268 95 a v prodejnách knihy: České Budějovice, Žižkovo nám 25, — Teplice v Čechách, Leninova 15, — Jihlava, Komenského 16 — Gottwaldov, Muřínova 122. — Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313 348 BE 55. Tisknou Tiskárnské závody, n. p., závod 2, Karmelitská 6, Praha 1 - Malá Strana — Dohledací pošta Praha 07